

Il-Ġurnal Uffiċjali

L 149

tal-Unjoni Ewropea

Edizzjoni bil-Malti

Legiżlazzjoni

Volum 57
20 ta' Mejju 2014

Werrej

I Atti legiżlattivi

REGOLAMENTI

- ★ **Regolament (UE) Nru 508/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 2328/2003, (KE) Nru 861/2006, (KE) Nru 1198/2006 u (KE) Nru 791/2007 (UE) u r-Regolament (UE) Nru 1255/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill** 1
- ★ **Regolament (UE) Nru 509/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001 li jelenka l-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom għandu jkollhom viża fil-pussess tagħhom meta jaqsmu l-fruntieri esterni u dawk li ċ-ċittadini tagħhom huma eżentati minn dik il-htieġa** 67

MT

L-Atti b'titoli b'tipa ċara relatati mal-ġestjoni ta' kuljum ta' affarijiet agrikoli, u li ġeneralment huma validi għal perjodu limitat.
It-titoli tal-atti l-oħra kollha huma stampati b'tipa skura u mmarkati b'asterisk quddiemhom.

I

(Atti leġislattivi)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT (UE) Nru 508/2014 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tal-15 ta' Mejju 2014

dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 2328/2003, (KE) Nru 861/2006, (KE) Nru 1198/2006 u (KE) Nru 791/2007 (UE) u r-Regolament (UE) Nru 1255/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 42, l-Artikolu 43(2), l-Artikolu 91(1) u l-Artikolu 100(2), l-Artikolu 173(3), l-Artikoli 175 u 188, l-Artikolu 192(1), l-Artikolu 194(2), l-Artikolu 195(2) u l-Artikolu 349 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara trasmissjoni tal-abbozz tal-att leġislattiv lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Komitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Komitat tar-Regjuni ⁽²⁾,

Filwaqt li aġixxew skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Komitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Komitat tar-Regjuni tat-13 ta' Lulju 2011 intitolata ir-"Riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd" 'stabbiliet l-isfidi potenzjali, l-oġettivi u l-orjentazzjonijiet għall-Politika Komuni tas-Sajd ("il-PKS") wara l-2013. Fid-dawl tad-dibattitu wara l-pubblikazzjoni ta' dik il-Komunikazzjoni, il-PKS giet riformata bir-Regolament (UE) Nru 1380/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁾. Ir-riforma tal-PKS tkopri l-elementi ewlenin kollha tal-PKS, inklużi l-aspetti finanzjarji tagħha. Sabiex jintlahqu l-oġettivi ta' dik ir-riforma, huwa xieraq li jithassru r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2328/2003 ⁽⁵⁾, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006 ⁽⁶⁾, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 ⁽⁷⁾ u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 791/2007 ⁽⁸⁾ u li dawn jiġu sostitwiti minn dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ ĠU C 299, 4.10.2012, p. 133 u ĠU C 271, 19.9.2013, p. 154.

⁽²⁾ ĠU C 391, 18.12.2012, p. 84.

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' April 2014 (għadha mhix ippublikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u d-deċiżjoni tal-Kunsill tat-6 ta' Mejju 2014.

⁽⁴⁾ Regolament (UE) Nru 1380/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar il-Politika Komuni tas-Sajd, li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1954/2003 u (KE) Nru 1224/2009 u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 2371/2002 u (KE) Nru 639/2004 u d-Deċiżjoni tal-Kunsill 2004/585/KE (ĠU L 354, 28.12.2013, p. 22).

⁽⁵⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2328/2003 tat-22 ta' Diċembru 2003 li jintroduci skema li tikkumpensal-ispejjeż addizzjonali li ntefqu fil-kummerċjalizzazzjoni ta' ċerti prodotti tas-sajd mill-Azores, mill-Madeira, mill-gzejjer Kanari u d-dipartimenti Franciżi ta' Guiana u ta' Réunion, minhabba li huma regjuni mbiegħda (ĠU L 345, 31.12.2003, p. 34).

⁽⁶⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006 tat-22 ta' Mejju 2006 li jstabbilixxi miżuri finanzjarji Komunitarji għall-implimentazzjoni tal-Politika Komuni tas-Sajd u fil-qasam tal-Liġi tal-Baħar (ĠU L 160, 14.6.2006, p. 1).

⁽⁷⁾ Regolament (KE) Nru 1198/2006 tal-Kunsill tas-27 ta' Lulju 2006 dwar il-Fond Ewropew għas-Sajd (ĠU L 223, 15.8.2006, p. 1).

⁽⁸⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 791/2007 tal-21 ta' Mejju 2007 li jintroduci skema bħala kumpens għall-ispejjeż addizzjonali magħmula fil-kummerċjalizzazzjoni ta' ċerti prodotti tas-sajd mir-regjuni l-aktar imbiegħda l-Azores, il-Madeira, il-Gzejjer Kanari, il-Guiana Franciża u r-Réunion (ĠU L 176, 6.7.2007, p. 1).

Billi huwa rikonossut li l-kwistjonijiet kollha relatati mal-oċeani u l-ibhra tal-Ewropa huma interkonnessi, dan ir-Regolament għandu jappoġġa wkoll l-iżvilupp ulterjuri tal-Politika Marittima Integrata (PMI) kif imsemmi fir-Regolament (UE) Nru 1255/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.

- (2) Il-kamp ta' applikazzjoni tal-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS) għandu jinkludi appoġġ għall-PKS għall-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar, għall-ġestjoni tas-sajd u l-flotot li jisfruttaw daww ir-riżorsi, għar-riżorsi bijoloġiċi tal-ilma helu u l-akkwakultura, u kif ukoll għall-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, meta dawn l-attivitajiet isehhu fit-territorju tal-Istati Membri, minn bastimenti tas-sajd tal-Unjoni, jew minn ċittadini tal-Istati Membri, minghajr preġudizzju għar-responsabbiltà primarja tal-Istat tal-bandiera, dejjem fil-kuntest tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 117 tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi tal-Baħar tal-10 ta' Diċembru 1982 ⁽²⁾ (UNCLOS).
- (3) Is-suċċess tal-PKS jiddependi minn sistema effettiva ta' kontroll, spezzjoni u infurzar, kif ukoll minn data shiħa u affidabbli, kemm għal finijiet ta' parir xjentifiku kif ukoll għal finijiet ta' implimentazzjoni u kontroll. Għalhekk il-FEMS għandu jappoġġa daww il-politiki.
- (4) Il-kamp ta' applikazzjoni tal-FEMS għandu jinkludi l-appoġġ lill-PMI, inkluż għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' operazzjonijiet koordinati u t-teħid ta' deċiżjonijiet fir-rigward tal-oċeani, l-ibhra, ir-reġjuni kostali u s-setturi marittimi, li jikkomplimentaw il-politiki differenti tal-Unjoni li għandhom x'jaqsmu magħhom, l-aktar il-PKS, u l-politika ta' trasport, industria, koeżjoni territorjali, ambjent, enerġija u turizmu. Fil-ġestjoni ta' politiki settorjali differenti fil-baċiri tal-Baħar Baltiku, il-Baħar tat-Tramuntana, l-Ibhra Ċeltiċi, il-Bajja ta' Biscay u l-Kosta Iberika, il-Mediterran u l-Baħar l-Iswed, għandhom jiġu żgurati l-koerenza u l-integrazzjoni.
- (5) Il-benefiċjarji tal-FEMS, fis-sens tal-punt (10) tal-Artikolu 2 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾, jistgħu ikunu operaturi, skont it-tifsira tal-punt (30) tal-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 1380/2013, sajjeda jew organizzazzjonijiet ta' sajjeda sakemm ma jiġix stabbilit mod ieħor f'dan ir-Regolament.
- (6) F'konformità mal-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew tas-17 ta' Ġunju 2010, li permezz tagħhom ġiet adottata l-istrateġija l-ġdida tal-Unjoni għal impjegji u tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv, abbażi tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-3 ta' Marzu 2010 intitolata "Ewropa 2020 - Strateġija għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv ("l-istrateġija Ewropa 2020"), l-Unjoni u l-Istati Membri għandhom jimplementaw 'tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv, filwaqt li jippromwovu l-iżvilupp armonjuż tal-Unjoni. 'Ir-riżorsi għandhom jiġu ffokati sabiex jintlahqu l-oġettivi u l-miri tal-istrateġija Ewropa 2020, b'mod partikolari daww marbutin mal-impjegji, it-tibdil fil-klima, s-sostenibbiltà tal-enerġija, il-ġlieda kontra l-faqar u l-inklużjoni soċjali, u tittejjeb l-effettività permezz ta' aktar attenzjoni fuq ir-riżultati. L-inklużjoni tal-PMI fil-FEMS tikkontribwixxi wkoll għall-oġettivi politiċi ewlenin stabbiliti 'u tikkorrispondu mal-oġettivi ġenerali li tiżied il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali msemmija fit-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) u t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE).
- (7) Sabiex jiġi żgurat li l-FEMS jikkontribwixxi għall-oġettivi tal-PKS, il-PMI u l-istrateġija Ewropa 2020, jeħtieġ li jiġi ffokat fuq għadd limitat ta' prijoritajiet prinċipali relatati mat-trawwim ta' sajd u akkwakultura ambjentalment sostenibbli, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, innovattivi, kompetittivi u bbażati fuq l-għarfien, it-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PMI, iż-żieda fl-impjegji u l-koeżjoni territorjali, it-trawwim tal-kummerċjalizzazzjoni u l-ipproċessar, kif ukoll it-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PMI.
- (8) Fl-istadji kollha tal-implimentazzjoni tal-FEMS, l-Unjoni għandu jkollha l-għan li telimina n-nuqqas ta' ugwaljanza u tippromwovi l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, kif ukoll tiġġieled id-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess, ir-razza jew l-oġini etnika, ir-reliġjon jew it-tweemmin, id-diżabbiltà, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali.
- (9) L-oġettiv ġenerali tal-PMI huwa li tiżgura li l-attivitajiet ta' sajd u tal-akkwakultura jikkontribwixxu għall-holqien ta' kundizzjonijiet ambjentali li jkunu jistgħu jkunu sostnuti fit-tul li jkunu neċessarji għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali. Barra minn hekk, għandha tikkontribwixxi għal produttività akbar, livell ta' għajxien tajjeb għas-settur tas-sajd u s-swieq stabbli, u għandha tiżgura d-disponibbiltà tar-riżorsi u li l-provvisti jilhqgħu lill-konsumaturi bi prezzijiet raġonevoli.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 1255/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2011 li jistabbilixxi Programm biex jiġi appoġġat l-iżvilupp ulterjuri ta' Politika Marittima Integrata (ĠU L 321, 5.12.2011, p. 1).

⁽²⁾ Il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi tal-Baħar u l-Ftehim dwar l-implimentazzjoni tal-Parti XI tagħha (ĠU L 179, 23.6.1998, p. 3).

⁽³⁾ Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (10) Huwa ta' importanza kbira li t-thassib ambjentali jiġi integrat ahjar fil-PKS li għandha tilhaq l-oġġettivi u l-miri tal-politika ambjentali tal-Unjoni u tal-istrategġija Ewropa 2020. Il-PKS hija mmirata lejn sfruttament tar-riżorsi bijoloġiċi hajjin tal-baħar li jreġġa' lura u jzomm l-istokkijiet tal-hut fil-livelli li jistgħu jholqu rendiment massimu sostenibbli sal-2015, meta jkun possibbli, u mhux aktar tard mill-2020. Il-PKS għandha timplimenta approċċi prekawzjonali u tal-ekosistemi għall-ġestjoni tas-sajd. Konsegwentement, il-FEMS għandu jikkontribwixxi għall-protezzjoni tal-ambjent marittimu kif stabbilit fid-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾.
- (11) Il-finanzjament tan-nefqa tal-PKS u tal-PMI permezz ta' fond waħdieni, il-FEMS, għandu jindirizza l-htieġa għal simplifikazzjoni, u għandu jsaħħah l-integrazzjoni taż-żewġ politiki. L-estensjoni tal-ġestjoni kondiviża għall-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni inkluż kumpens għar-reġjuni ultraperiferiċi, il-kontroll, l-attivitajiet tal-ġbir ta' data u ta' ġestjoni u l-PMI għandhom ikomplu jikkontribwixxu għas-simplifikazzjoni u għat-tnaqqis tal-piż amministrattiv għall-Kummissjoni u għall-Istati Membri, kif ukoll jiksbu konsistenza u effiċjenza akbar tal-appoġġ mogħti.
- (12) Il-baġit tal-Unjoni għandu jiffinanzja l-ispejjeż tal-PKS u tal-PMI permezz ta' fond waħdieni, il-FEMS, direttament jew fil-kuntest tal-ġestjoni kondiviża mal-Istati Membri. Il-ġestjoni kondiviża mal-Istati Membri għandha tapplika mhux biss għal miżuri li jappoġġaw is-sajd, l-akkwakultura u l-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità, iżda anki għall-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni, l-kumpens għar-reġjuni ultraperiferiċi, il-kontroll u l-attivitajiet tal-ġbir ta' data kif ukoll il-PMI. Il-ġestjoni diretta għandha tapplika għall-parir xjentifiku, il-miżuri speċifiċi ta' kontroll u infurzar, il-kontribuzzjonijiet volontarji lill-organizzazzjonijiet reġjonali tal-ġestjoni tas-sajd, il-Kunsilli Konsultattivi, l-informazzjoni dwar is-suq, l-operazzjonijiet għall-implimentazzjoni tal-PMI u l-attivitajiet ta' komunikazzjoni. Għandhom jiġu speċifikati t-tipi ta' opreazzjonijiet li jikkwalifikaw għal finanzjament taħt l-EMFF.
- (13) Huwa neċessarju li ssir distinzjoni bejn il-kategoriji ta' miżuri ta' kontroll u ta' infurzar li huma kofinanzjati fi hdan il-qafas tal-ġestjoni kondiviża u dawk kofinanzjati fi hdan il-qafas ta' ġestjoni diretta. Huwa kruċjali li jiġu delimitati r-riżorsi li għandhom jiġu allokati għall-kontroll u għall-ġbir ta' data taħt ġestjoni kondiviża - filwaqt li tkun permessa flessibbiltà bejn iż-żewġ kategoriji ta' miżuri.
- (14) Skont lir-Regolament (UE) Nru 1380/2013, l-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni taħt il-FEMS għandu jingħata bil-kundizzjoni li l-Istati Membri u l-operaturi jkunu konformi mar-regoli tal-PKS. Dan ir-rekwiżit huwa mahsub biex jirrefletti r-responsabbiltà tal-Unjoni li fl-interess pubbliku tiżgura l-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar taħt il-PKS, skont l-Artikolu 3 TFUE.
- (15) L-ilhuq tal-oġġettivi tal-PKS ikun imxekkel jekk l-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni taħt il-FEMS jingħata lil operaturi li, ex ante, ma kkonformawx mar-rekwiżiti relatati mal-interess pubbliku ta' konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar. Għaldaqstant l-applikazzjonijiet ipprezentati mill-operaturi għandhom ikunu ammissibbli biss għall-finanzjament taħt il-FEMS bil-kundizzjoni li, f'perijodu ta' żmien partikolari qabel ma jipprezentaw applikazzjoni għal appoġġ, l-operaturi kkonċernati ma kkommettewx ksur serju, reat jew frodi u ma kinux involuti fl-operazzjoni, fil-ġestjoni jew fis-sjeda ta' bastimenti tas-sajd inklużi fil-lista tal-Unjoni ta' bastimenti involuti f'sajd illegali, mhux rappurtat u mhux regolat (IUU), jew ta' bastimenti li jtajru bandiera ta' pajjiżi identifikati bħala pajjiżi terzi li ma jikkooperawx hekk kif stabbilit f'dan ir-Regolament.
- (16) Barra minn hekk, il-benefiċjarji għandhom ikomplu jkkonformaw ma' dawk ir-rekwiżiti ta' ammissibbiltà matul il-perijodu kollu tal-implimentazzjoni tal-operazzjoni u, għal perijodu ta' hames snin wara li l-benefiċjarju kkonċernat ikun ingħata l-pagament finali.
- (17) Il-konsegwenzi u l-korrezzjonijiet finanzjarji għandhom japplikaw f'każ li l-benefiċjarju jonqos milli jissodisfa l-kundizzjonijiet relatati mal-'eligibbiltà u d-durata. Sabiex jiġi determinat l-ammont ta' tali korrezzjoni finanzjarja, għandu jittiehed kont tan-natura, il-gravità, it-tul u r-ripetizzjoni tal-ksur, reat jew frodi mill-benefiċjarju u tal-importanza tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għall-attività ekonomika tal-benefiċjarju.
- (18) L-ilhuq tal-oġġettivi tal-PKS jiġi imxekkel wkoll jekk l-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni taħt il-FEMS jithallas lill-Istati Membri li ma jkkonformawx mal-obbligi tagħhom taħt ir-regoli tal-PKS relatati mal-interess pubbliku ta' konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar, bħall-ġbir ta' data u l-implimentazzjoni ta' obbligi ta' kontroll. Barra minn hekk, jekk dawk l-obbligi, hemm ir-riskju li l-Istati Membri ma jidentifikawx applikazzjonijiet inammissibbli jew operazzjonijiet ineligibbli.

(¹) Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas- 17 ta' Ġunju 2008 li tistabbilixxi Qafas għal Azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-Politika tal-Ambjent Marin (Direttiva Kwadru dwar l-Istrategġija Marina) (ĠU L 164, 25.6.2008, p. 19).

- (19) Bħala miżura ta' prekawżjoni, sabiex jiġu evitati pagamenti ineligibbli kif ukoll biex l-Istati Membri jiġu provduti b'incentiv biex jikkonformaw mar-regoli tal-PKS, għandhom jiġu previsti l-interruzzjoni tal-iskadenza tal-pagament u s-sospensjoni tal-pagamenti, miżuri li huma limitati biż-żmien u li huma fl-ambitu tagħhom ta' applikazzjoni. Korrezzjonijiet finanzjarji li għandhom konsegwenzi definiti u irrevokabbli għandhom japplikaw biss għal infiq li huwa affettwat mill-każijiet ta' nuqqas ta' konformità.
- (20) Għat-titjib tal-koordinazzjoni u tal-implimentazzjoni armonizzata tal-Fondi li jipprovdu appoġġ fil-kuntest tal-politika ta' koeżjoni, jiġifieri l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond Soċjali Ewropew (FSE) u l-Fond ta' Koeżjoni (FK), mal-Fondi għall-iżvilupp rurali għas-settur tal-affarijiet marittimi u tas-sajd, jiġifieri l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FEŻR), u l-FEMS, ġew stabbiliti rispettivament, dispożizzjonijiet komuni għal dawk il-Fondi kollha (il-“Fondi ESI”) fir-Regolament (UE) Nru 1303/2013. Minbarra r-Regolament (UE) Nru 1303/2013, dan ir-Regolament fih dispożizzjonijiet speċifiċi, komplimentari minhabba l-partikolaritajiet tas-setturi tal-PKS u l-PMI.
- (21) Il-prinċipju tal-proporzjonalità għandu jiġi applikat għall-programm operazzjonali u matul iċ-ċiklu tal-programm kollu filwaqt li jittiehed kont tad-daqs tal-amministrazzjonijiet rispettivi tal-Istati Membri u tal-ammont totali ta' nfiq pubbliku allokat għall-programm operazzjonali.
- (22) Il-Kummissjoni għandha tqassam l-appropriazzjonijiet ta' impenn disponibbli kull sena skont l-Istati Membri bl-użu ta' kriterji oġġettivi u trasparenti. Dawk il-kriterji għandhom jinkludu indikaturi li jkejlu d-daqs tas-settur tas-sajd u tal-akkwakultura, il-firxa tar-responsabbiltajiet tal-kontroll u l-ġbir ta' data, l-allokazzjonijiet storiċi skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 u l-konsum storiku skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006.
- (23) Is-sodisfar ta' ċerti kundizzjonalitajiet speċifiċi ex ante huwa importanti ħafna fil-kuntest tal-PKS, speċjalment fir-rigward tal-preżentazzjoni ta' rapport dwar il-kapaċità tas-sajd u ta' pjan ta' strateġiku nazzjonali pluriennali dwar l-akkwakultura u l-kapaċità amministrattiva pprovata li jikkonformaw mar-rekwiżiti tad-data għall-ġestjoni tas-sajd u li jinfurzar l-implimentazzjoni ta' sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar tal-Unjoni.
- (24) F'konformità mal-mira ta' simplifikazzjoni, l-attivitajiet kollha taht l-FEMS li jaqgħu taht il-ġestjoni kondiviza, inkluż il-kontroll u l-ġbir ta' data, għandhom jiehdu l-forma ta' programm operazzjonali waħdieni għal kull Stat Membru, f'konformità mal-istruttura nazzjonali ta' kull Stat Membru konċernat. L-eżerċizzju tal-ipprogrammar għandu jkopri l-perijodu mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2020. Meta jhejju l-programm operazzjonali waħdieni, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kontenut u l-volum 'tal-programmi operazzjonali tagħhom jirrifletti l-mira ta' simplifikazzjoni. Kull programm għandu jidentifika strateġija sabiex jintlahqu l-miri fir-rigward ta' dawk il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-FEMS u għażla ta' miżuri. L-ipprogrammar għandu jkun konformi mal-prijoritajiet tal-Unjoni, filwaqt li jkun adattat għall-kuntesti nazzjonali u jkkomplimenta l-politiki l-oħrajn tal-Unjoni, b'mod partikolari l-politika tal-iżvilupp rurali u l-politika ta' koeżjoni.
- (25) Bil-ħsieb li jipromwovu s-sajd kostali fuq skala żgħira, l-Istati Membri li għandhom segment ta' sajd kostali fuq skala żgħira ħafna, għandhom jehmžu mal-programmi operazzjonali tagħhom, pjani ta' azzjoni għall-iżvilupp, il-kompetittività u s-sostenibbiltà ta' sajd kostali fuq skala żgħira.
- (26) Sabiex jikkontribwixxu għall-ilhuq tal-mira ta' simplifikazzjoni fl-implimentazzjoni tal-FEMS u sabiex inaqqsu l-ispejjeż ta' kontroll u r-rata ta' żbalji, l-Istati Membri għandhom jagħmlu l-akbar użu possibbli mill-possibbiltà li jużaw forom simplifikati ta' għotjiet kif previst fir-Regolament (UE) Nru 1303/2013.
- (27) Għall-iskop tal-infurzar tal-obbligi ta' kontroll taht il-PKS, l-Istati Membri għandhom ifasslu t-taqsimha dwar il-kontroll tal-programm operazzjonali skont il-prijoritajiet tal-Unjoni adottati mill-Kummissjoni għal dak il-qasam ta' politika. Sabiex il-programm operazzjonali jiġi aġġustat skont il-htigijiet li jevolvu fir-rigward tal-kontroll u l-infurzar, it-taqsimha tal-kontroll tal-programmi operazzjonali tista' tiġi rieżaminata regolarment abbażi tal-bidliet fil-prijoritajiet tal-Unjoni fil-politika ta' kontroll u infurzar taht il-PKS. Dawk l-emendi għandhom jiġu approvati mill-Kummissjoni. Sabiex tinżamm il-flessibbiltà fl-ipprogrammar tal-attivitajiet fil-qasam tal-kontroll, ir-revizjoni tat-taqsimha tal-kontroll tal-programmi operazzjonali għandha tkun soġġetta għal proċedura simplifikata.

- (28) L-Istati Membri għandhom ifasslu t-taqsimha dwar il-ġbir ta' data tal-programm operazzjonali f'konformità mal-Programm Pluriennali tal-Unjoni kif imsemmi fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 199/2008⁽¹⁾. Sabiex jadattaw għall-htigijiet speċifiċi tal-attivitajiet ta' ġbir ta' data, l-Istati Membri għandhom skont dak ir-Regolament, ifasslu pjan ta' hidma 'li għandu jkun soġġett għall-approvazzjoni mill-Kummissjoni.
- (29) Il-fondi taht il-ġestjoni diretta bl-eċċezzjoni tal-assistenza teknika mill-Kummissjoni għandhom jiġu definiti minn qabel b'objettivi ta' 5 % ta' margni ta' flessibilità u jkunu regolati bi programmi ta' hidma annwali.
- (30) Sabiex jiżiedu l-kompetittività u l-prestazzjoni ekonomika tal-attivitajiet tas-sajd, huwa vitali li jiġu stimolati u li jingħata appoġġ lil investimenti fl-innovazzjoni. Sabiex jiġi inkoraġġut livell oġhla ta' partecipazzjoni, il-proċedura tal-applikazzjoni għal appoġġ għall-innovazzjoni għandha tiġi simplifikata.
- (31) L-investiment fil-kapital uman huwa wkoll vitali sabiex jiżiedu l-kompetittività u l-prestazzjoni ekonomika tas-sajd u tal-attivitajiet marittimi. Għalhekk, il-FEMS għandu jappoġġa s-servizzi ta' konsulenza, il-kooperazzjoni bejn ix-xjenzati u s-sajjieda, it-taħriġ professjonali, it-tagħlim tul il-hajja, u għandu jstimola d-disseminazzjoni ta' għarfien jghin fit-titjib tal-prestazzjoni u l-kompetittività globali tal-operaturi u jipromwovi djalogu soċjali. B'riconoxximent għar-rwol tagħhom fil-komunitajiet tas-sajd, taht ċerti kundizzjonijiet, il-konjuġi u s-shab fil-hajja ta' sajjieda li jaħdmu għal rashom għandhom ukoll jingħataw appoġġ għat-taħriġ professjonali, it-tagħlim tul il-hajja u d-disseminazzjoni ta' għarfien, u, għan-netwerking li jikkontribwixxu għall-iżvilupp professjonali tagħhom.
- (32) Sabiex tingħata għajnuma liż-zgħażaġh li għaddejjin minn diffikultajiet rigward l-aċċess għas-suq tax-xoġhol fis-settur tas-sajd fi iż-żmien ta' kriżi finanzjarja persistenti, il-FEMS għandu jappoġġa l-programmi ta' apprendistat u l-korsijiet dwar prattiki tas-sajd sostenibbli u l-konservazzjoni ta' rizorsi bijoloġiċi tal-bahar.
- (33) Konxju mill-potenzjal li d-diversifikazzjoni toffri għas-sajjieda kostali fuq skala żgħira u r-rwol kruċjali tagħhom fil-komunitajiet kostali, il-FEMS għandu jipprovi appoġġ lill-investimenti li jikkontribwixxu għad-diversifikazzjoni tad-dhul tas-sajjieda permezz tal-iżvilupp ta' attivitajiet komplimentari, inklużi, investimenti abbord, it-turiżmu tas-sajd bil-qasba, ir-restoranti, is-servizzi ambjentali relatati mas-sajd u l-attivitajiet edukattivi dwar is-sajd.
- (34) Il-holqien u l-iżvilupp ta' attivitajiet ekonomiċi ġdida fis-settur tas-sajd minn sajjieda żgħażaġh jikkostitwixxu sfida finanzjarja huma element li għandu jitqies fl-allokazzjoni u l-mira tal-fondi taht il-FEMS. Dan l-iżvilupp huwa essenzjali għall-kompetittività tas-settur tas-sajd fl-Unjoni. Konsegwentement, 'għandu jiġi stabbilit apoġġ għal sajjieda żgħażaġh li jibdeu l-attivitajiet ta' sajd tagħhom sabiex jiġi ffaċilitat l-istabbiliment inizjali tagħhom. Sabiex tiġi żgurata l-vijabbiltà ta' attivitajiet ekonomiċi godda appoġġati taht il-FEMS, l-appoġġ għandu jkun bil-kundizzjoni li jinkisbu l-hiliet u kompetenzi neċessarji. L-appoġġ għall-bidu ta' negozji (business start-up) għandu jikkontribwixxi biss għall-akkwist tal-ewwel bastiment tas-sajd.
- (35) Sabiex jiġu indirizzati l-htigijiet tas-saħha u tas-sikurezza abbord, il-FEMS għandu jappoġġa l-investimenti li jkopru s-sikurezza, il-kundizzjonijiet tax-xoġhol, is-saħha u l-iġjene abbord dment li l-investimenti appoġġati jmorru lil hinn mir-rekwiżiti tal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali.
- (36) Għandhom jiġu stabbiliti regoli għall-ghoti ta' allowances u kumpens finanzjarju lis-sajjieda u s-sidien ta' bastimenti tas-sajd f'każijiet ta' waqfien temporanju tal-attivitajiet tas-sajd, jekk tali waqfien ikun il-konsegwenza diretta ta' ċerti miżuri ta' konservazzjoni, bl-esklużjoni tal-iffissar u l-allokazzjoni ta' opportunitajiet tas-sajd, ikun previst f'ċerti pjanijiet tal-Unjoni jew nazzjonali dwar il-ġestjoni tas-sajd, jew jirriżulta minhabba li l-ftehimiet ta' shubija tas-sajd sostenibbli jew il-protokollu għalihom ma ggeddewx. Tali regoli għandhom ukoll jiġi stipulati f'każijiet ta' waqfien permanenti tal-attivitajiet tas-sajd.
- (37) Għandu jkun possibbli, taht ċerti kundizzjonijiet, għall-FEMS li jikkontribwixxi għall-fondi reċiproċi li jipprovdu kumpens finanzjarju lis-sajjieda għal telf ekonomiku kkawżat minn avvenimenti klimatiċi hżiena, incident ambjentali jew l-ispejjeż ta' salvataġġ.
- (38) Sabiex l-attivitajiet tas-sajd jiġu adattati għall-opportunitajiet tas-sajd, għandu jkun possibbli li l-FEMS 'jappoġġa d-disinn, l-iżvilupp, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u l-ġestjoni ta' sistemi li jallokaw l-opportunitajiet tas-sajd.

(¹) Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 199/2008 tal-25 ta' Frar 2008 dwar l-istabbiliment ta' qafas Komunitarju għall-ġbir, il-ġestjoni u l-użu ta' data fis-settur tas-sajd u appoġġ għall-parir xjentifiku fir-rigward tal-Politika Komuni dwar is-Sajd (GU L 60, 5.3.2008, p. 1).

- (39) Huwa ta' importanza kbira li t-thassib ambjentali jiġi integrat fil-FEMS u li tiġi appoġġata l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni taht il-PKS, filwaqt li jiġu kkunsidrati d-diversi kundizzjonijiet fost l-ibhra tal-Unjoni. Għal dak il-ghan, huwa essenzjali li jiġi żvilupp approċċ reġjonalizzat għall-miżuri ta' konservazzjoni.
- (40) Bl-istess mod, għandu jkun possibbli għall-FEMS li jappoġġa t-tnaqqis tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent marittimu b'mod partikolari permezz tal-promozzjoni tal-ekoinnovazzjoni u l-użu ta' apparat u tagħmir aktar selettivi kif ukoll permezz ta' miżuri li għandhom l-ghan li jipproteġu u jreġġgħu lura l-bijodiversità u l-ekosistemi marittimi u s-servizzi li jipprovdu, f'konformità mal-Istrategġija tal-UE dwar il-Bijodiversità għall-2020.
- (41) F'konformità mal-mira ewlenija tal-Istrategġija Ewropa 2020 relatata mal-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-użu effiċjenti tal-enerġija, għandu jkun possibbli li l-FEMS' jappoġġa investimenti abbord u awditi tal-enerġija.
- (42) Sabiex jiġu mnaqqsal-effetti tat-tibdil fil-klima u titjeb l-effiċjenza enerġetika tal-bastimenti tas-sajd, għandu jkun possibbli li jingħata appoġġ lill-modernizzazzjoni u s-sostituzzjoni ta' magni prinċipali u anċillari dment li l-operaturi attivi fis-sajd kostali fuq skala żgħira jingħataw prijorità fil-proċess tal-għażla sabiex l-aċċess tagħhom għall-finanzjament jiżdied, u dment li bastimenti akbar jikkontribwixxu għat-tnaqqis tas-saħħa tal-magna.
- (43) Sabiex ma jiġix mhedded l-oġettiv tas-sostenibbiltà tar-riforma tal-PKS, l-ammont ta' appoġġ finanzjarju li jista' jiġi ddedikat għall-miżuri ta' flotta, bħall-waqfien temporanju u permanenti kif ukoll is-sostituzzjoni ta' magna, għandu jkollu limitu, u l-perijodu ta' żmien li matulu għandu jingħata tali appoġġ finanzjarju għal waqfien permanenti għandu jkun limitat.
- (44) F'konformità mal-projbizzjoni tar-rimi introdotta mill-PKS, il-FEMS għandu jappoġġa l-investimenti abbord li għandhom l-ghan li jagħmlu l-ahjar użu mill-hut maqbud mhux mixtieq u li jivvalorizzaw il-komponenti li ma jintuzawx wisq tal-hut maqbud. Meta wiehed iqis l-iskarsità tar-riżorsi, u sabiex jiġi massimizzat il-valur tal-hut maqbud, il-FEMS għandu jappoġġa wkoll l-investimenti abbord li għandhom l-ghan li jżidu l-valur kummerċjali għall-hut maqbud.
- (45) Konxju mill-importanza tal-portijiet tas-sajd, is-siti ta' żbark u l-postijiet ta' kenn, il-FEMS għandu jappoġġa l-investimenti rilevanti li għandhom il-mira, b'mod partikolari li jżidu l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, il-protezzjoni ambjentali, il-kwalità tal-prodotti żbarkati, u li jtejbu l-kundizzjonijiet ta' sikurezza u tax-xogħol.
- (46) Huwa ferm importanti għall-Unjoni li jinkiseb bilanċ sostenibbli bejn ir-riżorsi tal-ilma helu u l-isfruttament tagħhom. Għalhekk, b'kont mehud tal-impatt ambjentali u filwaqt li jiġi żgurat li s-setturi kollha jibqgħu jkollhom vijabbiltà ekonomika, għandhom ikunu stipulati miżuri xierqa sabiex jiġi appoġġat is-sajd intern.
- (47) F'konformità mal-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew tad-19 ta' Settembru 2002 intitolata 'Strategġija għal żvilupp sostenibbli tal-akkwakultura Ewropea', u Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni tad-29 ta' April 2013 intitolata "Linji Gwida strateġiċi għall-iżvilupp sostenibbli tal-akkwakultura tal-UE", l-oġettivi tal-PKS u l-istrategġija Ewropa 2020, il-FEMS għandu jappoġġa l-iżvilupp ambjentalment, ekonomikament u soċjalment sostenibbli tal-industrija tal-akkwakultura.
- (48) Minhabba l-impatt potenzjali li jista' jkollhom fuq il-popolazzjonijiet selvaġġi tal-baħar l-annimali mrobbija li jaharbu mis-siti tal-akkwakultura, il-FEMS ma għandux jipprovdi incentivi għat-trobbija ta' organiżmi modifikati ġenetikament.
- (49) L-akkwakultura tikkontribwixxi għat-tkabbir u l-impjiegi fir-reġjuni kostali u rurali. Għalhekk, huwa kruċjali li l-FEMS ikun aċċessibbli għall-imprizi tal-akkwakultura, b'mod partikolari l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs), u li jikkontribwixxi sabiex ikun hemm akkwakulturisti godda fin-negozju. Sabiex jiżdiedu l-kompetittività u l-prestazzjoni ekonomika tal-attivitajiet tal-akkwakultura, huwa vitali li jiġu stimolati l-innovazzjoni u l-impreditorija. Għalhekk għandu jkun possibbli għall-FEMS li jappoġġa operazzjonijiet innovattivi, l-iżvilupp tan-negozju ta' imprizi tal-akkwakultura iġenerali, inkluża l-akkwakultura mhux tal-ikel u dik lil hinn mill-kosta, u attivitajiet komplimentari bħat-turizmu tas-sajd bil-qasba, is-servizzi ambjentali relatati mal-akkwakultura jew attivitajiet edukattivi.
- (50) L-investiment fil-kapital uman huwa wkoll vitali sabiex jiżdiedu l-kompetittività u l-prestazzjoni ekonomika tal-attivitajiet tal-akkwakultura. Għalhekk, għandu jkun possibbli għall-FEMS li jappoġġa t-tagħlim tul il-hajja u n-netwerking li jstimolaw it-tixrid tal-għarfien, kif ukoll is-servizzi ta' konsulenza li jgħinu sabiex jittejbu l-kompetittività u l-prestazzjoni globali tal-operaturi.
- (51) Sabiex jikkontribwixxi għall-iżvilupp tas-siti u l-infrastrutturi tal-akkwakultura, għandu jkun possibbli li l-FEMS jappoġġa lill-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali fl-għażliet strateġiċi tagħhom, b'mod partikolari rigward id-definizzjoni u l-immappjar taż-żoni li jistgħu jitqiesu l-aktar adatti għall-iżvilupp tal-akkwakultura.

- (52) Sabiex jippromwovi akkwakultura soċjalment u ambjentalment sostenibbli, għandu jkun possibbli għall-FEMS li jappoġġa l-attivitàjiet tal-akkwakultura li għandhom rispett kbir lejn l-ambjent, il-konverżjoni tal-impriżi tal-akkwakultura għall-ekoġestjoni, l-użu ta' skemi 'tal-awditjar, kif ukoll il-konverżjoni għall-akkwakultura organika. Bl-istess mod, għandu jkun possibbli għall-FEMS li jappoġġa wkoll l-akkwakultura li tipprovdi servizzi ambjentali speċjali.
- (53) Konxju mill-importanza tal-protezzjoni tal-konsumaturi, għandu jkun possibbli għall-FEMS li jipprovdi appoġġ adegwat lill-akkwakulturisti sabiex jipprevjenu u jtaffu r-riskji għas-saħħa pubblika u għas-saħħa tal-annimali li tista' tikkawża t-trobbija fil-qasam tal-akkwakultura.
- (54) Fid-dawl tar-riskju tal-investimenti fl-attivitàjiet tal-akkwakultura, għandu jkun possibbli għall-FEMS li jippromwovi s-sigurtà tan-negozju billi jikkontribwixxi għall-assigurazzjoni tal-istokk tal-akkwakultura, u b'hekk jissalvagwardja d-dhul tal-produtturi f'każ ta' telf anormali fil-produzzjoni, b'mod partikolari minhabba diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi hżiena, bidliet f'daqqa fil-kwalità tal-ilma, mard jew infestazzjonijiet minn insetti u l-qerda tal-faċilitajiet tal-produzzjoni.
- (55) Meta wiehed iqis li l-approċċ immexxi mill-komunità għall-iżvilupp lokali, fuq numru ta' snin, wera l-utilità tiegħu fil-promozzjoni tal-iżvilupp tas-sajd u tal-akkwakultura kif ukoll taż-żoni rurali billi jikkunsidra b'mod shif il-htigijiet multisettorjali għall-iżvilupp endoġenu, l-appoġġ għandu jissokta u jissahhah fil-ġejjieni.
- (56) Fis-settur tas-sajd u tal-akkwakultura, l-iżvilupp immexxi mill-komunità għandu jinkoraġġixxi lill-istrategiji innovattivi biex joholqu t-tkabbir u l-impjiegi, b'mod partikolari billi jżidu l-valur għall-prodotti tas-sajd u jiddiversifikaw l-ekonomija lokali lejn attivitàjiet ekonomiċi oġġodda, inklużi dawk offrti minn tkabbir marittimu ("blue growth") u s-setturi marittimi usa'.
- (57) L-iżvilupp sostenibbli tas-settur tas-sajd u tal-akkwakultura għandu jikkontribwixxi għall-ilhuq tal-oġġettivi tal-Istrategija Ewropa 2020 għall-promozzjoni tal-inkluzjoni soċjali u t-tnaqqis tal-faqar, il-holqien ta' impjiegi, u t-trawwim tal-innovazzjoni fil-livell lokali. Għandu wkoll jikkontribwixxi għall-ilhuq tal-oġġettivi tal-koeżjoni territorjali, li hija l-prijorità ewlenija tat-TFUE.
- (58) L-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità għandu jiġi implimentat permezz ta' approċċ minn isfel għal fuq minn shubijiet lokali li huma magħmula minn rappreżentanti tas-settur pubbliku, is-settur privat u tas-soċjetà ċivili u li jirriflettu sew is-soċjetà lokali. Dawk l-atturi lokali huma fl-aħjar pożizzjoni biex ifasslu u jimplementaw strategiji tal-iżvilupp lokali multisettorjali mmexxijin mill-komunità sabiex jissodisfaw il-htigijiet taż-żona tas-sajd lokali tagħhom. Huwa importanti li jiġi żgurat li l-ebda grupp ta' interess waħdieni ma jkollu aktar minn 49 % tad-drittijiet tal-vot fil-korpi tat-tehd tad-deċiżjonijiet tal-gruppi ta' azzjoni lokali tas-sajd (FLAGs).
- (59) In-netwerking bejn is-shubiji lokali huwa karatteristika essenzjali ta' dak l-approċċ. Il-kooperazzjoni bejn is-shubiji lokali hija għalhekk għodda ta' żvilupp importanti li għandha tkun appoġġata mill-FEMS.
- (60) L-appoġġ għaž-żoni tas-sajd permezz tal-FEMS għandu jiġi kkoordinat mal-appoġġ għall-iżvilupp lokali offrut minn Fondi oħrajn tal-Unjoni u għandu jkopri l-aspetti kollha tat-tnejja u l-implimentazzjoni tal-istrategiji ta' żvilupp lokali mmexxijin mill-komunità u l-operazzjonijiet 'FLAGs, kif ukoll l-ispejjeż għall-animazzjoni taż-żona lokali u t-tmexxija tas-shubija lokali.
- (61) Sabiex tiġi żgurata l-vijabbiltà tas-sajd u tal-akkwakultura f'suq kompetittiv hafna, jehtieg li jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet li jappoġġaw l-implimentazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ kif ukoll għall-attivitàjiet ta' kummerċjalizzazzjoni u pprocessar imwettqa mill-operaturi sabiex jimmasimizzaw il-valur tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura. Għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-promozzjoni tal-operazzjonijiet li jintegraw l-attivitàjiet tal-produzzjoni, l-ipprocessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-katina tal-provvista jew li jikkonsistu minn proċessi jew metodi innovattivi. Għandha tingħata prijorità lill-organizzazzjonijiet tal-produtturi u lill-assocjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi meta jingħataw appoġġ. Fil-każ ta' pjanijiet ta' produzzjoni u ta' kummerċjalizzazzjoni, tali organizzazzjonijiet u assocjazzjonijiet biss għandhom ikunu eliġibbli għall-appoġġ. Sabiex jadatta għall-politika għdida ta' projbizzjoni fuq ir-rimi, il-FEMS għandu jappoġġa wkoll l-ipprocessar ta' qabdiel mhux mixtieqa.
- (62) Ir-Regolament (UE) Nru 1379/2013 jipprevedi mekkaniżmu ta' hżin għall-prodotti tas-sajd intenzjonati għal konsum mill-bniedem bil-hsieb li tissahhah l-istabbilizzazzjoni tas-swieq. Sabiex tiġi żgurata transizzjoni mill-mekkanizmi ta' intervent fis-suq għal fokus għdid fuq l-ippjanar u l-ġestjoni tal-attivitàjiet ta' produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni, kwalunkwe appoġġ mogħti mill-FEMS għandu 'jintemm sal-31 ta' Dicembru 2018.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Dicembru 2013 dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1184/2006 u (KE) Nru 1224/2009 u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 104/2000 (ĠU L 354, 28.12.2013, p. 1).

- (63) Billi jirrikonoxxi l-kompetizzjoni li qed tikber li jaffaċċjaw s-sajjeda kostali ta' skala żgħira, għandu jkun possibbli għall-FEMS li jappoġġa inizjattivi imprenditorjali ta' sajjeda kostali fuq skala żgħira li jżidu l-valur għall-hut li jaqdbu, b'mod partikolari billi jwettqu l-ipproċessar jew il-kummerċjalizzazzjoni diretta ta' tali hut.
- (64) Minhabba li l-attivitajiet tas-sajd fir-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni qeghdin jaffaċċjaw diffikultajiet, b'mod partikolari minhabba d-distanza mbiegħda u l-kundizzjonijiet klimatiċi partikolari tagħhom, għandu jkun possibbli li l-FEMS iqis il-limitazzjonijiet ta' tali reġjuni rikonoxxuti mill-Artikolu 349 TFUE.
- (65) Sabiex iżżomm il-kompetittività ta' ċerti prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura mir-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni mqabbla ma' dik ta' prodotti simili minn reġjuni oħrajn tal-Unjoni, fl-1992 l-Unjoni introduċiet miżuri biex tikkompensa għall-ispejjeż addizzjonali relatati fis-settur tas-sajd. Il-miżuri li japplikaw għall-perijodu 2007-2013 huma stabbiliti fir-Regolament (KE) Nru 791/2007. Huwa neċessarju li jkompli jiġi pprovdut appoġġ sabiex jittaffew l-ispejjeż addizzjonali għas-sajd, il-farming, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' ċerti prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura mir-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni mill-1 ta' Jannar 2014 sabiex il-kumpens jikkontribwixxi għaž-żamma tal-vijabbiltà ekonomika tal-operaturi minn dawk ir-reġjuni.
- (66) Fid-dawl tal-kundizzjonijiet tal-kummerċjalizzazzjoni differenti fir-reġjuni ultraperiferiċi, il-varjazzjonijiet fil-qbid u l-hażniet u fid-domandi tas-suq, għandu jithalla f'idejn l-Istati Membri kkonċernati biex jiddeterminaw il-prodotti tas-sajd eliġibbli għal kumpens, il-kwantitajiet massimi rispettivi tagħhom u l-ammonti ta' kumpens fl-allokkazzjoni globali għal kull Stat Membru.
- (67) L-Istati Membri għandhom ikunu awtorizzati jiddifferenzjaw il-lista u l-kwantitajiet tal-prodotti tas-sajd ikkonċernati u l-ammont ta' kumpens fl-allokkazzjoni globali għal kull Stat Membru. Huma għandhom ikunu awtorizzati wkoll jaġġustaw il-pjanijiet tal-kumpens tagħhom jekk dan ikun ġustifikat mill-kundizzjonijiet li qeghdin jinbidlu.
- (68) L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-ammont ta' kumpens fl-livell li jippermetti t-tpaċija xierqa tal-ispejjeż addizzjonali, li jirriżultaw min-nuqqasijiet speċifiċi tar-reġjuni ultraperiferiċi. 'Sabiex jiġi evitat kumpens eċċessiv, dak l-ammont għandu jkun proporzjonati għall-ispejjeż addizzjonali li tpatti għalihom l-għajnuna. Għal dak il-ghan, huwa għandu jikkunsidra wkoll tipi oħrajn ta' interventi pubbliċi li jhallu impatt fuq il-livell ta' spejjeż addizzjonali.
- (69) Huwa ferm importanti li l-Istati Membri u l-operaturi 'jkollhom il-mezzi neċessarji biex iwettqu kontrolli ta' standard għoli u għalhekk jiżguraw il-konformità mar-regoli tal-PKS, filwaqt li jipprovdu għall-isfruttar sostenibbli tar-riżorsi akkwatiċi haġjin. Għalhekk għandu jkun possibbli li l-FEMS jappoġġa lill-Istati Membri u lill-operaturi skont 'ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009⁽¹⁾. Billi johloq kultura ta' konformità, dan l-appoġġ għandu jikkontribwixxi għat-ktabbir sostenibbli.
- (70) L-appoġġ mogħti lill-Istati Membri fuq il-baži tar-Regolament (KE) Nru 861/2006 għall-infiq relatat mal-implimentazzjoni tas-sistema ta' kontroll tal-Unjoni għandu jizdied taht il-FEMS billi jsegwi l-logika ta' fond waħdieni.
- (71) F'konformità mal-oġġettivi politiċi ta' kontroll u infurzar tal-Unjoni, hu xieraq li jiġi dedikat hin minimu għall-kontroll tas-sajd fl-użu ta' bastimenti, inġenji tal-ajru, elikopters ta' sorveljanza li għandhom jiġu stabbiliti eżattament sabiex jipprovdu baži għall-appoġġ taht il-FEMS.
- (72) Meta wiehed iqis l-importanza tal-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri fil-qasam tal-kontroll, il-FEMS għandu jkun possibbli li jipprovi appoġġ għal dak il-ghan.
- (73) Għandhom jiġu adottati miżuri biex jappoġġaw il-għbir, il-ġestjoni u l-użu ta' data dwar is-sajd kif speċifikat fil-programm pluriennali tal-Unjoni, b'mod partikolari biex jappoġġaw il-programmi nazzjonali u l-ġestjoni u l-użu tad-data għall-analiżi xjentifika u l-implimentazzjoni tal-PKS. L-appoġġ mogħti lill-Istati Membri fuq il-baži tar-Regolament (KE) Nru 861/2006 għall-infiq relatat mal-għbir, il-ġestjoni u l-użu tad-data dwar is-sajd għandu jissokta fil-kuntest tal-FEMS billi jsegwi l-logika ta' fond waħdieni.
- (74) Deciżjonijiet sodi u effiċjenti dwar il-ġestjoni tas-sajd taht il-PKS għandhom ikunu appoġġati minn attivitajiet ta' riċerka u kooperazzjoni, mid-dispożizzjoni għal opinjonijiet xjentifiċi u soċjoekonomiċi u pariri meħtieġa għall-implimentazzjoni u l-iżvilupp tal-PKS, inklużi f'żoni sensitivi bjoġeografikament.
- (75) Jeħtieġ li tiġi appoġġata l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri, kif ukoll ma' pajjiżi terzi, fejn rilevanti, fir-rigward tal-għbir ta' data fi hdan l-istess baċin tal-baħar, kif ukoll mal-korpi xjentifiċi internazzjonali rilevanti.

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009 tal-20 ta' Novembru 2009 li jstabbilixxi sistema Komunitarja ta' kontroll għall-iżgurar tal-konformità mar-regoli tal-Politika Komuni tas-Sajd, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 847/96, (KE) Nru 2371/2002, (KE) Nru 811/2004, (KE) Nru 768/2005, (KE) Nru 2115/2005, (KE) Nru 2166/2005, (KE) Nru 388/2006, (KE) Nru 509/2007, (KE) Nru 676/2007, (KE) Nru 1098/2007, (KE) Nru 1300/2008, (KE) Nru 1342/2008 u li jhassar ir-Regolamenti (KEE) Nru 2847/93, (KE) Nru 1627/94 u (KE) Nru 1966/2006 (ĠU L 343, 22.12.2009, p. 1).

- (76) L-objettiv tal-PMI huwa li tappoġġa l-użu sostenibbli tal-ibhra u l-oċeani u li tiżviluppa proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet ikkoordinat, konsistenti u trasparenti fir-rigward tal-politiki li jaffettwaw l-oċeani, l-ibhra, il-gżejjer, ir-reġjuni kostali u ultraperiferiċi u s-setturi marittimi, kif rifless fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni tal-10 ta' Ottubru 2007 intitolata "Politika Marittima Integrata tal-Unjoni Ewropea".
- (77) Huwa mehtieġ finanzjament sostnut għall-implimentazzjoni u l-iżvilupp ulterjuri tal-PMI għall-Unjoni kif rifless fir-Regolament (UE) Nru 1255/2011¹, fil-konklużjonijiet tal-Kunsill, fir-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew u fl-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni. L-iżvilupp ta' affarijiet marittimi permezz ta' appoġġ finanzjarju għall-miżuri tal-PMI hu mistenni li jkollu impatt sinifikanti f'termini ta' koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali.
- (78) Il-FEMS għandu jappoġġa l-promozzjoni ta' tmexxija marittima integrata fil-livelli kollha, speċjalment permezz ta' skambji tal-aqwa Prattiki u l-implimentazzjoni u l-iżvilupp ulterjuri tal-istrateġiji tal-baċini tal-baħar. Dawk l-istrateġiji huma maħsuba biex jistabbilixxu qafas integrat għall-indirizzar tal-isfidi komuni fil-baċini tal-baħar Ewropej u l-kooperazzjoni msahha bejn il-partijiet interessati sabiex jimmassimizzaw l-użu tal-istrumenti finanzjarji u l-fondi tal-Unjoni u jikkontribwixxu għall-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali tal-Unjoni. F'dak il-kuntest, l-azzjonijiet u l-mekkanizmi li għandhom l-għan li jtejbju l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri jistgħu jinkludu l-kooperazzjoni transkonfinali u trasversali bejn it-taqsimiet marittimi, pereżempju, attivitajiet fi hdan il-qafas tal-forum Ewropew tal-funzjonijiet tal-gwardja tal-kosta biex jiġi promoss l-iskambju ta' esperjenzi u Prattiki tajba sabiex jinkisbu effettività u koerenza fil-qafas tal-liġi eżistenti rilevanti tal-Unjoni.
- (79) Il-FEMS għandu jappoġġa wkoll l-iżvilupp ulterjuri tal-ghodod sabiex jinholqu sinerġiji bejn l-inizjattivi meħuda f'setturi differenti u li jaffettwaw l-ibhra, l-oċeani u l-kosti. Dan huwa l-każ għas-Sorveljanza Marittima Integrata (IMS), li hija maħsuba biex ittejjeb l-għarfien dwar is-sitwazzjoni marittima permezz ta' skambji ta' informazzjoni mtejbja u sikuri fis-setturi kollha. Madankollu, l-operazzjonijiet relatati mas-sorveljanza marittima li jaqgħu taht il-kamp ta' applikazzjoni tat-Titolu V tal-Parti Tlieta TFUE ma għandhomx jiġu ffinanzjati permezz tal-FEMS.
- (80) L-interkonnessjoni ta' sistemi ta' informazzjoni mmexxija minn dawk is-setturi tista' tkun tehtieġ il-mobilizzazzjoni tal-mekkanizmi ta' finanzjament ta' dawk is-sistemi b'mod konsistenti u skont it-TFUE. L-ippjanar spazjali marittimu u l-ġestjoni integrata taż-żoni kostali huma essenzjali għall-iżvilupp sostenibbli taż-żoni marittimi u r-reġjuni kostali u t-tnejn li huma jikkontribwixxu għall-għan ta' ġestjoni bbażati fuq l-ekosistemi u l-iżvilupp ta' rabtiet bejn l-art u l-baħar. Dawk l-ghodod huma importanti wkoll għall-ġestjoni tal-użi differenti tal-kosti, l-ibhra u l-oċeani tagħna sabiex ikun hemm lok għall-iżvilupp ekonomiku sostenibbli tagħhom u biex jiġi stimolat l-investiment transkonfinali, filwaqt li l-implimentazzjoni tad-Direttiva '2008/56/KE se tiddefinixxi ulterjorment il-limiti ta' sostenibbiltà tal-attivitajiet tal-bniedem li jhallu impatt fuq l-ambjent marittimu. Barra minn hekk, jehtieġ li jittejjeb l-għarfien dwar id-dinja tal-baħar, u li tiġi stimolata l-innovazzjoni permezz tal-iffacilitar tal-ġbir, it-tqassim b'xejn, l-użu mill-ġdid u t-tixrid tad-data dwar l-istat tal-oċeani u l-ibhra.
- (81) Il-FEMS għandu jappoġġa wkoll it-tkabbir ekonomiku sostenibbli, l-impjiegi, l-innovazzjoni u l-kompetittività fis-setturi marittimi u fir-reġjuni kostali. Huwa partikolarment importanti li jiġu identifikati l-ostakoli regolatorji u n-nuqqasijiet fil-hiliet li jfixklu t-tkabbir f'setturi marittimi emergenti u prospettivi, kif ukoll l-operazzjonijiet immirati lejn it-trawwim tal-investiment fl-innovazzjoni teknoloġika mehtieġa biex jittejjeb il-potenzjal kummerċjali tal-applikazzjonijiet tal-baħar u dawk marittimi.
- (82) Il-FEMS għandu jkun komplimentari għal, u konsistenti mal-istrumenti finanzjarji eżistenti u futuri magħmula disponibbli mill-Unjoni u mill-Istati Membri, fil-livell nazzjonali u sottonazzjonali, għall-promozzjoni tal-iżvilupp ekonomiku, soċjali u territorjali sostenibbli, tal-protezzjoni u l-użu sostenibbli tal-oċeani, l-ibhra u l-kosti, billi jgħin sabiex titrawwem kooperazzjoni aktar effettiva bejn l-Istati Membri u r-reġjuni kostali, tal-gżejjer u ultraperiferiċi tagħhom, u billi jikkunsidra l-prijoritizzazzjoni u l-progress tal-proġetti nazzjonali u lokali. Il-FEMS għandu jintrabat ma' politiki oħrajn tal-Unjoni li jistgħu jiġbru fihom dimensjoni marittima, b'mod partikolari l-FEZR, il-Fond ta' Koeżjoni u l-FSE, kif ukoll il-Programm Orizzont 2020 stabbilit bir-Regolament (UE) Nru 1291/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 1291/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Dicembru 2013 li jstabbilixxi Orizzont 2020 - il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (2014-2020) u li jhassar id-Deciżjoni Nru 1982/2006/KE (GU L 347, 20.12.2013, p. 104).

- (83) Sabiex jintlahqu l-oġġettivi tal-PKS fil-livell globali, l-Unjoni għandha rwol attiv fil-hidma tal-organizzazzjonijiet internazzjonali. Għalhekk, huwa essenzjali li l-Unjoni tikkontribwixxi għall-attivitàjiet ta' dawn l-organizzazzjonijiet li jgħinu sabiex jiżguraw il-konservazzjoni u l-isfruttar b'mod sostenibbli tar-riżorsi tas-sajd fl-ibhra miftuħa u fl-ibhra tal-pajjiżi terzi. L-appoġġ mogħti lill-organizzazzjonijiet internazzjonali fuq il-bażi tar-Regolament Nru (KE) Nru 861/2006 għandu jissokta taħt l-FEMS, u b'hekk isegwi l-loġika ta' fond waħdieni.
- (84) Sabiex tittejjeb it-tmexxija fil-PKS u jiġi żgurati il-funzjonament effettiv tal-Kunsilli Konsultattivi, huwa essenzjali li l-Kunsilli Konsultattivi jiġu pprovduti b'finanzjament suffiċjenti u permanenti sabiex ikunu jistgħu jwettqu l-irwol konsultattiv tagħhom b'mod effettiv fi hdan il-PKS. Billi jsegwi l-loġika ta' fond waħdieni, l-appoġġ mogħti lill-Kunsilli Konsultattivi taħt il-FEMS għandu jiehu post l-appoġġ mogħti lill-Kunsilli Konsultattivi Reġjonali fuq il-bażi tar-Regolament (KE) Nru 861/2006.
- (85) Permezz ta' assistenza teknika, il-FEMS għandu jiffacilita l-implimentazzjoni tal-programmi operazzjonali, inter alia billi jipprovwovi approċċi u prattiki innovattivi għal implimentazzjoni sempliċi u trasparenti. L-assistenza teknika għandha tinkludi wkoll l-istabbiliment ta' netwerk Ewropew ta' FLAGs immirat lejn il-bini tal-kapaċità, id-disseminazzjoni tal-informazzjoni, l-iskambju tal-esperjenzi u l-appoġġ għall-kooperazzjoni bejn is-shubijiet lokali.
- (86) Fl-interess ta' shubija ta' hidma tajba u ta' promozzjoni xierqa tal-assistenza tal-Unjoni, għandhom jiġu pprovduti l-aktar informazzjoni u pubbliċità mifruxa possibbli dwar l-appoġġ tal-Unjoni. L-awtoritajiet responsabbli għall-ġestjoni tal-assistenza għandhom ikunu responsabbli wkoll għal dan l-aspett ta' informazzjoni u pubbliċità u li jżommu lill-Kummissjoni informata bil-miżuri mehuda f'dan ir-rigward.
- (87) Fir-rigward tal-operazzjonijiet kollha ffinanzjati skont dan ir-Regolament, kemm taħt ġestjoni kondiviza kif ukoll taħt ġestjoni diretta, huwa meħtieġ li tiġi żgurata l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-applikazzjoni korretta tal-leġislazzjoni rilevanti li tappartjeni għall-protezzjoni ta' dawk l-interessi, u li jiġi żgurati li jitwettqu l-verifiki xierqa mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni.
- (88) Sabiex jiġu indirizzati l-kondizzjonijiet speċifiċi tal-PKS imsemmija fir-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u ssir kontribuzzjoni għall-konformità mar-regoli tal-PKS, għandhom jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet addizzjonali għar-regoli dwar l-interruzzjoni tad-data ta' skadenza tal-pagament kif stabbilit fir-Regolament (UE) Nru 1303/2013. Fejn Stat Membru jew operatur jonqos milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu taħt il-PKS jew fejn il-Kummissjoni għandha provi li jissuggerixxu tali nuqqas ta' konformità, bħala miżura ta' prekawzjoni, il-Kummissjoni għandha tithalla tinterrampi l-iskadenzi tal-pagamenti.
- (89) Minbarra l-possibbiltà ta' interruzzjoni tal-iskadenza tal-pagamenti u, sabiex jiġi evitat riskju evidenti ta' skadenza ta' pagament ta' nefqa ineligibbli, il-Kummissjoni għandha tithalla tissospendi l-pagamenti 'f'każ ta' nuqqas ta' konformità serju mar-regoli tal-PKS minn Stat Membru.
- (90) Il-programmi operazzjonali għandhom ikunu soġġetti għal monitoraġġ u evalwazzjoni sabiex tittejjeb il-kwalità tagħhom u jintwerew il-kisbiet tagħhom. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi qafas għal sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni komuni li tiżgura, fost l-oħrajn, li d-data rilevanti tkun disponibbli fil-hin. F'dak il-kuntest, għandha tiġi stabbilita lista ta' indikaturi, filwaqt li għandu jiġi vvalutat l-impatt tal-politika tal-FEMS mill-Kummissjoni fir-rigward ta' oġġettivi speċifiċi.
- (91) Ir-responsabbiltà għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni ta' programm operazzjonali għandha tinqasam bejn l-awtorità ta' ġestjoni u l-kumitat ta' monitoraġġ stabbilit għal dak il-ghan. Għal dak il-ghan, għandhom jiġu speċifikati r-responsabbiltajiet rispettivi tal-awtorità ta' ġestjoni u l-kumitat ta' monitoraġġ. Il-monitoraġġ ta' programm operazzjonali għandu jinvolvi t-tnejn ta' rapport ta' implimentazzjoni annwali, li għandu jintbagħat lill-Kummissjoni.
- (92) Bil-ghan li jitjiebu l-aċċessibilità u t-trasparenza tal-informazzjoni dwar l-opportunitajiet ta' finanzjament u l-benefiċjarji tal-proġetti, għandhom isiru disponibbli sit elettroniku uniku jew portal ta' sit elettroniku li jipprovdut l-informazzjoni dwar il-programm operazzjonali, inklużi l-listi ta' operazzjonijiet appoġġati taħt il-programm operazzjonali f'kull Stat Membru. Is-siti elettronici ddedikati tal-Istati Membri kollha għandhom ukoll ikunu aċċessibbli minn sit elettroniku uffiċjali wiehed tal-Unjoni biex ikun iffacilitat l-aċċess taċ-ċittadini minn Stati Membri differenti għall-informazzjoni ppubblikata mill-Istati Membri kollha. Dik l-informazzjoni għandha tkun raġonevoli, ċara u konkreta, biex tagħti lill-pubbliku generali u b'mod partikolari lill-kontribwenti tal-Unjoni, tagħrif dwar kif jintefaq il-finanzjament tal-Unjoni f'dan il-qafas tal-FEMs. Minbarra dak il-ghan, il-pubblikazzjoni tad-data rilevanti għandha taqdi l-iskop ta' pubbliċità ulterjuri tal-possibbiltà li wiehed japplika għal finanzjament tal-Unjoni. Mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tad-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾ tali publikazzjoni tista' tinkludi ismijiet tal-persuni fiżiċi f'konformità mal-liġi nazzjonali.

(¹) Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 95/46/KE tal-24 ta' Ottubru, 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data (ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31).

- (93) Sabiex jiġu ssupplimentati u emendati ċerti elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti f'konformità mal-Artikolu 290 TFUE għandha tiġi delegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-identifikazzjoni tal-perijodu ta' żmien u d-dati rilevanti tal-bidu u t-tmiem tal-perijodu ta' żmien relatat mal-kriterji ta' applikazzjoni, l-aġġustament 'tal-perċentwali li jirrigwardaw id-distribuzzjoni indikattiva tal-fondi fost l-oġettivi taht il-ġestjoni diretta, id-definizzjoni ta' operazzjonijiet u spejjeż elegibbli għall-iġene, is-saħħa u investimnti relatati mas-sikurezza u investimenti dwar il-kondizzjonijiet tax-xogħol, abbord u f'taġħmir individwali, id-definizzjoni tal-ispejjeż elegibbli tal-operazzjonijiet għall-protezzjoni u l-irkupru tal-bijodiversità u l-ekosistemi tal-baħar fil-qafas ta' attivitajiet ta' sajd sostenibbli, id-definizzjoni tal-ispejjeż elegibbli għall-appoġġ fir-rigward ta' investimenti fit-taġħmir jew abbord immirati lejn it-tnaqqis ta' emissjonijiet ta' sustanzi li jniġġsu jew gassijiet b'effett ta' serra u lejn iż-żieda tal-effiċjenza fl-użu tal-enerġija tal-bastimenti tas-sajd, id-definizzjoni tal-kriterji għall-kalkolu tal-ispejjeż addizzjonali li jirriżultaw mid-diffikultajiet speċifiċi tar-reġjuni ultraperiferiċi, id-definizzjoni tal-kazijiet ta' nuqqas ta' konformità mill-Istati Membri li jistgħu jikkawżaw interruzzjoni tal-iskadenza tal-pagamenti jew sospensjoni tal-pagamenti, id-definizzjoni tal-kriterji biex jiġi stabbilit il-livell ta' korrezzjoni finanzjarja li għandhom jiġu applikati u l-kriterji għall-applikazzjoni ta' rati fissi jew korrezzjonijiet finanzjarji estrapolati u d-definizzjoni tal-kontenut u l-kostruzzjoni tas-sistema komuni ta' monitoraġġ u evalwazzjoni.
- (94) Sabiex tiġi ffaċilitata transizzjoni bla xkiel mis-sistema stabbilita mir-Regolament (KE) Nru 1198/2006 għall-iskema stabbilita minn dan ir-Regolament, is-setgħa li tadotta atti b'konformità mal-Artikolu 290 TFUE għandha tiġi ddelegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-istabbiliment ta' dispożizzjonijiet transitorji.
- (95) Meta tadotta atti delegati taht dan ir-Regolament, huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni ttwettaq konsultazzjonijiet xierqa waqt ix-xogħol ta' thejġija tagħha, inkluż fil-livell ta' esperti. Il-Kummissjoni, meta thejġi u tfassal atti ddelegati, għandha tiżgura trasmissjoni simultanja, f'waqtha u xierqa tad-dokumenti rilevanti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
- (96) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tingħata setgħat ta' implimentazzjoni fir-rigward tal-istabbiliment tat-tqassim annwali, għal kull Stat Membru, tar-riżorsi globali 'disponibbli għal impenji fil-qafas ta' ġestjoni kondiviza li japprovaw il-programmi operazzjonali u l-emendi tagħhom, li japprovaw il-pjanijiet ta' hidma għall-gbir ta' data, billi jiġu adottati l-programmi ta' hidma annwali, relatati mal-assistenza teknika fuq inizjattiva tal-Kummissjoni, li jirrikonoxxu li hemm evidenza li tissuggerixxi 'nuqqas ta' konformità serju mal-obbligi taht il-PKS, u l-għarfien li Stat Membru naqas milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu taht il-PKS, deċizzjonijiet dwar is-sospensjoni tal-pagamenti interim kollha jew ta' parti minnhom taht il-programm operazzjonali u 'deċizzjonijiet dwr korrezzjonijiet finanzjarji permezz tal-kancellazzjoni tal-appoġġ kollu tal-Unjoni jew ta' parti minnu għal programm operazzjonali. Il-Kummissjoni għandha tadotta dawġ l-atti ta' implimentazzjoni mingħajr ma tapplika r-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.
- (97) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha wkoll tingħata setgħat ta' implimentazzjoni relatati mal-preżentazzjoni tal-elementi tal-programm operazzjonali, ir-regoli dwar il-proċeduri, il-format u l-iskedi ta' żmien li jikkonċernaw l-approvazzjoni ta', u l-preżentazzjoni u l-approvazzjoni ta' emendi għall-programmi operazzjonali, il-programm ta' hidma annwali taht il-Kapitoli I u II tat-Titolu VI, l-istruttura tal-pjan ta' kumpens għar-reġjuni ultraperiferiċi, l-applikazzjoni tal-punti perċentwali differenti tal-intensità tal-ghajjuna pubblika, il-mudell li għandu jintuża mill-Istati Membri meta tiġi pprezentata d-data finanzjarja lill-Kummissjoni, l-iffissar tal-indikaturi speċifiċi għall-prijoritajiet tal-Unjoni, ir-regoli dwar l-informazzjoni li għandha tintbagħat mill-Istati Membri kif ukoll dwar htigijiet tad-daa u sinerġiji bejn sorsi ta' data potenzjali, il-format u l-preżentazzjoni tar-rapporti ta' implimentazzjoni annwali, u l-elementi li għandhom jiġu inklużi fir-rapporti ta' evalwazzjoni ex ante. Dawġ is-setgħat għandhom jiġu eżerċitati f'konformità ma'r-Regolament (UE) Nru 182/2011 u l-proċedura ta' eżami għandha tintuża għall-adozzjoni ta' dawġ l-atti.
- (98) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha wkoll tingħata setgħat ta' implimentazzjoni fir-rigward tal"-adozzjoni u d-dettalji ta' kwalunkwe tibdil fil-prijoritajiet infishom tal-Unjoni għall-infurzar u l-kontroll, l-istabbiliment tar-regoli għall-preżentazzjoni tad-data provduta mill-awtoritajiet ta' ġestjoni, il-karatteristiċi tekniċi tal-miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità għall-operazzjoni u l-istruzzjonijiet għall-holqien ta' emblema u d-definizzjoni tal-kuluri standard. Dawġ is-setgħat għandhom jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011. Sabiex tkun żgurata proċedura iktar sempliċi u iktar mgħaġġla, il-għandha tintuża l-proċedura ta' konsultazzjoni'.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jstabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal- eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (GU L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (99) Peress li l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament ma jistgħux jintlaħqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri minhabba l-problemi strutturali li nstabu fl-iżvilupp tas-setturi tas-sajd, tal-akkwakultura u dak marittimu kif ukoll minhabba r-riżorsi finanzjarji limitati tal-Istati Membri, iżda jistgħu, minhabba l-iskala u l-effetti tal-operazzjonijiet li għandhom jiġu ffinanzjati taht il-programmi operazzjonali, jintlaħqu ahjar fil-livell tal-Unjoni billi jipprovdu appoġġ finanzjarju pluriennali ffokat fuq il-prijoritajiet rilevanti, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipji ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 TUE. F'konformità ma' dan il-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jilhaq dawk l-għanijiet.
- (100) L-iskema ta' appoġġ prevista f'dan ir-Regolament tissostitwixxi l-iskemi ta' appoġġ stabbilita mir-Regolament (KE) Nru 2328/2003, ir-Regolament (KE) Nru 861/2006, ir-Regolament (KE) Nru 1198/2006, ir-Regolament (KE) Nru 791/2007, ir-Regolament (KE) Nru 1255/2011 u l-Artikolu 103 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009. Għaldaqstant, dawk ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet għandhom jithassru b'effett mill-1 ta' Jannar 2014. Madankollu, dan ir-Regolament ma għandu jaffettwa la l-kontinwazzjoni u lanqas il-modifika tal-assistenza approvata mill-Kummissjoni abbażi tar-Regolament (KE) Nru 1198/2006 jew ta' kwalunkwe leġislazzjoni oħra li tapplika għal dik l-assistenza fil-31 ta' Diċembru 2013.
- (101) Huwa xieraq li jiġi allinjat il-perjodu ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament ma' dak tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013. Għalhekk, dan ir-Regolament għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2014.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I

SUĠĠETT, KAMP TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET

Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jiddefinixxi l-miżuri finanzjarji tal-Unjoni għall-implimentazzjoni ta':

- (a) il-Politika Komuni tas-Sajd (PKS);
- (b) miżuri rilevanti marbuta mal-Liġi tal-Baħar;
- (c) l-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd u tal-akkwakultura u s-sajd f'ilmijiet interniu
- (d) il-Politika Marittima Integrata (PMI).

Artikolu 2

Kamp ta' applikazzjoni ġeografiku

Dan ir-Regolament japplika għal operazzjonijiet imwettqa fit-territorju tal-Unjoni dment li ma jkunx previst mod ieħor f'dan ir-Regolament.

Artikolu 3

Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament u minghajr preġudizzju għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013, fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013, fl-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009 u fl-Artikolu 2 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.
2. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
  - (1) 'Ambjent komuni għall-qsim tal-informazzjoni' (CISE) tfisser netwerk ta' sistemi b'setup decentralizzat żviluppat għall-iskambju ta' informazzjoni bejn l-utenti sabiex jittejjeb l-għarfien tagħom dwar is-sitwazzjoni tal-attivitajiet fuq il-baħar;
  - (2) 'operazzjonijiet transsettorjali' tfisser dawk l-inizjattivi li minnhom jistgħu jibbenifikaw b'mod reċiproku setturi u/jew politiki settorjali differenti, kif imsemmi fit-TFUE, u li ma jistgħux jitwettqu kompletament permezz ta' miżuri inklużi fl-oqsma ta' politika rispettivi;
  - (3) 'sistema elettronika ta' reġistrazzjoni u ta' rappurtar' (ERS) tfisser sistema għar-reġistrazzjoni u r-rappurtar elettronici tad-data kif imsemmi fir-Regolament (KE) Nru 1224/2009;
  - (4) 'Netwerk Ewropew ta' data u osservazzjoni dwar il-Baħar' tfisser netwerk li jintegra l-programmi nazzjonali rilevanti ta' data u osservazzjoni tal-baħar rilevanti friżorsa Ewropea komuni u aċċessibbli;
  - (5) 'żona tas-sajd u tal-akkwakultura' tfisser żona b'xatt tal-baħar, xmara jew lag li tinkludi għadajjar jew baċir ta' xmara b'livell sinifikanti ta' impjeġi fis-settur tas-sajd jew tal-akkwakultura, li tkun funzjonalment koerenti f'termini ġeografici, ekonomiċi u soċjali u magħżula bhala tali mill-Istat Membru;

- (6) 'sajjed' tfisser kwalunkwe persuna involuta f'attivitajiet ta' sajd kummerċjali, kif rikonoxxut mill-Istat Membru;
- (7) 'sajd fl-ibhra interni' tfisser attivitajiet tas-sajd imwettaq għal skopijiet kummerċjali fl-ibhra interni minn bastimenti jew 'mezzi oħra, inklużi dawk użati għas-sajd fis-silġ;
- (8) 'ġestjoni integrata taż-żoni kostali' tfisser strateġji u miżuri bħal dawk deskritti fir-Rakkomandazzjoni 2002/413/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾;
- (9) 'tmexxija marittima integrata' tfisser il-ġestjoni koordinata tal-politiki settorjali kollha fil-livell tal-Unjoni li jaffettwaw l-oċeani, l-ibhra u r-reġjuni kostali;
- (10) "Politika Marittima Integrata" (PMI) tfisser politika tal-Unjoni li l-għan tagħha huwa li trawwem tehid ta' deċiżjonijiet ikkoordinati u konsistenti sabiex jiġi massimizzat l-iżvilupp sostenibbli, it-tkabbir ekonomiku u l-koeżjoni soċjali tal-Istati Membri, u b'mod partikolari r-reġjuni tal-kosta, insulari u ultraperiferiċi tal-Unjoni, kif ukoll is-setturi marittimi, permezz ta' politiki konsistenti relatati mas-settur marittimu u kooperazzjoni internazzjonali rilevanti;
- (11) 'Sorveljanza marittima integrata' (IMS) tfisser inizjattiva tal-Unjoni maħsuba biex issaħħah l-effettività u l-effiċjenza fl-attivitajiet ta' sorveljanza tal-ibhra Ewropej permezz ta' skambju ta' informazzjoni u kollaborazzjoni madwar is-setturi u l-fruntieri;
- (12) 'pjanar spazjali marittimu' tfisser proċess li permezz tiegħu l-awtoritajiet tal-Istat Membru rilevanti janalizzaw u jorganizzaw l-attivitajiet umani f'żoni tal-baħar sabiex jilhqqu objettivi ekoloġiċi, ekonomiċi u soċjali;
- (13) 'miżura' tfisser sett ta' operazzjonijiet;
- (14) 'sajd kostali fuq skala żgħira' tfisser sajd imwettaq minn bastimenti tas-sajd b'tul globali ta' inqas minn 12-il metru u li ma jużawx tagħmir irmunkat tas-sajd kif elenkat fit-Tabella 3 tal-Anness I għar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 26/2004 ⁽²⁾;
- (15) 'bastimenti li joperaw esklussivament f'ibhra interni' tfisser bastimenti involuti f'sajd kummerċjali f'ibhra interni u mhux inklużi fir-reġistru tal-flotta tas-sajd tal-Unjoni.

TITOLU II

QAFAS ĠENERALI

KAPITOLU I

Stabbiliment u objettivi tal-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd

Artikolu 4

Stabbiliment

Il-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd (FEMS) huwa b'dan stabbilit.

Artikolu 5

Objettivi

Il-FEMS għandu jikkontribwixxi għall-ilhuq tal-objettivi li ġejjin:

- (a) il-promozzjoni ta' sajd u akkwakultura kompetittivi, ambjentalment sostenibbli, ekonomikament vijabbli u soċjalment responsabbli;
- (b) it-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PKS;
- (c) il-promozzjoni ta' żvilupp territorjali bilanċjat u inklużiv taż-żoni tas-sajd u tal-akkwakultura;
- (d) it-trawwim tal-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-PMI tal-Unjoni b'mod komplimentari għall-politika ta' koeżjoni u għall-PKS;

Is-segwitu ta' dawk l-objettivi m'għandhomx jirriżultaw f'żieda fil-kapaċità tas-sajd.

Artikolu 6

Prijoritajiet tal-Unjoni

Il-FEMS għandu jikkontribwixxi għall-istrateġija Ewropa 2020 u għall-implimentazzjoni tal-PKS. Huwa għandu jsegwi l-prijoritajiet li ġejjin tal-Unjoni għall-iżvilupp sostenibbli tas-sajd u l-akkwakultura u ta' attivitajiet relatati, li jirriflettu l-objettivi tematiċi rilevanti msemmija fir-Regolament (UE) Nru 1303/2013:

⁽¹⁾ Rakkomandazzjoni 2002/413/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2002 dwar l-implimentazzjoni ta' Ġestjoni Integrata taż-Żoni Kostali fl-Ewropa (ĠU L 148, 6.6.2002, p. 24).

⁽²⁾ Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 26/2004 tat-30 ta' Diċembru 2003 dwar ir-reġistru tal-flotta tas-sajd tal-Komunità (ĠU L 5, 9.1.2004, p. 25).

- (1) Il-promozzjoni ta' sajd ambjentalment sostenibbli, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, innovattiv, kompetittiv u bbażat fuq l-għarfien permezz tal-oġġettivi speċifiċi li ġejjin:
  - (a) it-tnaqqis tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar, inkluż l-evitar u t-tnaqqis, sa fejn possibbli, ta' qabdiet mhux mixtieqa;
  - (b) il-protezzjoni u l-irkuprar tal-bijodiversità u l-ekosistemi akkwatiċi;
  - (c) l-iżgurar ta' bilanċ bejn il-kapaċità tas-sajd u l-opportunitajiet disponibbli tas-sajd;
  - (d) it-titjib tal-kompetittività u l-vijabbiltà tal-impriżi tas-sajd, inkluż tal-flotta kostali fuq skala żgħira u t-titjib tas-sikurezza u l-kundizzjonijiet tax-xogħol;
  - (e) l-ghoti ta' appoġġ għat-tisħih tal-iżvilupp teknoloġiku u l-innovazzjoni, inkluż iż-żieda fl-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, u t-trasferiment tal-għarfien;
  - (f) l-iżvilupp ta' tahrig professjonali, hilet professjonali ġodda u tagħlim tul il-hajja;
- (2) It-trawwim ta' akkwakultura ambjentalment sostenibbli, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, innovattiv, kompetittiv u bbażat fuq l-għarfien permezz tal-oġġettivi speċifiċi li ġejjin:
  - (a) l-ghoti ta' appoġġ għat-tisħih tal-iżvilupp teknoloġiku, l-innovazzjoni u t-trasferiment tal-għarfien;
  - (b) it-titjib tal-kompetittività u l-vijabbiltà tal-impriżi tal-akkwakultura, inkluż it-titjib tas-sikurezza u l-kundizzjonijiet tax-xogħol, b'mod partikolari tal-SMEs;
  - (c) il-protezzjoni u l-irkupru tal-bijodiversità akkwatika u titjib tal-ekosistemi relatati mal-akkwakultura u l-promozzjoni ta' akkwakultura effiċjenti fl-użu tar-riżorsi;
  - (d) il-promozzjoni ta' akkwakultura li għandha 'livell għoli ta' protezzjoni tal-ambjent u tal-promozzjoni tas-saħħa u l-benessri tal-annimali u wkoll tas-saħħa u s-sikurezza tal-pubbliku;
  - (e) l-iżvilupp ta' tahrig professjonali, hilet professjonali ġodda u tagħlim tul il-hajja.
- (3) It-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PKS permezz tal-oġġettivi speċifiċi li ġejjin:
  - (a) it-titjib u l-forniment ta' għarfien xjentifiku u t-titjib u l-ġbir u l-ġestjoni ta' data;
  - (b) l-ghoti ta' appoġġ għall-monitoraġġ, il-kontroll u l-infurzar, li jtejjeb il-kapaċità istituzzjonali u l-effiċjenza tal-amministrazzjoni pubblika mingħajr ma jżded il-piż amministrattiv.
- (4) Żieda fl-impjiegi u l-koeżjoni territorjali permezz tal-oġġettivi speċifiċi li ġejjin: il-promozzjoni ta' tkabbir ekonomiku, inkluzjoni soċjali, u l-holqien ta' impjiegi u appoġġ għall-impjegabbiltà u l-mobbiltà tal-haddiema f'komunitajiet kostali u interni li jiddependu mis-sajd u l-akkwakultura; inklużi: id-diversifikazzjoni tal-attivitajiet fis-settur tas-sajd u f'setturi oħra tal-ekonomija marittima.
- (5) It-trawwim tal-kummerċjalizzazzjoni u l-ipproċessar permezz tal-oġġettivi speċifiċi li ġejjin:
  - (a) it-titjib tal-organizzazzjoni tas-suq għal prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura;
  - (b) l-inkoraġġiment għal investiment fis-setturi tal-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni.
- (6) It-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PMI.

KAPITOLU II

Ġestjoni kondiviża u diretta

Artikolu 7

Ġestjoni kondiviża u diretta

1. Il-miżuri koperti bit-Titolu V għandhom jiġu ffinanzjati mill-FEMS skont il-prinċipju tal-ġestjoni kondiviża bejn l-Unjoni u l-Istati Membri u r-regoli komuni stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 1303/2013.
2. Il-miżuri koperti bit-Titolu VI għandhom ikunu ffinanzjati mill-FEMS f'konformità mal-prinċipju tal-ġestjoni diretta.

KAPITOLU III

Prinċipji Ġenerali tal-Assistenza taht Ġestjoni Kondiviża

Artikolu 8

Għajnuna mill-Istat

1. Minghajr preġudizzju għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, l-Artikoli 107, 108 u 109 TFUE għandhom japplikaw għall-għajnuna mogħtija mill-Istati Membri lill-imprizi fis-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura.
2. Madankollu, l-Artikoli 107, 108 u 109 TFUE ma għandhomx japplikaw għall-pagamenti magħmula mill-Istati Membri skont, u f'konformità ma', dan ir-Regolament li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 TFUE.
3. Id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jistabbilixxu l-finanzjament pubbliku li jmorru lil hinn mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament dwar il-pagamenti imsemmija fil-paragrafu 2, għandhom jiġu ttrattati b'mod sħiħ abbażi tal-paragrafu 1.
4. Għall-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, elenkati fl-Anness I TFUE, li għalihom japplikaw l-Artikoli 107, 108 u 109 tiegħu, il-Kummissjoni tista' tawtorizza, f'konformità mal-Artikolu 108 TFUE, għajnuna operattiva fir-reġjuni ultra-periferiċi msemmija fl-Artikolu 349 TFUE fis-setturi tal-produzzjoni, tal-ipproċessar u tal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, bl-għan li jittaffew ir-restrizzjonijiet speċifiċi fir-reġjuni ultraperiferiċi li jirriżultaw mill-iżolazzjoni, l-insularità u n-natura estremament remota tagħhom.

Artikolu 9

Kundizzjonalitajiet ex ante speċifiċi

Il-kundizzjonalitajiet ex ante speċifiċi msemmija fl-Anness IV 'għandhom japplikaw għall-FEMS.

KAPITOLU IV

Ammissibbiltà ta' applikazzjonijiet u operazzjonijiet ineligibbli

Artikolu 10

Ammissibbiltà ta' applikazzjonijiet

1. Kwalunkwe applikazzjoni pprezentata minn operatur għall-appoġġ mill-FEMS għandha tkun inammissibbli għall-perijodu ta' żmien identifikat stabbilit skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu, jekk jiġi ddetminat mill-awtorità kompetenti li l-operatur kkonċernat:
  - (a) ikun wettaq ksur serju skont l-Artikolu 42 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1005/2008 ⁽¹⁾ jew l-Artikolu 90(1) tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009;
  - (b) kien involut fl-operazzjoni, il-ġestjoni jew is-sjieda ta' bastimenti tas-sajd inklużi fil-lista ta' bastimenti IUU tal-Unjoni kif stabbilit fl-Artikolu 40 (3) tar-Regolament (KE) Nru 1005/2008 jew ta' bastimenti bil-bandiera ta' pajjiżi identifikati bħala pajjiżi terzi li mhux qed jikkooperaw kif stabbilit fl-Artikolu 33 ta' dak Regolament;
  - (c) wettaq ksur serju tar-regoli tal-PKS identifikat bħala tali 'fatti legiżlattivi oħrajn adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill;
  - (d) wettaq kwalunkwe wiehed mir-reati stabbiliti fl-Artikoli 3 u 4 tad-Direttiva 2008/99/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾, fejn issir applikazzjoni għal appoġġ skont il-Kapitolu II tat-Titolu V ta' dan ir-Regolament.
2. Il-benefiċjarju, wara li jipprezenta l-applikazzjoni, għandu jkompli jikkonforma mal-kundizzjonijiet ta' ammissibbiltà għall-applikazzjonijiet imsemmija fil-punti (a) sa (d) tal-paragrafu 1, u matul il-perijodu kollu tal-implimentazzjoni ta' operazzjoni u għal perijodu ta' hames snin wara li jkun sar l-aħħar pagament lill-benefiċjarju.

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1005/2008 tad-29 ta' Settembru 2008 li jistabbilixxi sistema Komunitarja sabiex tipprevjeni, tiskoraġġixxi u telimina sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat, li jemenda r-Regolamenti (KEE) Nru 2847/93, (KE) Nru 1936/2001 u (KE) Nru 601/2004 u li jhassar ir-Regolamenti (KE) Nru 1093/94 u (KE) Nru 1447/1999 (ĠU L 286, 29.10.2008, p. 1).

⁽²⁾ Direttiva 2008/99/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar il-protezzjoni tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali (ĠU L 328, 6.12.2008, p. 28).

3. Applikazzjoni pprezentata minn operatur ma ghandhomx ikunu ammissibbli ghal perijodu ta' żmien identifikat jekk jiġi determinat mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru, li operatur ikun ikkommetta frodi, kif definita fl-Artikolu 1 tal-Konvenzjoni dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji ⁽¹⁾ tal-Komunitajiet Ewropej, fil-kuntest tal-Fond Ewropew għas-Sajd (FES) jew il-FEMS ma ghandhomx ikunu ammissibbli ghal perijodu ta' żmien identifikat stipulat skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.

4. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 126 rigward:

- (a) l-identifikazzjoni tal-perijodu ta' żmien imsemmi fil-paragrafi 1 u 3 ta' dan l-Artikolu li għandu jkun proporzjonat għan-natura, il-gravità, it-tul u r-ripetizzjoni tal-ksur serju, r-reat jew il-frodi, u għandu jkun ta' mill-inqas sena;
- (b) id-dati rilevanti tal-bidu u t-tmiem tal-perijodu taż-żmien msemmi fil-paragrafi 1 u 3 ta' dan l-Artikolu.

5. L-Istati Membri għandhom jehtieġu li l-operaturi li jipprezentaw applikazzjoni taht il-FEMS jipprovdu lill-awtorità ta' ġestjoni b'dikjarazzjoni ffirmata li tikkonferma li huma jirrispettaw il-kriterji elenkati fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u li tiddikara li ma wettqux frodi taht il-FES jew il-FEMS kif imsemmi fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu. L-Istati Membri għandhom jivverifikaw il-veracità ta' dik id-dikjarazzjoni qabel l-approvazzjoni tal-operazzjoni, abbażi tal-informazzjoni disponibbli fir-reġistru nazzjonali tal-ksur kif imsemmi fl-Artikolu 93 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009, jew kwalunkwe data oħra disponibbli.

Għall-finijiet tal-ewwel subparagrafu, Stat Membru għandu jipprovdi, fuq talba minn Stat Membru ieħor, l-informazzjoni li tkun tinsab fir-reġistru nazzjonali tiegħu ta' ksur imsemmi fl-Artikolu 93 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009.

Artikolu 11

Operazzjonijiet ineligibbli

L-operazzjonijiet li ġejjin ma għandhomx ikunu eliġibbli taht il-FEMS:

- (a) operazzjonijiet li jżidu l-kapaċità tas-sajd ta' bastiment jew tagħmir li jżid il-kapaċità tal-bastiment biex isib il-hut;
- (b) il-kostruzzjoni ta' bastimenti tas-sajd ġodda jew l-importazzjoni ta' bastimenti tas-sajd;
- (c) il-waqfien temporanju jew permanenti 'tal-attivitajiet tas-sajd, 'sakemm ma jiġix previst mod ieħor f'dan ir-Regolament;
- (d) sajd esploratorju;
- (e) it-trasferiment tas-sjieda ta' negozju;
- (f) ripopolazzjoni diretta, dment li dan ma jkunx previst b'mod esplicitu bhala miżura ta' konservazzjoni minn att legali tal-Unjoni jew fil-każ ta' ripopolazzjoni sperimentali.

TITOLU III

QAFAS FINANZJARJU

Artikolu 12

Implimentazzjoni tal-baġit

1. Il-baġit tal-Unjoni allokat għall-FEMS taht it-Titolu V ta' dan ir-Regolament għandu jiġi implimentat fil-qafas tal-ġestjoni kondiviża skont l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.
2. Il-baġit tal-Unjoni allokat għall-FEMS taht it-Titolu VI ta' dan ir-Regolament għandu jiġi implimentat direttament mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 58(1)(a) tar-Regolament(UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾.
3. Kwalunkwe kancellazzjoni tal-impenn baġitarju kollu jew parti minnu taht ġestjoni diretta mill-Kummissjoni għandu jkun skont ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 u fejn xieraq skont l-Artikolu 123 ta' dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ Konvenzjoni li saret fuq il-bażi tal-Artikolu K.3 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropej (GU C 316, 27.11.1995, p. 49).

⁽²⁾ Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 (GU L 298, 26.10.2012, p. 1).

4. Il-prinċipju ta' ġestjoni finanzjarja tajba għandu jiġi applikat skont l-Artikoli 30 u 53 tar-Regolament(UE, Euratom) Nru 966/2012.

Artikolu 13

Riżorsi baġitarji taht ġestjoni kondiviza

1. Ir-riżorsi disponibbli għal impenji mill-FEMS għall-perijodu li jkopri mill-2014 sal-2020 taht ġestjoni kondiviza għandhom ikunu EUR 5 749 331 600 fi prezzijiet attwali skont it-tqassim annwali stabbilit fl-Anness II.
2. EUR 4 340 800 000 mir-riżorsi baġitarji msemija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu allokati għall-iżvilupp sostenibbli tas-sajd, tal-akkwakultura u taż-żoni tas-sajd, għall-immarketjar u l-miżuri relatati mal-ipproċessar u għall-assistenza teknika fuq inizzjattiva tal-istati Membri taht il-Kapitolu I, II, III, IV u VII tat-Titolu V bl-eċċezzjoni tal-Artikolu 67.
3. EUR 580 000 000 tar-riżorsi baġitarji msemija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu allokati għall-miżuri ta' kontroll u infurzar imsemija fl-Artikolu 76.
4. EUR 520 000 000 tar-riżorsi baġitarji msemija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu allokati għall-miżuri dwar il-ġbir ta' data msemija fl-Artikolu 77.
5. EUR 192 500 000 tar-riżorsi baġitarji imsemijin fil-paragrafu 1 għandhom jiġu allokati għall-kumpens tar-reġjuni ultraperiferiċi taht il-Kapitolu V tat-Titolu V. Dak il-kumpens m'għandux jisboq, kull sena:
  - (a) EUR 6 450 000 għall-Ażores u l-Madeira;
  - (b) EUR 8 700 000 għall-Gżejjer Kanarji;
  - (c) EUR 12 350 000 għar-reġjuni ultraperiferiċi Franċiżi msemijin fl-Artikolu 349 TFUE.
6. EUR 44 976 000 tar-riżorsi baġitarji msemija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu allokati għall-miżuri dwar il-ġbir ta' data msemija fl-Artikolu 67.
7. EUR 71 055 600 tar-riżorsi baġitarji msemija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu allokati għal miżuri dwar il-PMI msemija fil-Kapitolu VIII tat-Titolu V.
8. L-Istati Membri għandu jkollhom il-possibilita li jużaw ir-riżorsi disponibbli taht il-paragrafi 3 u 4 b'alternanza.

Artikolu 14

Riżorsi baġitarji taht ġestjoni diretta

1. Ir-riżorsi disponibbli għal impenji mill-FEMS, għall-perijodu mill-2014 sal-2020, dwar miżuri taht ġestjoni diretta kif speċifikat fil-Kapitolu I sa II tat-Titolu VI għandhom ikunu ta' EUR 647 275 400 fil-prezzijiet kurrenti.
2. Għall-finijiet tal-Kapitolu I u II tat-Titolu VI, id-distribuzzjoni indikattiva tal-fondi fost l-oġġettivi li jinsabu fl-Artikoli 82 u 85, hija stabbilita fl-Anness IIa.
3. Il-Kummissjoni tista' tiddevja mill-perċentwali indikattivi msemija fil-paragrafu 2 iżda mhux b'aktar minn 5 % tal-valur tal-pakkett finanzjarju f'kull każ.
4. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati, f'konformità mal-Artikolu 126, biex taġġusta l-perċentwali indikattivi fl-Anness III.

Artikolu 15

Rieżami ta' nofs it-terminu

Il-Kummissjoni għandha tirrieżamina l-implimentazzjoni tal-Kapitolu I u II tat-Titolu VI, inkluża l-htieġa għal aġġustamenti tad-distribuzzjoni indikattiva tal-fondi kif stabbilit fl-Anness III, u għandha, sat-30 ta' Ġunju 2017, tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport ta' evalwazzjoni interim dwar ir-riżultati miksubin u l-aspetti kwalitattivi u kwantitattivi 'tal-FEMS'.

Artikolu 16

Distribuzzjoni finanzjarja għall-ġestjoni kondiviza

1. Ir-riżorsi disponibbli għal impenji mill-Istati Membri msemija fl-Artikolu 13(2) sa (7) għall-perijodu mill-2014 sal-2020 kif stabbilit fit-tabella fl-Anness II huma ddeterminati abbażi tal-kriterji oġġettivi li ġejjin:

- (a) fir-rigward tat-Titolu V, bl-eċċezzjoni tal-Artikoli 76 u 77:
- (i) il-livell tal-impjeggi fis-setturi tas-sajd u l-akkwakultura tal-baħar u tal-ilma helu, inkluż impjeggi fl-ipproċessar relatat;
  - (ii) il-livell ta' produzzjoni fis-setturi tas-sajd u l-akkwakultura tal-baħar u tal-ilma helu, inkluż l-ipproċessar relatat; u
  - (iii) is-sehem tal-flotot tas-sajd kostali fuq skala żgħira fil-flotot tas-sajd;
- (b) fir-rigward tal-Artikolu 76 u l-Artikolu 77:
- (i) il-firxa tal-kompiti ta' kontroll tal-Istat Membru kkonċernat, filwaqt li jittiehed kont tad-daqs tal-flotta tas-sajd nazzjonali u d-daqs taż-żona tal-baħar li għandha tiġi kkontrollata, il-volum ta' żbarki u l-valur tal-importazzjonijiet minn pajjiżi terzi;
  - (ii) ir-riżorsi ta' kontroll disponibbli mqabbla mal-firxa tal-kompiti ta' kontroll tal-Istat Membru, fejn il-mezzi disponibbli huma determinati bili jittiehed kont tal-għadd ta' kontrolli mwettqa fuq il-baħar u ta' spezzjonijiet ta' żbark;
  - (iii) il-firxa tal-kompiti ta' ġbir ta' data tal-Istat Membru kkonċernat, filwaqt li jittiehed kont tad-daqs tal-flotta tas-sajd nazzjonali, il-volum ta' żbarki u l-kwantità tal-akkwakultura, l-ammont ta' attivitajiet ta' monitoraġġ xjentifiku fil-baħar u l-għadd ta' stharriġ li l-Istat Membru jkun qed jiehu sehem fih, u
  - (iv) ir-riżorsi disponibbli għall-ġbir ta' data meta mqabbel mal-firxa tal-kompiti għall-ġbir ta' data tal-Istat Membru, fejn il-mezzi disponibbli jiġu determinati filwaqt li jittiehed kont tar-riżorsi umani u l-mezzi tekniċi mehtieġa għall-implimentazzjoni tal-programm ta' kampjunar nazzjonali għall-ġbir ta' data;
- (c) fir-rigward tal-miżuri kollha, l-allokazzjonijiet storiċi tal-fondi skont ir-Regolament (KE) Nru 1198/2006 u l-konsum storiku skont ir-Regolament (KE) Nru 861/2006.
2. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni, " li jistabbilixxu t-tqassim annwali tar-riżorsi globali għal kull Stat Membru."

TITOLU IV

PROGRAMMAR

KAPITOLU I

Programmar għal miżuri ffinanzjati taħt ġestjoni kondiviża

Artikolu 17

Thejjija tal-programmi operazzjonali

1. Kull Stat Membru għandu jhejji programm operazzjonali waħdieni sabiex jimplementa l-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6 'li għandhom jiġu kofinanzjati mill-FEMS.
2. Il-programm operazzjonali għandu jiġi stabbilit mill-Istat Membru wara kooperazzjoni mill-qrib mas-shab imsemija fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.
3. Għat-taqsim tal-programm operazzjonali msemmija fil-punt (n) tal-Artikolu 20(1) il-Kummissjoni għandha tadotta' atti ta' implimentazzjoni li jstipulaw il-prijoritajiet attwali tal-Unjoni għall-politika tal-infurzar u l-kontroll sal-'31 ta' Mejju 2014. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 127(2).

Artikolu 18

Kontenut tal-programm operazzjonali

1. Minbarra l-elementi msemmija fl-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, il-programm operazzjonali għandu jinkludi:
  - (a) analiżi tas-sitwazzjoni ftermini tal-preggi, id-dghufijiet, l-opportunitajiet u t-theddid u l-identifikazzjoni tal-htigijiet li għandhom jiġu indirizzati fiż-żona ġeografika, inklużi fejn rilevanti, il-baċiri tal-baħar, koperti mill-programm;

L-analiżi għandu jkun strutturat madwar il-prijoritajiet rilevanti tal-Unjoni kif stipulati fl-Artikolu 6 ta' dan ir-Regolament u, fejn applikabbli, għandu jkun konsistenti mal-pjan strateġiku nazzjonali pluriennali għall-Akkwakultura msemmi fl-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u l-progress biex jinkiseb status ambjentali tajjeb

permezz tal-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-istrategġija tal-baħar imsemmija fl-Artikolu 5 tad-Direttiva 2008/56/KE. Il-htigijiet speċifiċi rigward l-impjegi, l-ambjent, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament, u l-promozzjoni tal-innovazzjoni għandhom jiġu vvalutati f'relazzjoni mal-prijoritajiet tal-Unjoni, bil-ħsieb li jiġu identifikati ir-reazzjonijiet l-aktar rilevanti fil-livell ta' kull wieħed mill-prijoritajiet relatati ma' daww l-oqsma;

- (b) deskrizzjoni tal-istrategġija fit-tifsira tal-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, li għandha turi li:
- (i) għal kull waħda mill-prijoritajiet tal-Unjoni inklużi fil-programm, ikunu ġew stabbiliti miri adatti, abbażi tal-indikaturi 'komuni msemija fl-Artikolu 109 ta' dan ir-Regolament;
  - (ii) l-għażla tal-miżuri rilevanti ssegwi b'mod loġiku minn kull prijorità tal-Unjoni magħżula fil-programm b'kont meħud tal-konklużjonijiet tal-ewalwazzjoni ex ante u l-analiżi msemija fil-punt (a) ta' dan il-paragrafu. Fir-rigward tal-miżuri għall-waqfien permanenti tal-attivitajiet ta' sajd skont l-Artikolu 34 ta' dan ir-Regolament, id-deskrizzjoni tal-istrategġija għandha tinkludi l-miri u l-miżuri li għandhom jittiehdu għat-tnaqqis tal-kapaċità tas-sajd f'konformità mal-Artikolu 22 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013. Għandha tiġi inkluża wkoll deskrizzjoni tal-metodu għall-kalkolu tal-kumpens li għandu jingħata skont l-Artikoli 33 u 34 ta' dan ir-Regolament;
  - (iii) l-allokkazzjoni tar-riżorsi finanzjarji għall-prijoritajiet tal-Unjoni inklużi fil-programm hija ġustifikabbli u adegwata biex jintlaħqu l-miri stabbiliti;
- (c) fejn adatt, il-htigijiet speċifiċi taż-żoni ta' Natura 2000, kif stabbiliti bid-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE ⁽¹⁾, u l-kontribut tal-programm għall-istabbiliment ta' netwerk koerenti taż-żoni ta' rkupru ta' stokkijiet tal-ħut kif stabbilit fl-Artikolu 8 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013;
- (d) il-valutazzjoni tal-kundizzjonalitajiet ex ante speċifiċi msemmijin fl-Artikolu 9 u fl-Anness IV għal dan ir-Regolament u, fejn meħtieġ, l-azzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 19(2) tar-Regolament (EU) Nru 1303/2013;
- (e) deskrizzjoni tal-qafas tal-prestazzjoni fit-tifsira tal-Artikolu 22 u l-Anness II tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;
- (f) lista tal-miżuri magħżula organizzati skont il-prijoritajiet tal-Unjoni;
- (g) lista tal-kriterji applikati għall-għażla taż-żoni tas-sajd u tal-akkwakultura skont il-Kapitolu III tat-Titolu V;
- (h) lista tal-kriterji tal-għażla għall-istrategġija ta' żvilupp immexxija mill-komunità skont il-Kapitolu III tat-Titolu V;
- (i) fl-Istati Membri fejn aktar minn 1 000 bastiment jistgħu jitqiesu bħala bastimenti ta' sajd kostali fuq skala żgħira, pjan ta' azzjoni għall-iżvilupp, il-kompetittività u s-sostenibbiltà tas-sajd kostali fuq skala żgħira;
- (j) ir-reqwiziti tal-ewalwazzjoni u l-pjan ta' ewalwazzjoni msemmija fl-Artikolu 56 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 u l-azzjonijiet li għandhom jittiehdu biex jiġu indirizzati l-htigijiet identifikati;
- (k) pjan ta' finanzjament li għandu jtfassal b'kont meħud tal-Artikolu 20 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 u f'konformità mal-att ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni msemmi fl-Artikolu 16(2) ta' dan ir-Regolament, li jikkonsisti minn:
- (i) tabella li tistabbilixxi l-kontribuzzjoni totali tal-FEMS ipplanata għal kull sena;
  - (ii) tabella li tistabbilixxi r-riżorsi applikabbli tal-FEMS u r-rata ta' kofinanzjament skont il-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6 ta' dan ir-Regolament u għall-assistenza teknika; b'deroga mir-regola ġenerali stipulata fl-Artikolu 94(2) ta' dan ir-Regolament, dik it-tabella, fejn applikabbli, għandha tindika separatament ir-riżorsi tal-FEMS u r-rati tal-kofinanzjament li japplikaw għall-appoġġ imsemmi fl-Artikoli 33, 34, l-Artikolu 41(2), l-Artikoli 67 u 70, il-punti (a) sa (d) u (f) sa (l) tal-Artikolu 76(2), il-punt (e) tal-Artikolu 76(2) u l-Artikolu 77 ta' dan ir-Regolament.
- (l) informazzjoni dwar il-komplimentarjetà u l-koordinazzjoni mal-Fondi ESI u strumenti oħra rilevanti ta' finanzjament tal-Unjoni u nazzjonali;
- (m) l-arranġamenti għall-implimentazzjoni tal-programm operazzjonali, inklużi:

⁽¹⁾ Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-habitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).

- (i) identifikazzjoni tal-awtoritajiet imsemmija fl-Artikolu 123 tar-Regolament Nru 1303/2013 u, għall-informazzjoni, deskrizzjoni fil-qosor tas-sistema ta' ġestjoni u kontroll;
- (ii) deskrizzjoni tar-rwoli rispettivi tal-FLAG (Grupp ta' Azzjoni Lokali tas-Sajd), l-awtorità ta' ġestjoni jew il-korp nominat għall-kompiti kollha ta' implimentazzjoni relatati mal-istrateġija ta' żvilupp lokali mmexxija mill-komunità;
- (iii) deskrizzjoni tal-proċeduri ta' monitoraġġ u evalwazzjoni, kif ukoll il-kompożizzjoni ġenerali tal-kumitat ta' monitoraġġ imsemmi fl-Artikolu 48 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;
- (iv) id-dispożizzjonijiet li jiżguraw li l-programm jinghata pubbliċità f'konformità mal-Artikolu 119 ta' dan ir-Regolament;
- (n) lista tas-shab imsemmija fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 u r-rizultati tal-konsultazzjoni ta' dawk is-shab;
- (o) għall-objettiv li tiġi żgurata" konformità akbar permezz tal-kontroll imsemmi fl-Artikolu 6(3)(b) u f'konformità mal-prijoritajiet attwali adottati mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 17(3):
  - (i) lista tal-korpi li jimplementaw is-sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar u deskrizzjoni qasira tar-rizorsi umani u finanzjarji tagħhom disponibbli għall-kontroll, l-ispezzjoni u l-infurzar tas-sajd, u t-tagħmir maġġuri tagħhom disponibbli għall-kontroll, l-ispezzjoni u l-infurzar tas-sajd, b'mod partikolari in-numru ta' bastimenti, inġenji tal-ajru u elikopters;
  - (ii) l-objettivi globali tal-miżuri ta' kontroll li għandhom jiġu implimentati bl-użu ta' indikaturi komuni li għandhom ikunu stabbiliti skont l-Artikolu 109;
  - (iii) l-objettivi speċifiċi li għandhom jinkisbu f'konformità mal-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6 u indikazzjoni dettaljata skont il-kategorija għall-perijodu kollu tal-programmazzjoni;
- (p) għall-objettiv tal-ġbir ta' data għall-ġestjoni sostenibbli tas-sajd msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 6(3) u f'konformità mal-programm pluriennali tal-Unjoni msemmi fl-Artikolu 3 tar-Regolament (KE) Nru 199/2008:
  - (i) deskrizzjoni tal-attivitajiet tal-ġbir ta' data, f'konformità mal-Artikolu 25(1) tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013;
  - (ii) deskrizzjoni tal-metodi ta' l-ħżin ta' data, il-ġestjoni tad-data u l-użu tad-data;
  - (iii) deskrizzjoni tal-kapaċità li tinkiseb ġestjoni finanzjarja u amministrattiva tajba tad-data miġbura;

It-taqsimha tal-programm operazzjonali msemmija fil-punt (p) għandha tiġi ssupplimentata skont l-Artikolu 21 ta' dan ir-Regolament.

2. Il-programm operazzjonali għandu jinkludi l-metodi għall-kalkolu tal-ispejjeż simplifikati msemmija fil-punti (b), (c) u (d) tal-Artikolu 67(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, u spejjeż addizzjonali jew dħul mitluf f'konformità mal-Artikolu 96 ta' dan ir-Regolament, u l-metodu għall-kalkolu tal-kumpens skont il-kriterji rilevanti identifikati għal kull waħda mill-attivitajiet implimentati taht l-Artikolu 40(1), l-Artikoli 53, 54 u 55 il-punt (f) tal-Artikolu 56(1) u l-Artikolu 67 ta' dan ir-Regolament. Fejn ikun rilevanti, għandha tiġi inkluża wkoll informazzjoni dwar pagamenti bil-quddiem lill-FLAGs skont l-Artikolu 62 ta' dan ir-Regolament.

3. Il-Kummissjoni għandha tadotta' atti ta' implimentazzjoni li jstipulaw regoli għall-prezentazzjoni tal-elementi deskritti fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3).

Artikolu 19

Approvazzjoni tal-programm operazzjonali

1. Soġġett għall-Artikolu 29 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 l-Kummissjoni għandha tadotta' atti ta' implimentazzjoni li japprovaw il-programm operazzjonali.
2. Għall-fini tal-adozzjoni tal-atti ta' implimentazzjoni msemmijin fill-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha teżamina l-probabbiltà li l-miżuri msemmija fil-punt (b)(ii) tal-Artikolu 18(1) inehhu b'mod effettiv il-kapaċità żejda identifikata.

Artikolu 20

Emendar tal-programm operazzjonali

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta' atti ta' implimentazzjoni li japprovaw kwalunkwe emendi għall-programm operazzjonali.

2. Sabiex tadatta għall-htigijiet ta' kontroll li dejjem jevolvu, il-Kummissjoni tista', kull sentejn tadotta 'atti ta' implimentazzjoni "li jagħtu d-dettalji ta' kwalunkwe bidla fil-prijoritajiet tal-Unjoni fil-politika ta' infurzar u kontroll imsemmija fl-Artikolu 17(3) u l-operazzjonijiet eliġibbli korrispondenti li għandhom jiġu prijorizzati. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' konsulenza msemmija fl-Artikolu 127(2).

3. L-Istati Membri għandhom jipprezentaw emenda għall-programm operazzjonali tagħhom, filwaqt li jieħdu kont tal-prijoritajiet godda stabbiliti fl-atti ta' implimentazzjoni msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu. Skont il-prinċipju ta' proporzjonalità, l-emendi għall-programm operazzjonali għandhom ikunu soġġetti għal proċedura simplifikata adottata f'konformità mal-Artikolu 22(2)4.

Artikolu 21

Pjanijiet ta' hidma għall-ġbir ta' data

1. Għall-fini tal-applikazzjoni tal-punt (p) tal-Artikolu 18(1) ta' dan ir-Regolament, l-Istati Membri għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni permezz ta' mezzi elettronici pjanijiet ta' hidma għall-ġbir ta' data f'konformità mal-Artikolu 4(4) tar-Regolament (KE) Nru 199/2008 sal-31 ta' Ottubru tas-sena qabel is-sena li minnha għandu japplika l-pjan ta' hidma, hlief jekk ikun għadu japplika pjan eżistenti, f'liema każ huma għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'dan. Il-kontenut ta' dawk il-pjanijiet għandhom ikunu konsistenti mal-Artikolu 4(2) ta' dak ir-Regolament.

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li japprovaw il-pjanijiet ta' hidma msemmija fil-paragrafu 1 sal-31 ta' Diċembru tas-sena qabel is-sena li minnha għandu japplika l-pjan ta' hidma.

Artikolu 22

Regoli dwar proċeduri u skedi ta' żmien

1. Il-Kummissjoni tista' tadotta' atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw regoli dwar il-proċeduri, il-format u l-iskedi ta' żmien għal:

(a) l-approvazzjoni ta' programmi operazzjonali;

(b) il-prezentazzjoni u l-approvazzjoni ta' emendi fil-programmi operazzjonali, inkluż id-dhul fis-sehh tagħhom u l-frekwenza tal-prezentazzjoni matul il-perijodu tal-ipprogrammar;

(c) il-prezentazzjoni u l-approvazzjoni ta' emendi msemmija fl-Artikolu 20(3);

(d) il-prezentazzjoni ta' pjanijiet ta' hidma għall-ġbir ta' data.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3).

2. Il-proċeduri u l-iskedi ta' żmien għandhom jiġu ssimplifikati fil-każ ta':

(a) emendi fil-programmi operazzjonali dwar it-trasferiment tal-fondi bejn il-prijoritajiet tal-Unjoni, kemm-il darba l-fondi trasferiti ma jaqbiż 10 % tal-ammont allokat għall-prijorità tal-Unjoni;

(b) emendi fil-programmi operazzjonali dwar l-introduzzjoni jew l-irtirar ta' miżuri jew tipi ta' operazzjonijiet rilevanti u informazzjoni u indikaturi relatati;

(c) emendi fil-programmi operazzjonali dwar bidliet fid-deskrizzjoni tal-miżuri, inklużi bidliet fil-kundizzjonijiet tal-eliġibbiltà;

(d) l-emendi msemmija fl-Artikolu 20(3), kif ukoll fil-każ ta' emendi ohrajn għat-taqsimha tal-programm operazzjonali msemmi fil-punt (n) tal-Artikolu 18(1).

3. Il-paragrafu 2 ma għandux japplika għall-miżuri msemmija fl-Artikoli 33a, 33b u l-Artikolu 41(2).

KAPITOLU II

Programmazzjoni għal miżuri ffinanzjati taħt ġestjoni diretta

Artikolu 23

Programm ta' hidma annwali

1. Għall-finijiet tal-implimentazzjoni tat-Titolu VI 2, il-Kummissjoni għandha tadotta, 'atti ta' implimentazzjoni li jstabilixxu programmi ta' hidma annwali skont l-oġettivi stabbiliti fil-Kapitoli rispettivi. Għall-Kapitoli I u II tat-Titolu VI, dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3).

2. Il-programmi ta' hidma annwali għandhom jinkludu:
  - (a) deskrizzjoni tal-attivitajiet li għandhom jiġu ffinanzjati u l-oġġettivi segwiti għal kull attività li għandhom ikunu konformi mal-oġġettivi kif stipulati fl-Artikoli 82 u 85. Għandu jinkludi wkoll indikazzjoni tal-ammont allokati għal kull attività, skeda taż-żmien ta' implimentazzjoni indikattiva, kif ukoll informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tagħhom;
  - (b) għall-ghotjiet u l-miżuri relatati, il-kriterji essenzjali ta' evalwazzjoni, li għandhom jiġu stabbiliti b'tali mod li jintlaħqu bl-aħjar mod l-oġġettivi segwiti mill-programm operazzjonali, u r-rata massima ta' kofinanzjament.

TITOLU V

MIŻURI FFINANZJATI TAHT ĠESTJONI KONĠUNTA

KAPITOLU I

Żvilupp sostenibbli tas-sajd

Artikolu 24

Objettivi speċifiċi

L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-ilhuq tal-oġġettivi speċifiċi taht il-prijorità tal-Unjoni stipulata fl-Artikolu 6(1).

Artikolu 25

Kondizzjonijiet ġenerali

1. Is-sid ta' bastiment tas-sajd li jkun irċieva appoġġ taht dan il-Kapitolu ma għandux jittrasferixxi dak il-bastiment barra mill-Unjoni tal-inqas matul hames snin wara d-data tal-pagament attwali ta' dak l-appoġġ lill-benefiċjarju. Jekk bastiment jiġi ttrasferit f'dak il-perijodu ta' żmien, is-somom imhallsin indebitament fir-rigward tal-operazzjoni għandhom jiġu rkuprati mill-Istat Membru, f'ammont 'proporzjonat għall-perijodu li matulu ma tkunx giet sodisfatta l-kunidizzjoni stipulata fl-ewwel sentenza ta' dan il-paragrafu.
2. L-ispejjeż operattivi m'għandhomx ikunu eliġibbli dment li dan ma jkunx espressament previst b'mod ieħor f'dan il-Kapitolu.
3. Il-kontribuzzjoni finanzjarja totali mill-FEMS għall-miżuri msemmija fl-Artikoli 33 u 34 u għas-sostituzzjoni jew l-immodernizzar tal-magni prinċipali jew anċillari msemmija fl-Artikolu 41 ma għandhiex taqbeż l-ogħla limitu mit-tnejn li ġejjin:
  - (a) EUR 6 000 000, jewż
  - (b) 15 % tal-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni allokati mill-Istat Membru għall-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6(1), (2) u (5).
4. Il-kontribuzzjoni finanzjarja totali mill-FEMS għall-miżuri msemmija fl-Artikolu 29(4) ma għandhiex taqbeż 5 % mill-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni allokati għal kull Stat Membru.
5. L-appoġġ li jirċievu s-sidien ta' bastimenti skont l-Artikolu 33 għandu jitnaqqas mill-appoġġ mogħti lis-sidien tal-bastimenti skont l-Artikolu 34 għall-istess bastiment.

Artikolu 26

Innovazzjoni

1. Sabiex tiġi stimolata l-innovazzjoni fis-sajd, il-FEMS jista' jappoġġa proġetti li għandhom l-għan li jiżviluppaw jew jintroduċu prodotti u tagħmir godda jew sostanzjalment imtejba, proċessi u tekniki godda jew imtejba, u sistemi ta' ġestjoni u organizzazzjoni godda jew imtejba, inkluż fil-livell tal-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni.
2. L-operazzjonijiet iffinanzjati skont dan l-Artikolu għandhom jitwettqu minn, jew f'kollaborazzjoni ma' korp xjentifiku jew tekniku rikonoxxut mill-Istat Membru jew l-Unjoni. Dak il-korp xjentifiku jew tekniku għandu jivvalida r-riżultati ta' dawn l-operazzjonijiet.
3. Ir-riżultati tal-operazzjonijiet iffinanzjati skont dan l-Artikolu għandhom ikunu rreklamati b'mod adegwat mill-Istat Membru skont l-Artikolu 119.

*Artikolu 27***Servizzi ta' konsulenza**

1. Sabiex jitjiebu l-prestazzjoni ġenerali u l-kompetittività tal-operaturi u għall-promozzjoni tas-sajd sostenibbli, il-FEMS jista' jappoġġa:
  - (a) studji dwar il-fattibbiltà u servizzi ta' konsulenza li jivvalutaw il-vijabbiltà ta' proġetti potenzjalment eliġibbli għall-appoġġ taht dan il-Kapitolu;
  - (b) l-għoti ta' pariri professjonali dwar is-sostenibbiltà ambjentali, b'enfasi fuq il-limitazzjoni u, meta possibbli, l-eliminazzjoni tal-impatt negattiv tal-attivitajiet tas-sajd fuq l-ekosistemi tal-baħar, terrestri u tal-ilma helu;
  - (c) l-għoti ta' pariri professjonali dwar strategiji ta' negozju u kummerċjalizzazzjoni.
2. L-istudji dwar il-fattibbiltà, is-servizzi ta' konsulenza u l-konsulenza msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu pprovduti minn korpi xjentifiċi, akkademiċi, professjonali jew tekniċi jew entitajiet li għandhom konsulenza ekonomika bil-kompetenzi meħtieġa.
3. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata lill-operaturi, l-organizzazzjonijiet tas-sajjeda, inklużi l-organizzazzjonijiet tal-produtturi jew il-korpi rregolati mid-dritt pubbliku.
4. Fejn l-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 ma jaqbiżx l-ammont ta' EUR 4 000, il-benefiċjarju jista' jintgħażel permezz ta' proċedura aċċellerata.

*Artikolu 28***Shubiji bejn xjenzjati u sajjeda**

1. Bil-għan tal-promozzjoni tat-trasferiment tal-għarfien bejn ix-xjenzjati u s-sajjeda, il-FEMS jista' jappoġġa:
  - (a) il-holqien ta' networks, ftehimiet ta' shubija jew assoċjazzjonijiet bejn korpi xjentifiku indipendenti wiehed jew aktar u sajjeda jew organizzazzjoni tas-sajjeda wahda jew aktar, li jistgħu jipparteċipaw fihom korpi tekniċi.
  - (b) l-attivitajiet imwettqa fil-qafas tan-networks, ftehimiet ta' shubija jew assoċjazzjonijiet kif imsemmi fil-punt (a).
2. L-attivitajiet imsemmija fil-punt (b) tal-paragrafu 1 jistgħu jkopru attivitajiet ta' ġbir u ġestjoni tad-data, studji, proġetti pilota, id-disseminazzjoni ta' għarfien u riżultati ta' riċerka, seminars u l-aħjar Prattiki.
3. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jingħata lil korpi rregolati mid-dritt pubbliku, sajjeda, organizzazzjonijiet tas-sajjeda, FLAGS, u organizzazzjonijiet nongovernattivi.

*Artikolu 29***Promozzjoni tal-kapital uman, il-holqien tal-impjiegi u d-djalogu soċjali**

1. Bil-għan li jippromwovi l-kapital uman, il-holqien tal-impjiegi u d-djalogu soċjali, il-FEMS jista' jappoġġa:
  - (a) taħriġ professjonali, taġġim tul il-hajja, proġetti kongunti, id-disseminazzjoni ta' għarfien ta' natura ekonomika, teknika, regulatorja jew xjentifika u ta' Prattiki innovattivi, u l-akkwist ta' hilet professjonali ġodda, marbuta b'mod partikolari mal-ġestjoni sostenibbli tal-ekosistemi tal-baħar, l-iġjene, is-saħħa, is-sikurezza, l-attivitajiet fis-settur marittimu, l-innovazzjoni u l-intraprenditorija;
  - (b) networking u skambju ta' esperjenzi u l-aħjar Prattiki bejn il-partijiet interessati, inkluż fost organizzazzjonijiet li jippromwovu l-opportunitajiet indaqs bejn l-irġiel u n-nisa, li jippromwovu r-rwol tan-nisa fil-komunitajiet tas-sajd u li jippromwovu lil gruppi sottorappreżentati involuti f'sajd kostali fuq skala żgħira jew f'sajd bil-wieqfa;
  - (c) id-djalogu soċjali fil-livell tal-Unjoni, nazzjonali, reġjonali jew lokali li jinvolvi s-sajjeda, l-imsieħba soċjali u partijiet interessati rilevanti oħrajn.
2. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jingħata wkoll lil konjuġi ta' sajjeda li jahdmu għal rashom jew, meta u dment li jkunu rikonoxxuti mil-liġi nazzjonali, is-shab fil-hajja ta' sajjeda li jahdmu għal rashom taht il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt (b) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2010/41/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Direttiva 2010/41/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Lulju 2010 dwar l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa li jeżerċitaw attività li fiha jahdmu għal rashom u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 86/613/KEE (ĠU L 180, 15.7.2010, p. 1).

3. L-appoġġ imsemmi fil-punt (a) tal-paragrafu 1 jista' jinghata, għal perjodu massimu ta' sentejn, għat-tahriġ ta' persuni ta' età iżgħar minn 30 sena, rikonoxxuti mill-Istat Membru bħala minghajn impjeg("apprendisti"). Tali appoġġ għandu jkun limitat għal tahriġ abbord bastiment tas-sajd kostali żgħir li jkun proprjetà ta' sajjied professjonali li għandu mill-inqas 50 sena, ifformalizzat b'kuntratt bejn l-apprendist u s-sid tal-bastiment, meta dan ikun rikonoxxut mill-Istat Membru konċernat, inklużi korsijiet dwar il-prattiki tas-sajd sostenibbli u l-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar kif iddefinit fir-Regolament (UE) Nru 1380/2013. L-apprendist għandu jkun akkumpanjat abbord minn sajjied professjonali li għandu mill-inqas 50 sena.

4. L-appoġġ skont il-paragrafu 3 għandu jinghata lil sajjieda professjonali biex ikopru s-salarju tal-apprendist u spejjeż relatati, u għandu jiġi kkalkolat f'konformità mal-Artikolu 57(4) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 b'kont mehud tas-sitwazzjoni ekonomika u l-istandards tal-ghajxien tal-Istat Membru konċernat. Dak l-appoġġ ma għandux jaqbeż l-ammont massimu ta' EUR 40 000 għal kull benefiċjarju matul il-perjodu ta' programmazzjoni.

Artikolu 30

Diversifikazzjoni u forom ġodda ta' dħul

1. Il-FEMS jista' jappoġġa investimenti li jikkontribwixxu għad-diversifikazzjoni tad-dħul tas-sajjieda permezz tal-iżvilupp ta' attivitajiet komplementari, inklużi investimenti abbord, turizmu tas-sajd bil-qasba, ristoranti, servizzi ambjentali marbuta mas-sajd u attivitajiet edukattivi dwar is-sajd.

2. L-appoġġ skont il-paragrafu 1 għandu jinghata lis-sajjieda li:

(a) jipprezentaw pjan ta' negozju għall-iżvilupp tal-attivitajiet ġodda tagħhom;

(b) għandhom hiliet professjonali adegwati li jistgħu jinkisbu permezz ta' operazzjonijiet iffinanzjati skont il-punt (a) tal-Artikolu 29(1).

3. L-appoġġ skont il-paragrafu 1 għandu jinghata biss jekk l-attivitajiet komplementari jkunu marbutin man-negozju tas-sajd prinċipali tas-sajjieda.

4. L-ammont ta' appoġġ mogħti taħt il-paragrafu 1 ma għandux jaqbeż 50 % tal-baġit previst fil-pjan tan-negozju għal kull operazzjoni u ma għandux jaqbeż ammont massimu ta' EUR 75 000 għal kull benefiċjarju.

Artikolu 31

Appoġġ għall-bidu (start-up) għal sajjieda żgħażaġh

1. Il-FEMS jista' jipprovdi appoġġ għat-tnedija ta' negozji għal sajjieda żgħażaġh.

2. L-appoġġ skont dan l-Artikolu jista' jinghata biss fir-rigward tal-ewwel akkwist ta' bastiment tas-sajd:

(a) li t-tul totali tiegħu huwa inqas minn 24 metru;

(b) li huwa attrezzat għas-sajd fuq il-baħar;

(c) li jkollu bejn 5 u 30 sena; u

(d) li jappartjeni għal taqsima mill-flotta li fir-rigward tagħha r-rapport dwar il-kapaċità ta' sajd, imsemmi fl-Artikolu 22(2) tar-Regolament(UE) Nru 1380/2013, ikun wera bilanċ 'mal-opportunitajiet tas-sajd disponibbli għal dik it-taqsima.

3. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, it-terminu "sajjieda żgħażaġh" jfisser persuna fiżika li trid takkwista bastiment tas-sajd għall-ewwel darba u li, fil-mument meta tippreżenta l-applikazzjoni, ma tkunx għalqet l-40 sena u tkun ilha taħdem tal-inqas hames snin bħala sajjied jew tkun kisbet tahriġ vokazzjonali ekwivalenti. L-Istati Membri jistgħu jiddefinixxu aktar il-kriterji objettivi għal sajjieda żgħażaġh sabiex ikunu eliġibbli għal appoġġ skont dan l-Artikolu.

4. L-appoġġ skont dan l-Artikolu ma għandux ikun aktar minn 25 % tan-nefqa tal-akkwist ta' bastiment tas-sajd, u fi kwalunkwe każ, ma għandux jaqbeż EUR 75 000 għal kull sajjied żaġhżuġh.

Artikolu 32

Saħħa u sikurezza

1. Sabiex itejjeb l-iġjene, is-saħħa, is-sikurezza u l-kondizzjonijiet tax-xogħol għas-sajjieda, il-FEMS jista' jappoġġa investimenti abbord jew fit-tagħmir individwali dment li dawn l-investimenti jmorru lil hinn mir-rekwiżiti skont il-liġi tal-Unjoni jew nazzjonali.

2. L-appoġġ taht dan l-Artikolu għandu jingħata lil sajjieda jew lil sidien ta' bastimenti tas-sajd.
3. Meta l-operazzjoni tikkonsisti f'investiment abbord, l-appoġġ ma għandux jingħata aktar minn darba għall-istess tip ta' investiment matul il-perijodu ta' programmazzjoni għall-istess bastiment tas-sajd. Meta l-operazzjoni tikkonsisti f'investiment f'taġġmir individwali, l-appoġġ ma għandux jingħata aktar minn darba għall-istess tip ta' taġġmir matul il-perijodu ta' programmazzjoni għall-istess benefiċjarju.
4. Il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 126 sabiex tidentifika t-tipi ta' operazzjonijiet eliġibbli skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 33

Waqfien temporanju mill-attivitajiet tas-sajd

1. Il-FEMS jista' jappoġġa miżuri għall-waqfien temporanju ta' attivitajiet tas-sajd fil-każijiet li ġejjin:
  - (a) implimentazzjoni tal-miżuri tal-Kummissjoni jew tal-miżuri ta' emerġenza tal-Istati Membri msemmija fl-Artikoli 12 u 13 rispettivament tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 jew ta' miżuri ta' konservazzjoni msemmija fl-Artikolu 7 ta' dak ir-Regolament, inklużi perijodi ta' rkupru bijoloġiku;
  - (b) ftehimiet ta' shubiji dwar is-sajd sostenibbli jew protokollu għalihom mhux imġedda;
  - (c) waqfien temporanju jkun previst minn pjan ta' ġestjoni adottat f'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1967/2006 ⁽¹⁾ jew pjan pluriennali adottat skont l-Artikoli 9 u 10 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 fejn, abbażi ta' parir xjentifiku, ikun mehtieg tnaqqis fl-isforzi tas-sajd sabiex jintlahqu l-oġġettivi msemmija fl-Artikoli 2(2) u l-punt (a) tal-Artikolu 2(5) 'tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013.
2. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jingħata għal perijodu ta' mhux iktar minn sitt xhur għal kull bastiment matul il-perijodu 2014 sa 2020.
3. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata biss lil:
  - (a) sidien ta' bastimenti tas-sajd tal-Unjoni rreġistrati bhala attivi u li jkunu wettqu attivitajiet tas-sajd ta' mill-inqas 120 ġurnata fuq il-baħar matul is-sentejn kalendarji qabel id-data li fiha tkun għet ipprezentata l-applikazzjoni għall-appoġġ; jew
  - (b) sajjieda li jkunu hadmu fuq il-baħar għal mill-inqas 120 ġurnata matul is-sentejn kalendarji qabel id-data li fiha tkun għet ipprezentata l-applikazzjoni għall-appoġġ abbord bastiment tas-sajd tal-Unjoni kkonċernat mill-waqfien temporanju.
4. L-attivitajiet tas-sajd kollha mwettqa mill-bastiment tas-sajd jew mis-sajjieda kkonċernati għandhom ikunu sospizi b'mod effettiv. L-awtorità kompetenti għandha taċċerta ruħha li l-bastiment tas-sajd ikkonċernat jkun waqqaf kwalunkwe attività ta' sajd matul il-perijodu kkonċernat mill-waqfien temporanju.

Artikolu 34

Waqfien permanenti mill-attivitajiet tas-sajd

1. Il-FEMS jista' jappoġġa miżuri għall-waqfien permanenti mill-attivitajiet tas-sajd biss meta dak isir permezz tad-demolizzjoni tal-bastimenti tas-sajd u dment li:
  - (a) tali demolizzjoni tkun inkluża fil-programm operazzjonali msemmi fl-Artikolu 18; u
  - (b) il-waqfien permanenti jkun previst bhala għodda ta' pjan ta' azzjoni msemmi fl-Artikolu 22(4) tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 li jindika li t-taqsimha tal-flotta mhijiex ibbilancjata b'mod effettiv mal-opportunitajiet tas-sajd disponibbli għal dik it-taqsimha.
2. L-appoġġ skont il-paragrafu 1 għandu jingħata lil:
  - (a) sidien tal-bastimenti tas-sajd tal-Unjoni rreġistrati bhala attivi u li jkunu wettqu attivitajiet tas-sajd fil-baħar għal mill-inqas 90 ġurnata kull sena matul l-aħħar sentejn kalendarji ta' qabel id-data li fiha tkun għet ipprezentata l-applikazzjoni għall-appoġġ; jew
  - (b) sajjieda li jkunu hadmu fuq il-baħar abbord bastiment tas-sajd tal-Unjoni kkonċernat mill-waqfien permanenti għal mill-inqas 90 ġurnata kull sena matul l-aħħar sentejn kalendarji qabel id-data li fiha tkun għet ipprezentata l-applikazzjoni għall-appoġġ.

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1967/2006 tal-21 ta' Diċembru 2006 dwar miżuri ta' ġestjoni għall-isfruttament sostenibbli ta' rizzorsi tas-sajd fil-Baħar Mediterran u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2847/93 u jhassar ir-Regolament (KE) Nru 1626/94 (GU L 409, 30.12.2006, p. 11).

3. Is-sajjeda kkonċernati għandhom iwaqfu b'mod effettiv l-attivitajiet ta' sajd kollha. Il-benefiċjarju għandu jipprovi evidenza tal-waqfien effettiv mill-attivitajiet tas-sajd lill-awtorità kompetenti. Il-kumpens għandu jinghata lura fuq bażi pro rata temporis meta sajjied jerga' lura għal l-attività tas-sajd f'perijodu ta' inqas minn sentejn mid-data li fiha tkun giet ipprezentata l-applikazzjoni għall-appoġġ.

4. L-appoġġ taht dan l-Artikolu jista' jinghata sal-31 ta' Dicembru 2017.

5. L-appoġġ skont dan l-Artikolu għandu jithallas biss wara li l-kapaċità ekwivalenti tkun tnehhiet permanentement mir-registru tal-Unjoni tal-flotta tas-sajd u wara li l-liċenzji u l-awtorizzazzjonijiet tas-sajd ikunu wkoll irtirati b'mod permanenti. Il-benefiċjarju għandu jiġi pprojbit milli jirreġistra bastiment tas-sajd ġdid fi żmien hames snin wara li jkun wasal tali appoġġ. It-tnaqqis fil-kapaċità li jirriżulta mill-waqfien permanenti mill-attivitajiet tas-sajd bl- għajnuna pubblika għandu jirriżulta fit-tnaqqis ekwivalenti permanenti tal-limiti massimi tal-kapaċità tas-sajd stipulata fl-Anness II għar-Regolament (UE) Nru 1380/2013.

6. B'deroga mill-paragrafu 1, jista' jinghata appoġġ għat-twaqqif permanenti ta' attivitajiet tas-sajd 'minghajr demolizzjoni dment li l-bastimenti jinstallaw tagħmir biex jadattaw għal attivitajiet li mhumiex is-sajd kummerċjali.

B'żieda ma' dan u bil-hsieb li jiġi ppreservat il-wirt marittimu, jista' jinghata appoġġ għat-twaqqif permanenti ta' attivitajiet tas-sajd minghajr demolizzjoni, fil-każ ta' bastimenti tal-injam tradizzjonali, dment li tali bastimenti jzommu funzjoni ta' patrimonju fuq l-art.

Artikolu 35

Fondi reċiproċi għal avvenimenti klimatiċi negattivi u incidenti ambjentali

1. Il-FEMS jista' jikkontribwixxi għal fondi reċiproċi biex jithallas kumpens lil sajjieda għal telf ekonomiku kkawżat minn avvenimenti klimatiċi negattivi jew minn incidenti ambjentali jew mill-ispejjeż ta' salvataġġ 'tas-sajjieda u tal-bastimenti tas-sajd f'każ li jkun hemm incidenti fuq il-baħar matul l-attivitajiet tas-sajd.

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, it-terminu "fond reċiproku" jfisser skema akkreditata mill-Istat Membru f'konformità mal-liġi nazzjonali tiegħu, li tippermetti lil sajjieda affiljati biex dawn jagħmlu assigurazzjoni fuqhom infushom, fejn il-pagamenti ta' kumpens isiru lil sajjieda affiljati għal telf ekonomiku kkawżat mill-grajjiet stipulati fil-paragrafu 1.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġi evitat il-kumpens żejjed b'konsegwenza tal-kombinazzjoni tal-'appoġġ taht dan l-Artikolu ma' strumenti ohra tal-Unjoni jew nazzjonali jew skemi tal-assigurazzjoni privati.

4. Biex il-fond reċiproku jkun eliġibbli għall-appoġġ skont dan l-Artikolu, huwa għandu:

(a) ikun akkreditat mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru skont il-liġi nazzjonali;

(b) ikollu politika trasparenti rigward id-depożiti fil-fond u l-ġbid minnu; u

(c) ikollu regoli ċari li jattribwixxu r-responsabbiltà għal kwalunkwe dejn sostnut.

5. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu r-regoli għall-istabbiliment u l-ġestjoni tal-fondi reċiproċi, b'mod partikolari għall-ġhoti ta' pagamenti ta' kumpens u l-eliġibbiltà tas-sajjieda għal tali kumpens f'każ ta' avvenimenti klimatiċi negattivi, incidenti ambjentali jew incidenti fuq il-baħar imsemmija fil-paragrafu 1, kif ukoll għall-amministrazzjoni u l-monitoraġġ tal-konformità ma' dawk ir-regoli. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-arranġamenti relatati mal-fondi jipprevedu pieni fil-każ ta' negliġenza min-naha tas-sajjied.

6. Avvenimenti klimatiċi negattivi, 'incidenti ambjentali jew incidenti fuq il-baħar imsemmija fil-paragrafu 1 u 2 għandhom ikunu dawk rikonoxxuti formalment mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat bhala li jkunu sehħew.

7. Il-kontribuzzjonijiet msemmeja fil-paragrafu 1 għandhom jkunu marbuta biss mal-ammonti mhallsa mill-fond reċiproku bhala kumpens finanzjarju lis-sajjieda. L-ispejjeż amministrattivi għall-istabbiliment tal-fondi reċiproċi ma għandhomx ikunu eliġibbli għall-appoġġ. L-Istati Membri jistgħu jillimitaw l-ispejjeż li huma eliġibbli għall-appoġġ billi japplikaw limiti massimi għal kull fond reċiproku.

8. Il-kontribuzzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandu jinghata biss biex jiġi kopert it-telf ikkawżat minn avvenimenti klimatiċi, incidenti ambjentali jew incidenti fuq il-baħar li jammontaw għal iktar minn 30 % tal-fatturat annwali tan-negożju kkonċernat, ikkalkolat abbażi tal-medja tal-fatturat annwali ta' dak in-negożju matul it-tliet snin kalendarji preċedenti.

9. L-ebda kontribuzzjoni mill-FEMS m'għandha ssir lill-kapital azzjonarju inizjali.
10. Fejn l-Istati Membri jiddeciedu li jillimitaw l-ispejjeż li huma eliġibbli għall-appoġġ billi jiġu applikati limiti massimi għal kull fond reċiproku, huma għandhom jipprovdu dettalji u ġustifikazzjonijiet fil-programmi operazzjonali tagħhom dwar il-limiti massimi tagħhom.

Artikolu 36

Appoġġ għas-sistemi ta' allokkazzjoni ta' opportunitajiet tas-sajd

1. Sabiex l-attivitajiet tas-sajd jiġu adattati għall-opportunitajiet tas-sajd, il-FEMS jista' jappoġġa d-disinn, l-iżvilupp, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u l-ġestjoni tas-sistemi li jallokaw l-opportunitajiet tas-sajd.
2. L-appoġġ skont dan l-Artikolu għandu jingħata lil awtoritajiet pubbliċi, persuni ġuridici jew fiżiċi jew organizzazzjonijiet ta' sajjieda, rikonoxxuti mill-Istat Membru inkluż organizzazzjonijiet rikonoxxuti ta' produttori involuti fil-ġestjoni kollettiva tas-sistemi msemmija fil-paragrafu 1.

Artikolu 37

Appoġġ għad-disinn u l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni u kooperazzjoni reġjonali

1. Sabiex jiġu żgurati t-tfassil u l-implimentazzjoni effiċjenti tal-miżuri ta' konservazzjoni skont l-Artikoli 7, 8 u 11 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u kooperazzjoni reġjonali skont l-Artikolu 18 ta' dak ir-Regolament, il-FEMS jista' jappoġġa:
  - (a) it-tfassil, l-iżvilupp u l-monitoraġġ ta' mezzi tekniċi u amministrattivi meħtieġa għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni u reġjonalizzazzjoni;
  - (b) il-partecipazzjoni tal-partijiet interessati u kooperazzjoni bejn l-Istati Membri fit-tfassil u l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni u reġjonalizzazzjoni.
2. Il-FEMS jista' jappoġġa r-ripopolazzjoni diretta skont il-paragrafu 1 biss meta din stipulata bhala miżura ta' konservazzjoni f' att legali tal-Unjoni.

Artikolu 38

Limitazzjoni tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar u l-adattament tas-sajd għall-protezzjoni tal-ispeċijiet

1. Sabiex tnaqqas l-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar, tinkoraġġixxi l-eliminazzjoni gradwali tar-rimi u tiffacilita t-transizzjoni għall-isfruttar sostenibbli tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar hajjin f'konformità mal-Artikolu 2(2) tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013, il-FEMS jista' jappoġġa investimenti:
  - (a) ftagħmir li jtejjeb il-kapaċità tal-għażla tad-daqs jew il-kapaċità tal-għażla tal-ispeċijiet tal-irkaptu tas-sajd;
  - (b) abbord jew ftagħmir li jelimina r-rimi billi jevita u jnaqqas il-qabdiet mhux mixtieqa ta' stokkijiet kummerċjali jew li jitratta l-qabdiet mhux mixtieqa li jridu jiġu żbarkati f'konformità mal-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013;
  - (c) ftagħmir li jillimita u, fejn possibbli, jelimina l-impatti fiżiċi u bijoloġiċi tas-sajd fuq l-ekosistema jew qiegħ il-baħar;
  - (d) ftagħmir li jiproteġi l-irkaptu u l-qabdiet minn mammiferi u għasafar protetti bid-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE jew id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, dment li dan ma jimminax il-kapaċità tal-għażla tal-irkaptu tas-sajd u li jiġu introdotti l-miżuri kollha adatti biex jiġi evitat dannu fiżiku għall-predaturi.
2. B'deroga mill-punt (a) tal-Artikolu 11, fir-reġjuni ultraperiferiċi, l-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jingħata għal mezzi ta' għbir tal-hut ankorati, kemm-il darba tali mezzi jikkontribwixxu għas-sajd sostenibbli u selettiv.
3. L-appoġġ ma għandux jingħata aktar minn darba matul il-perijodu ta' programmazzjoni għall-istess tip ta' tagħmir, fuq l-istess bastiment tas-sajd tal-Unjoni.
4. L-appoġġ għandu jingħata biss meta l-irkaptu jew tagħmir ieħor imsemmi taht il-paragrafu 1 ikun juri b'mod ċar għażla ta' daqs aħjar jew impatt iżgħar ċar fuq l-ekosistema u fuq l-ispeċijiet mhux fil-mira mill-irkaptu standard jew tagħmir ieħor permess skont il-liġi tal-Unjoni jew liġi nazzjonali rilevanti adottata fil-kuntest tar-reġjonalizzazzjoni kif previst fir-Regolament (UE) Nru 1380/2013.

⁽¹⁾ Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-habitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).

5. L-appoġġ għandu jinghata lil:
- (a) sidien ta' bastimenti tas-sajd tal-Unjoni li jkunu rreġistrati bhala bastimenti attivi u li jkunu wettqu attività tas-sajd ta' mill-inqas 60 ġurnata fuq il-baħar matul sentejn kalendarji qabel id-data li fiha tkun giet ipprezentata l-applikazzjoni għall-appoġġ
  - (b) sajjieda li huma sidien tal-irkaptu li għandu jinbidel u dawk li hadmu abbord bastiment tas-sajd tal-Unjoni għal mill-inqas 60 ġurnata matul is-sentejn kalendarji qabel id-data li fiha tkun giet ipprezentata l-applikazzjoni għall-appoġġ;
  - (c) organizzazzjonijiet ta' sajjieda rikonoxxuti mill-Istat Membru.

Artikolu 39

Innovazzjoni marbuta mal-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar

1. Sabiex jikkontribwixxi għall-eliminazzjoni gradwali tar-rimi u l-qabdiet mhux mixteqa u jiffacilita t-transizzjoni għall-isfruttar tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar hajjin f'konformità mal-Artikolu 2(2) tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013, u biex jitnaqqas l-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar u l-impatt tal-predaturi protetti, il-FEMS jista' jappoġġa operazzjonijiet maħsuba biex jiżviluppaw jew jintroduċu għarfen tekniku jew organizzattiv ġdid li jnaqqas l-impatt tal-attività tas-sajd fuq l-ambjent, inkluż titjib fit-tekniki u l-kapaċità tal-għażla tal-irkaptu, jew maħsuba biex jinkiseb użu aktar sostenibbli tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar u koeżistenza mal-predaturi protetti.
2. Operazzjonijiet iffinanzjati skont dan l-Artikolu għandhom jitwettqu minn jew f'kollaborazzjoni ma' korp xjentifiku jew tekniku rikonoxxut mill-Istat Membru li għandu jivvalida r-riżultati ta' dawn l-operazzjonijiet.
3. Ir-riżultati tal-operazzjonijiet iffinanzjati skont dan l-Artikolu għandhom ikunu rreklamati b'mod adegwat mill-Istat Membru skont l-Artikolu 119.
4. Il-bastimenti tas-sajd involuti fi proġetti ffinanzjati skont dan l-Artikolu ma għandhomx jaqbu l-5 % tal-għadd ta' bastimenti tal-flotot nazzjonali jew 5 % tat-tunnellaġġ tal-flotot nazzjonali ftunnellaġġ gross, ikkalkolati fi żmien il-preżentazzjoni tal-applikazzjoni. Fuq talba ta' Stat Membru, f'ċirkostanzi ġustifikati b'mod xieraq u abbażi ta' rakkomandazzjoni mill-Kumitat Xjentifiku, Tekniku u Ekonomiku għas-Sajd (STECF) stabbilit bid-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2005/629/KE ⁽¹⁾, il-Kummissjoni tista' tapprova proġetti li jaqbu l-limitu stabbilit f'dan il-paragrafu.
5. L-operazzjonijiet li ma jikkwalifikawx bhala relatati mas-sajd għal finijiet xjentifiċi f'konformità mal-Artikolu 33 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009 u li jikkonsistu fl-ittejtjar ta' rkaptu jew tekniki godda għandhom jitwettqu fil-limiti tal-opportunitajiet tas-sajd allokat lill-Istat Membru konċernat.
6. Id-dhul nett iġġenerat mill-partecipazzjoni tal-bastiment tas-sajd fl-operazzjoni għandu jitnaqqas mill-infiq eliġibbli tal-operazzjoni f'konformità mal-Artikolu 65(8) tar-Regolament(UE) Nru 1303/2013.
7. Għall-fini tal-paragrafu 6, it-terminu "dhul nett" 'ifisser id-dhul għas-sajjieda mill-ewwel bejgħ tal-hut jew frott tal-baħar bil-qoxra maqbud matul l-introduzzjoni u l-ittejtjar tal-għarfen tekniku jew organizzazzjonali ġdid wara li jitnaqqsu l-ispejjeż tal-bejgħ, bħat-tariffi tas-sala tal-irkant.

Artikolu 40

Protezzjoni u rkuprar tal-bijodiversità u l-ekosistemi tal-baħar u reġimi ta' kumpens fil-qafas tal-attività tas-sajd sostenibbli

1. Sabiex jiġu protetti u rkuprati l-ekosistemi u l-bijodiversità tal-baħar fil-qafas tal-attività tas-sajd sostenibbli, u fejn rilevanti bil-partecipazzjoni tas-sajjieda, il-FEMS jista' jappoġġa l-operazzjonijiet li ġejjin:
  - (a) il-ġbir mis-sajjieda tal-iskart mill-baħar, bħat-tnehhija ta' rkaptu tas-sajd li jintilef u skart tal-baħar;
  - (b) il-kostruzzjoni, l-installazzjoni jew il-modernizzazzjoni ta' faċilitajiet statiči jew mobbli maħsuba biex jipproteġu u jsahhu l-fawna u l-flora tal-baħar inklużi t-thejjija xjentifika tagħhom, u l-evalwazzjoni;
  - (c) il-kontribut għal ġestjoni jew konservazzjoni aħjar tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar;
  - (d) it-thejjija inkluż l-istudji, it-tfassil, il-monitoraġġ u l-aġġornament ta' pjanijiet ta' protezzjoni u ta' ġestjoni għal attività relatati mas-sajd marbutin mas-siti NATURA 2000 u żoni ta' spazji protetti msemmija fid-Direttiva 2008/56/KE u relatat ma' habitats speċjali ohrajn;

⁽¹⁾ Deciżjoni tal-Kummissjoni 2005/629/KE tas-26 ta' Awwissu 2005 li tistabbilixxi Kumitat Xjentifiku, Tekniku u Ekonomiku għas-Sajd (ĠU L 225, 31.8.2005, p. 18).

- (e) il-ġestjoni, l-irkupru u l-monitoraġġ ta' siti NATURA 2000 f'konformità mad-Direttivi 92/43/KEE ' u 2009/147/KE, f'konformità mal-oqsfa ta' azzjoni prijoritizzata skont id-Direttiva 92/43/KEE;
  - (f) il-ġestjoni, l-irkupru u l-monitoraġġ ta' zoni protetti tal-baħar fid-dawl tal-implimentazzjoni tal-miżuri ta' protezzjoni ta' spazji msemmija fl-Artikolu 13(4) tad-Direttiva 2008/56/KE;
  - (g) iż-żieda fl-għarfien ambjentali li jinvolvi lis-sajjeda fir-rigward tal-protezzjoni u l-irkupru tal-bijodiversità fil-baħar.
  - (h) skemi għall-kumpens għal-ħsara li ssir lill-qabdiet ikkawżata minn mammiferi u għasafar protetti mid-Direttivi 92/43/KEE 'u 2009/147/KE;
  - (i) il-partecipazzjoni f'azzjonijiet ohra mmirati lejn iż-żamma u t-titjib tas-servizzi tal-bijodiversità u tal-ekosistemi, bħall-irkupru ta' habitats tal-baħar u kostali speċifiċi sabiex tiġi appoġġata s-sostenibbiltà tal-istokkijiet tal-hut inkluż it-thejjija xjentifika tagħhom, u l-evalwazzjoni;
2. L-appoġġ skont il-punt (h) tal-paragrafu 1 għandu jkun soġġett għal rikonoxximent formali ta' tali skemi mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri. L-Istati Membri għandhom ukoll jiżguraw li ma jinghatax kumpens żejjed għadanni bħala riżultat tal-kombinazzjoni tal-iskemi ta' kumpens tal-Unjoni, daww nazzjonali u daww privati.
3. L-operazzjonijiet imsemmija f'dan l-Artikolu jistgħu jiġu implimentati minn korpi rregolati mid-dritt pubbliku ta' natura xjentifika jew teknika, il-Kunsilli Konsultattivi, sajjeda, jew organizzazzjonijiet ta' sajjeda li jkunu rikonoxxuti mill-Istat Membru, jew minn organizzazzjonijiet mhux governattivi fi shubija ma' organizzazzjonijiet ta' sajjeda jew fi shubija mal-FLAGs.
4. Il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 126 li jispeċifikaw l-ispejjeż eliġibbli għall-appoġġ skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 41

Effiċjenza enerġetika u mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima

1. Sabiex jiġu mitigati l-effetti tat-tibdil fil-klima u titjeb l-effiċjenza enerġetika tal-bastimenti tas-sajd, il-FEMS jista' jappoġġa:
- (a) investimenti f'taġmir jew abbord bil-ghan li jnaqqsu l-emissjoni ta' sustanzi li jniġġsu jew il-gassijiet b'effett ta' serra u jżidu l-effiċjenza enerġetika tal-bastimenti tas-sajd. Investimenti fl-irkaptu tas-sajd huma eliġibbli wkoll dment li dawn ma jipperikolawx il-kapaċità tal-għażla marbuta ma' dak l-irkaptu;
  - (b) awditi u skemi ta' effiċjenza enerġetika;
  - (c) studji li jivvalutaw il-kontribut tas-sistemi ta' propulsjoni alternattivi u d-disinn tal-buq fuq l-effiċjenza enerġetika tal-bastimenti tas-sajd.
2. L-appoġġ għas-sostituzzjoni jew il-modernizzazzjoni ta' magni prinċipali jew anċillari jista' jinghata biss:
- (a) għal bastimenti b'tul totali ta' mhux iktar minn 12-il metru, dment li l-magna l-ġdida jew modernizzata ma jkollhomx iktar saħħa f'kW mill-magna ta' bħalissa;
  - (b) għal bastimenti b'tul totali bejn 12 u 18-il-metru, dment li s-saħħa f'kW tal-magna l-ġdida jew modernizzata tkun tal-inqas 20 % inqas minn dik tal-magna ta' bħalissa;
  - (c) għal bastimenti b'tul totali bejn 18 u 24 metru, dment li s-saħħa f'kW tal-magna l-ġdida jew modernizzata tkun tal-inqas 30 % inqas minn dik tal-magna ta' bħalissa.
3. L-appoġġ skont il-paragrafu 2 għas-sostituzzjoni jew il-modernizzazzjoni ta' magni prinċipali jew anċillari jista' jinghata biss lil bastimenti li jaġġmlu parti minn taqsimha mill-flotta li fir-rigward tagħha r-rapport dwar il-kapaċità ta' sajd, imsemmi fl-Artikolu 22(2) tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013, ikun wera bilanċ mal-opportunitajiet tas-sajd disponibbli għal dik it-taqsimha.
4. L-appoġġ skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandu jinghata biss għas-sostituzzjoni jew il-modernizzazzjoni ta' magni prinċipali jew anċillari li ġew iċċertifikati uffiċjalment f'konformità mal-Artikolu 40(2) tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009. Dan għandu jithallas biss wara li l-kapaċità f'kW li tkun tnaqqset kif meħtieġ, titneħħa permanentement mir-reġistru tal-flotta tas-sajd tal-Unjoni.

5. Għal bastimenti tas-sajd li mhumiex soġġetti għaċ-ċertifikazzjoni tas-sahha tal-magna, l-appoġġ skont il-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu għandu jingħata biss għas-sostituzzjoni jew il-modernizzazzjoni ta' magni prinċipali jew anċillari li fir-rigward tagħhom il-konsistenza tal-qawwa tal-magna tkun għet ivverifikata f'konformità mal-Artikolu 41 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009 u spezzjonata fizikament biex jiġi żgurat li ls-sahha tal-magna ma taqbiż dik stabbilita fil-liċenzji tas-sajd.
6. It-tnaqqis tas-sahha ta' magna msemmi fil-punti (b) u (c) tal-paragrafu 2 jista' jintlaħaq minn grupp ta' bastimenti għal kull kategorija ta' bastimenti 'fdawk il-punti.
7. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 25(3), l-appoġġ mill-FEMS taht il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu ma għandux jaqbeż l-oġġla limitu mit-tnejn li ġejjin:
  - (a) EUR 1.5 miljun jew
  - (b) 3 % tal-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni allokaa mill-Istat Membru għall-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6(1), (2) u (5).
8. L-applikazzjonijiet li jsiru minn operaturi mis-settur tas-sajd kostali fuq skala żgħira għandhom jiġu trattati bħala prijorità sa 60 % tal-appoġġ totali mogħti allokat bil-ghan tas-sostituzzjoni jew il-modernizzazzjoni ta' magni ewlenin jew anċillari msemmi fil-paragrafu 2 fuq il-perijodu kollu ta' programmazzjoni.
9. L-appoġġ skont il-paragrafi 1 u 2 għandu jingħata biss lis-sidien tal-bastimenti tas-sajd u ma għandux jingħata aktar minn darba għall-istess tip ta' investment matul il-perijodu ta' programmazzjoni għall-istess bastiment tas-sajd.
10. Il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 126 li jispesifikaw l-ispejjeż li huma eliġibbli għall-appoġġ skont il-paragrafu 1(a) ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 42

Il-valur miżjud, il-kwalità tal-prodotti u l-użu ta' qabdiet mhux mixtieqa

1. Sabiex jitjieb il-valur miżjud jew il-kwalità tal-hut li jinqabad, il-FEMS jista' jappoġġa:
  - (a) l-investimenti li jżidu l-valur tal-prodotti tas-sajd, b'mod partikolari billi s-sajjied ikun jista' jwettaq l-ipproċessar, il-kummerċjalizzazzjoni u l-bejgħ dirett tal-qabdiet tiegħu stess;
  - (b) investimenti innovattivi abbord li jtejbju l-kwalità tal-prodotti tas-sajd.
2. L-appoġġ imsemmi fil-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu jingħata bil-kondizzjoni li jintużaw irkapti selettivi biex jitnaqqsu kemm jista' jkun il-qabdiet mhux mixtieqa u għandu jingħata biss lis-sidien tal-bastimenti tas-sajd tal-Unjoni li jkunu wettqu attività ta' sajd għal mill-inqas 60 jum fuq il-baħar matul is-sentejn kalendarji qabel id-data li fiha tkun għet ipprezentata l-applikazzjoni għall-appoġġ.

Artikolu 43

Portijiet tas-sajd, siti ta' żbark, swali tal-irkant u postijiet ta' kenn

1. Għall-fini li jitjiebu l-kwalità, il-kontroll u t-traċċabbiltà tal-prodotti żbarkati, li jkun hemm iktar effiċjenza enerġetika, li jsir kontribut għall-protezzjoni ambjentali u li jitjiebu l-kondizzjonijiet tas-sigurtà u x-xogħol, il-FEMS jista' jappoġġa investimenti li jtejbju l-infrastruttura tal-portijiet tas-sajd, is-swali tal-irkant jew is-siti ta' żbark u l-kennijiet, inklużi investimenti ffacilitajiet għal ġbir ta' skart u skart fil-baħar.
2. Sabiex tiġi ffacilitata l-konformità mal-obbligu tal-iżbark tal-qabdiet kollha skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u l-Artikolu 8(2)(b) tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013 kif ukoll sabiex jiżjed il-valur tal-komponenti tal-qabda li mhumiex użati biżżejjed, il-FEMS tista' tappoġġa investimnti fil-portijiet tas-sajd, is-swali tal-irkant, is-siti tal-iżbark u l-kennijiet.
3. Sabiex tittejjeb is-sikurezza tas-sajjieda, il-FEMS jista' jappoġġa investimenti fil-kostruzzjoni jew il-modernizzazzjoni tal-postijiet ta' kenn.
4. L-appoġġ ma għandux ikopri l-kostruzzjoni ta' portijiet ġodda, siti ta' żbark ġodda jew swali tal-irkant ġodda.

Artikolu 44

Sajd filmijiet interni u fawna u flora akkwatiċi filmijiet interni

1. Sabiex jitnaqqas l-impatt tas-sajd filmijiet interni fuq l-ambjent, biex tiżjed l-effiċjenza enerġetika, biex jitjieb il-valur jew il-kwalità tal-hut żbarkat, jew biex jitjiebu l-kondizzjonijiet tas-sahha, tas-sikurezza, u tax-xogħol, il-kapital uman u t-tahriġ, il-FEMS jista' jappoġġa l-investimenti li ġejjin:

- (a) il-promozzjoni tal-kapital uman, il-holqien tal-impjiegi u d-djalogu soċjali kif imsemmi fl-Artikolu 29 u bil-kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu;
  - (b) abbord jew f'tagħmir individwali msemmi fl-Artikolu 32 u bil-kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu;
  - (c) f'tagħmir u tipi ta' operazzjonijiet kif imsemmi fl-Artikoli 38 u 39 u bil-kondizzjonijiet stabbiliti f'dawk l-Artikoli;
  - (d) it-titjib tal-effiċjenza enerġetika u t-tnaqqis tat-tibdil fil-klima kif imsemmi fl-Artikolu 41 u bl-istess kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu;
  - (e) it-titjib tal-valur jew il-kwalità tal-hut li jinqabad kif imsemmi fl-Artikolu 42 u bil-kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu.
  - (f) fil-portijiet tas-sajd, postijiet ta' kenn u siti ta' żbark kif imsemmi fl-Artikolu 43 u bil-kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu.
2. Il-FEMS jista' jipprovdi appoġġ għal investimenti relatati mal-bidu (start-up) ta' negozji għal sajjieda żgħażaġh kif imsemmi fl-Artikolu 31 u bl-istess kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu għajr għar-*rekwiżitt* taht il-punt (b) tal-paragrafu 2 ta' dak l-Artikolu.
3. Il-FEMS jista' jipprovdi appoġġ għall-iżvilupp u l-facilitazzjoni tal-innovazzjoni f'konformità mal-Artikolu 26, għas-servizzi konsultattivi f'konformità mal-Artikolu 27 u s-shubji bejn ix-xjenzjati u s-sajjieda f'konformità mal-Artikolu 28.
4. Sabiex tiġi promossa d-diversifikazzjoni mis-sajjieda tal-ilmijiet interni, il-FEMS jista' jappoġġa d-diversifikazzjoni tal-attivitajiet tas-sajd filmijiet interni għal attivitajiet komplementari bil-kondizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 30.
5. Għall-finijiet tal-paragrafu 1:
- (a) ir-referenzi fl-Artikoli 30, 32, 38, 39, 41 u 42 għall-bastimenti tas-sajd għandhom jinftehemu bhala referenzi għal bastimenti li joperaw b'mod esklużiv filmijiet interni;
  - (b) ir-referenzi fl-Artikolu 38 għall-ambjent tal-bahar għandhom jinftehemu bhala referenzi għall-ambjent fejn jopera l-bastiment tas-sajd filmijiet interni.
6. Sabiex jiġu protetti u żviluppati l-fawna u l-flora akkwatiċi, il-FEMS jista' jappoġġa:
- (a) il-ġestjoni, l-irkupru u l-monitoraġġ ta' siti NATURA 2000, li huma affettwati mill-attivitajiet ta' sajd u r-riabilitazzjoni tal-ilmijiet interni f'konformità mad-Direttiva 60/2000/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, inklużi l-postijiet fejn ibid il-hut u r-rotot ta' migrazzjoni għall-ispeċijiet migratorji, minghajr preġudizzju għall-punt (e) tal-Artikolu 40(1) ta' dan ir-Regolament u, fejn rilevanti bil-partecipazzjoni tas-sajjieda fl-ilmijiet interni;
  - (b) il-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni jew l-installazzjoni ta' facilitajiet statiči jew mobbli mahsuba biex jiproteġu u jsaħħu l-fawna u l-flora akkwatiċi inklużi t-tnejja xjentifika, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tagħhom.
7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-bastimenti li jircievu appoġġ skont dan l-Artikolu jibqgħu joperaw b'mod esklużiv fl-ilmijiet interni.

KAPITOLU II

Żvilupp sostenibbli tal-akkwakultura

Artikolu 45

Objettivi Speċifiċi

L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-ilhuq tal-objettivi speċifiċi taht il-prijorità tal-Unjoni stipulata fl-Artikolu 6 (2).

Artikolu 46

Kondizzjonijiet ġenerali

1. L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jkun limitat għall-imprizi tal-akkwakultura sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f'dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1).

2. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, imprendituri li jidhlu fis-settur għandhom jipprovdu pjan ta' negozju u, meta l-ammont tal-investimenti ikun ta' aktar minn EUR 50 000, għandhom jipprovdu studju dwar il-fattibbiltà li jinkludi valutazzjoni ambjentali. L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jinghata biss meta jkun intwera b'mod ċar, frapport ta' kummerċjalizzazzjoni indipendenti, li jeżistu prospetti tas-suq tajbin u sostenibbli għall-prodott.
3. Fejn l-operazzjonijiet ikunu jikkonsistu minn investimenti f'taġmhir jew infrastruttura li jiżguraw il-konformità mar-rekwiżiti futuri relatati mal-ambjent, is-saħħa tal-bniedem jew tal-annimali, l-iġjene jew it-trattament xieraq tal-annimali skont il-liġi tal-Unjoni, l-appoġġ jista' jinghata sad-data li fiha tali rekwiżiti isiru obbligatorji għall-intrapriži.
4. L-appoġġ ma għandux jinghata għat-trobbija ta' organiżmi ġenetikament modifikati.
5. Ma għandux jinghata appoġġ għal operazzjonijiet tal-akkwakultura f'żoni tal-baħar protetti, jekk ikun gie ddeterminat mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru, abbażi ta' valutazzjoni tal-impatt ambjentali, li l-operazzjoni tiġġenera impatt ambjentali negattiv sinifikanti li ma jistax jittaffa b'mod adegwat.

Artikolu 47

Innovazzjoni

1. Sabiex tiġi stimolata l-innovazzjoni fl-akkwakultura, il-FEMS jista' jappoġġa operazzjonijiet li għandhom l-għan li:
  - (a) jiżviluppaw għarfien tekniku, xjentifiku jew organizzattiv f'farms tal-akkwakultura, li jnaqqas, b'mod partikolari, l-impatt fuq l-ambjent, inaqqas id-dipendenza fuq l-għalf u ż-żajt tal-hut, jinkoraġġixxi użu sostenibbli tar-riżorsi fl-akkwakultura, itejjeb it-trattament xieraq tal-annimali jew jiffacilita metodi ta' produzzjoni ġodda sostenibbli;
  - (b) jiżviluppaw jew jintroduċu fis-suq speċijiet ġodda tal-akkwakultura b'potenzjal tajjeb għas-suq, prodotti ġodda jew li jkunu ttejbu b'mod sostanzjali, proċessi ġodda jew imtejba jew sistemi ta' ġestjoni u organizzazzjoni ġodda jew imtejba;
  - (c) jesploraw il-fattibbiltà teknika jew ekonomika tal-innovazzjonijiet, il-prodotti jew il-proċessi.
2. L-operazzjonijiet skont dan l-Artikolu għandhom jitwettqu minn jew f'kollaborazzjoni ma' korpi xjentifiċi jew tekniċi pubbliċi jew privati, kif rikonoxxuti mill-Istat Membru, li għandhom jivvalidaw ir-riżultati ta' dawn l-operazzjonijiet.
3. Ir-riżultati tal-operazzjonijiet li jirċievu l-appoġġ għandhom ikunu reklamati b'mod adegwat mill-Istat Membru skont l-Artikolu 119.

Artikolu 48

Investimenti produttivi fl-akkwakultura

1. Il-FEMS jista' jappoġġa:
  - (a) l-investimenti produttivi fl-akkwakultura;
  - (b) id-diversifikazzjoni tal-produzzjoni fl-akkwakultura u l-ispeċijiet ikkultivati;
  - (c) il-modernizzazzjoni tal-unitajiet tal-akkwakultura inkluż it-tiġib fil-kondizzjonijiet tax-xogħol u s-sikurezza tal-haddiema fis-settur tal-akkwakultura;
  - (d) it-tiġib u l-modernizzazzjoni relatati mas-saħħa u t-trattament xieraq tal-annimali inkluż ix-xiri ta' taġmhir li għandu l-għan li jiproteġi lill-farms tal-hut mill-predaturi selvaġġi;
  - (e) l-investimenti li jnaqqsu l-impatt negattiv jew isahhu l-effetti pożittivi fuq l-ambjent u aktar effiċjenza fl-użu tar-riżorsi;
  - (f) l-investimenti fit-tiġib tal-kwalità ta', jew fiż-żieda tal-valur għal prodotti tal-akkwakultura;
  - (g) l-irkupru tal-għadajjar jew il-laguni eżistenti tal-akkwakultura permezz tat-tneħħija tal-hama, jew investimenti mmirati li jipprevjenu d-depożitu tal-hama;
  - (h) id-diversifikazzjoni tad-dhul tal-intrapriži tal-akkwakultura permezz tal-iżvilupp ta' attivitajiet komplementari;

- (i) l-investimenti li jirriżultaw fi 'tnaqqis sostanzjali fl-impatt tal-imprizi tal-akkwakultura fuq l-użu u l-kwalità tal-ilma, b'mod partikolari permezz ta' tnaqqis tal-ammont ta' ilma jew sustanzi kimiċi, antibijotiċi jew mediċini oħra li jintużaw jew permezz ta' titjib tal-kwalità tal-ilma prodott, inkluż permezz tal-użu ta' sistemi tal-akkwakultura multitrofiċi;
  - (j) il-promozzjoni ta' akkwakultura b'sistemi magħluqa fejn il-prodotti akkwatiċi jitrabbew f'sistemi magħluqa ta' riċirkolazzjoni, sabiex jitnaqqas kemm jista' jkun l-użu tal-ilma;
  - (k) investimenti li jżidu l-effiċjenza enerġetika u l-promozzjoni tal-konverżjoni tal-imprizi tal-akkwakultura għal sorsi tal-enerġija rinnovabbli.
2. L-appoġġ skont il-punt (h) tal-paragrafu 1 għandu jinghata biss lill-intraprizi tal-akkwakultura jekk l-attivitajiet komplementari jkunu relatati man-negozju prinċipali tal-intrapriża fis-settur tal-akkwakultura, inkluż it-turiżmu tas-sajd bil-qasba, servizzi ambjentali tal-akkwakultura jew attivitajiet edukattivi dwar l-akkwakultura.
3. L-appoġġ skont il-paragrafu 1 jista' jinghata biex tiżdied il-produzzjoni u/jew il-modernizzazzjoni tal-imprizi eżistenti fis-settur tal-akkwakultura jew għall-kostruzzjoni ta' imprizi godda dment li l-iżvilupp ikun konsistenti mal-pjan strateġiku nazzjonali pluriennali għall-iżvilupp tal-akkwakultura kif imsemmi fl-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013.

Artikolu 49

Servizzi ta' ġestjoni, għajnuna u konsulenza għal farms fis-settur tal-akkwakultura

1. Sabiex jittejjbu l-prestazzjoni u l-kompetittività globali tal-farms fis-settur tal-akkwakultura u bil-għan li jitnaqqas l-impatt ambjentali negattiv tal-operazzjonijiet tagħhom, il-FEMS jista' jappoġġa:
- (a) l-istabbiliment ta' servizzi ta' ġestjoni, għajnuna u konsulenza għall-farms fis-settur tal-akkwakultura;
  - (b) ix-xiri ta' servizzi ta' konsulenza għall-farms ta' natura teknika, xjentifika, legali, ambjentali jew ekonomika.
2. Is-servizzi ta' konsulenza msemmija fil-punt (b) tal-paragrafu 1 għandhom ikopru:
- (a) il-htigijiet ta' ġestjoni li jippermettu lill-farms fis-settur tal-akkwakultura jkunu konformi mal-leġislazzjoni ambjentali tal-Unjoni u nazzjonali, kif ukoll mar-rekwiziti tal-ippjanar spazjali marittimu;
  - (b) il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali kif imsemmi fid-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ u d-Direttiva 92/43/KEE;
  - (c) il-htigijiet ta' ġestjoni li jippermettu lill-farms fis-settur tal-akkwakultura sabiex farms tal-akkwakultura jkunu konformi mal-leġislazzjoni tal-Unjoni u nazzjonali dwar is-saħha u t-trattament xieraq tal-annimali akkwatiċi jew dik dwar is-saħha pubblika;
  - (d) l-istandards tas-saħha u s-sikurezza bbażati fuq il-leġislazzjoni tal-Unjoni u nazzjonali;
  - (e) l-istrateġiji tal-kummerċjalizzazzjoni u n-negozju.
3. Is-servizzi ta' konsulenza msemmija fil-punt (b) tal-paragrafu 1 għandhom jinghataw minn korpi xjentifiċi jew tekniċi kif ukoll minn entitajiet li jipprovdu konsulenza legali jew ekonomika bil-kompetenza meħtieġa kif rikonxxuti mill-Istat Membru.
4. L-appoġġ skont il-punt (a) tal-paragrafu 1 għandu jinghata biss lil korpi rregolati mid-dritt pubbliku jew entitajiet oħrajn, magħżula mill-Istat Membru sabiex jistabbilixxu s-servizzi ta' konsulenza għall-farms. L-appoġġ skont il-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu jinghata biss lill-SMEs fis-settur tal-akkwakultura jew lill-organizzazzjonijiet fis-settur tal-akkwakultura inkluż organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur tal-akkwakultura u assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur tal-akkwakultura.
5. Meta l-appoġġ ma jaqbiżx EUR 4 000, il-benefiċjarju jista' jintgħażel permezz ta' proċedura aċċelerata.
6. Il-benefiċjarji ma għandhomx jirċievu appoġġ aktar minn darba fis-sena għal kull kategorija ta' servizzi ta' konsulenza msemmija fil-paragrafu 2.

Artikolu 50

Promozzjoni tal-kapital uman u netwerking

1. Sabiex jipromwovi l-kapital uman u n-netwerking fl-akkwakultura, il-FEMS jista' jappoġġa:

⁽¹⁾ Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2001 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti pjanijiet u programmi fuq l-ambjent (ĠU L 197, 21.7.2001, p. 30).

- (a) it-taħriġ professjonali, it-tagħlim tul il-hajja, id-disseminazzjoni ta' għarfien xjentifiku u tekniku u l-prattiki innovattivi, il-kisba ta' hiliet professjonali godda fis-settur tal-akkwawakultura u fir-rigward tat-tnaqqis tal-impatt ambjentali tal-operazzjonijiet fis-settur tal-akkwawakultura;
  - (b) it-titjib tal-kondizzjonijiet tax-xogħol u l-promozzjoni tas-sikurezza fuq il-post tax-xogħol;
  - (c) in-netwerking u l-iskambju ta' esperjenzi u l-aqwa Prattiki fost l-intrapriži fis-settur tal-akkwawakultura jew l-organizzazzjonijiet professjonali u partijiet interessati oħrajn, inklużi korpi xjentifiċi u tekniċi jew dawk li jippromwovu l-opportunitajiet indaqs bejn l-irġiel u n-nisa.
2. L-appoġġ imsemmi fil-punt (a) tal-paragrafu 1 ma għandux jingħata lill-intrapriži kbar fis-settur tal-akkwawakultura dment li dawn ikunu involuti fl-iskambju ta' għarfien mal-SMEs.
3. B'deroga mill-Artikolu 46, l-appoġġ taht dan l-Artikolugħandu jingħata wkoll lill-organizzazzjonijiet pubbliċi jew semi-pubbliċi u organizzazzjonijiet oħrajn rikonoxxuti mill-Istat Membru.
4. L-appoġġ taht dan l-Artikolu għandu jingħata wkoll lill-konjuġi ta' persuni li jahdmu għal rashom fil-farms fis-settur tal-akkwawakultura jew, meta u sakemm ikunu rikonoxxuti mil-liġi nazzjonali, lis-shab fil-hajja ta' akkwawakulturisti li jahdmu għal rashom taht il-kundizzjonijiet stipulati fil-punt (b) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2010/41/UE.

Artikolu 51

Potenzjal akbar għas-siti tal-akkwawakultura

1. Sabiex jikkontribwixxi għall-iżvilupp tas-siti u l-infrastrutturi tal-akkwawakultura, u sabiex inaqqas l-impatt ambjentali negattiv tal-operazzjonijiet, il-FEMS jista' jappoġġa:
- (a) l-identifikazzjoni u l-immappjar tal-aktar żoni adatti għall-iżvilupp tal-akkwawakultura, u, filwaqt li jiġu kkunsidrati fejn applikabbli l-proċessi tal-ippjanar spazjali, u l-identifikazzjoni u l-immappjar ta' żoni fejn l-akkwawakultura għandha tiġi eskluża sabiex jinżamm ir-rwol ta' dawn iż-żoni fil-funzjonament tal-ekosistema;
  - (b) it-titjib u l-iżvilupp ta' facilitajiet u infrastrutturi ta' appoġġ meħtieġa biex jiżied il-potenzjal tas-siti tal-akkwawakultura u biex jitnaqqas l-impatt ambjentali negattiv tal-akkwawakultura, inkluż investimenti fil-konsolidazzjoni tal-art, il-forniment tal-enerġija jew il-ġestjoni tal-ilma;
  - (c) l-azzjoni meħuda u implimentata mill-awtoritajiet kompetenti skont l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2009/147/KE jew l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 92/43/KEE bil-għan li tipprevjeni dannu serju fis-settur tal-akkwawakultura;
  - (d) l-azzjoni meħuda u implimentata mill-awtoritajiet kompetenti wara li jkun inkixef numru ikbar ta' mwiet jew mard kif previst fl-Artikolu 10 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/88/KE ⁽¹⁾. Dawk l-azzjonijiet jistgħu jkopru l-adozzjoni ta' pjanijiet ta' azzjoni relatati mal-frott tal-baħar bil-qoxra, li għandhom l-għan ta' protezzjoni, irkupru u ġestjoni, inkluż l-ghoti ta' appoġġ lill-produtturi ta' frott tal-baħar bil-qoxra għall-manutenzjoni ta' sikek naturali għall-frott tal-baħar bil-qoxra u żoni ta' qbid.
2. Il-benefiċjarji tal-appoġġ skont dan l-Artikolu għandhom ikunu biss korpi rregolati mid-dritt pubbliku jew korpi privati fdati mill-Istat Membru bil-kompiti msemmija fil-paragrafu 1.

Artikolu 52

Inheġġu akkwawakulturisti godda li jipprattikaw akkwawakultura sostenibbli

1. Sabiex irawwem l-impreditorija fl-akkwawakultura, il-FEMS jista' jappoġġa l-istabbiliment ta' impriži tal-akkwawakultura sostenibbli minn akkwawakulturisti godda.
2. L-appoġġ skont il-paragrafu 1 għandu jingħata lill-akkwawakulturisti li jidhlu fis-settur dment li dawn:
- (a) ikollhom kompetenzi u hiliet professjonali adegwati;
  - (b) stabbilixxew għall-ewwel darba impriża mikro jew żgħira fis-settur tal-akkwawakultura bħala maniġers ta' dik l-impriża; u
  - (c) jipprezentaw pjan tan-negozju għall-iżvilupp tal-attivitajiet tagħhom fl-akkwawakultura.

⁽¹⁾ Direttiva tal-Kunsill 2006/88/KE tal-24 ta' Ottubru 2006 dwar il-htigiet tas-saħha tal-annimali għall-annimali tal-akkwawakultura u l-prodotti tagħhom, u dwar il-prevenzjoni u l-kontroll ta' ċertu mard f'annimali akkwatiċi (ĠU L 328, 24.11.2006, p. 14).

3. Sabiex jiksbu hiliet professjonali adegwati, l-akkwakulturisti li jidhlu fis-settur jistgħu jibbenifikaw mill-appoġġ skont il-punt (a) tal-Artikolu 50(1).

Artikolu 53

Konverżjoni għal skemi tal-immaniġġjar u l-awditjar tal-ambjent u l-akkwakultura organika

1. Sabiex jiġi promoss l-iżvilupp tal-akkwakultura organika jew l-akkwakultura effiċjenti fl-użu tal-enerġija, il-FEMS jista' jappoġġa:

(a) il-konverżjoni tal-metodi konvenzjonali ta' produzzjoni fis-settur tal-akkwakultura f'akkwakultura organika fit-tifsira tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 ⁽¹⁾ u skont ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 710/2009 ⁽²⁾;

(b) il-partecipazzjoni fl-iskemi tal-immaniġġjar u l-awditjar tal-ambjent (EMAS) stabbiliti bir-Regolament (KE) Nru 761/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾

2. L-appoġġ għandu jingħata biss lil benefiċjarji li jimpenjaw ruhhom li jippartecipaw fl-EMAS għal mhux inqas minn tliet snin jew li jikkonformaw għal mhux inqas minn hames snin mar-rekwiżiti tal-produzzjoni organika.

3. L-appoġġ għandu jiehu l-forma ta' kumpens għal mhux aktar minn tliet snin matul il-perijodu tal-konverżjoni tal-intrapriża għall-produzzjoni organika jew matul it-tnejjija għall-partecipazzjoni fl-EMAS. L-Istati Membri għandhom jikkalkolaw dak il-kumpens abbażi ta':

(a) it-telf tad-dhul jew l-ispejjeż addizzjonali mgarrba matul il-perijodu ta' transizzjoni mill-produzzjoni konvenzjonali fi produzzjoni organika għall-operazzjonijiet eliġibbli skont il-punt (a) tal-paragrafu 1 jew

(b) l-ispejjeż addizzjonali li jirriżultaw mill-applikazzjoni u t-tnejjija tal-partecipazzjoni fl-EMAS 'għal operazzjonijiet eliġibbli skont il-punt (b) tal-paragrafu 1.

Artikolu 54

Akkwakultura li tipprovdi servizzi ambjentali

1. Sabiex jitrawwem l-iżvilupp ta' akkwakultura li tipprovdi servizzi ambjentali, il-FEMS jista' jappoġġa:

(a) il-metodi ta' akkwakultura li huma kompatibbli ma' htigijiet ambjentali speċifiċi u soġġetti għal rekwiżiti speċifiċi ta' ġestjoni li jirriżultaw min-nomina ta' żoni NATURA 2000 f'konformità mad-Direttivi 92/43/KEE u 2009/147/KE;

(b) il-partecipazzjoni, f'termini ta' spejjeż relatati b'mod dirett magħha, fil-konservazzjoni ex-situ u r-riproduzzjoni tal-annimali akkwatiċi, fi hdan il-qafas tal-programmi ta' konservazzjoni u l-irkupru tal-bijodiversità żviluppata mill-awtoritajiet pubbliċi, jew taht is-superviżjoni tagħhom;

(c) l-operazzjonijiet fis-settur tal-akkwakultura inkluż il-konservazzjoni u t-titjib tal-ambjent u tal-bijodiversità u l-ġestjoni tal-pajsagġ u l-karatteristiċi tradizzjonali taż-żoni tal-akkwakultura.

2. L-appoġġ skont il-punt (a) tal-paragrafu 1 għandu jiehu l-forma ta' kumpens annwali għall-ispejjeż addizzjonali mgarrba u/jew id-dhul mitluf bħala konsegwenza tar-rekwiżiti tal-ġestjoni fiż-żoni kkonċernati, b'rabta mal-implimentazzjoni tad-Direttivi tal-Kunsill 92/43/KEE jew 2009/147/KE.

3. L-appoġġ skont il-punt (c) tal-paragrafu 1 għandu jingħata biss lil benefiċjarji li jimpenjaw ruhhom għal mhux inqas minn perijodu ta' hames snin li jissodisfaw ir-rekwiżiti akkwaambjentali li jmorru lil hinn mis-sempliċi applikazzjoni tal-liġi nazzjonali u tal-Unjoni. Il-benefiċċji ambjentali tal-operazzjoni għandhom jintwerew permezz ta' valutazzjoni minn qabel imwettqa minn korpi kompetenti nnominati mill-Istat Membru, sakemm il-benefiċċji ambjentali ta' dik l-operazzjoni ma jkunux diġà rikonoxxuti.

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 tat-28 ta' Ġunju 2007 dwar il-produzzjoni organika u t-tikkettar ta' prodotti organiċi u li jhassar ir-Regolament (KEE) Nru 2029/91 (ĠU L 189, 20.7.2007, p. 1).

⁽²⁾ Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 710/2009 tal-5 ta' Awwissu 2009 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 889/2008 li jstabbilixxi regoli ddettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007, f'dak li għandu x'jaqsam mal-iffissar ta' regoli ddettaljati dwar il-produzzjoni organika tal-annimali tal-akkwakultura u l-alka tal-baħar (ĠU L 204, 6.8.2009, p. 15).

⁽³⁾ Regolament (KE) Nru 761/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Marzu 2001 li jippermetti l-partecipazzjoni volontarja ta' organizzazzjonijiet fl-iskema Komunitarja għall-immaniġġjar tal-ambjent u l-verifika (EMAS) (ĠU L 114, 24.4.2001, p. 1).

4. L-appoġġ skont il-punt (c) tal-paragrafu 1) għandu jiehu l-forma ta' kumpens annwali għall-ispejjeż addizzjonali mgarrba u/jew id-dhul mitluf.

5. Ir-riżultati tal-operazzjonijiet li jirċievu l-appoġġ skont dan l-Artikolu għandhom ikunu rreklamati b'mod adegwat mill-Istat Membru skont l-Artikolu 119.

Artikolu 55

Miżuri tas-sahha pubblika

1. Il-FEMS jista' jappoġġa l-kumpens lill-persuni li jahdmu fil-farms tal-molluski għas-sospensjoni temporanja tar-rakkolta ta' molluski mrobbija, meta tali sospensjoni ssehh esklużivament għal raġunijiet ta' sahha pubblika.

2. L-appoġġ jista' jinghata biss fejn is-sospensjoni tar-rakkolta minhabba l-kontaminazzjoni tal-molluski tkun il-konsegwenza tal-proliferazzjoni ta' plankton li jipproduċi t-tossina jew tal-preżenza ta' plankton li fiha il-bijotossini, u dment li:

(a) il-kontaminazzjoni ddum għal aktar minn erba' xhur konsekuttivi; jew

(b) it-telf, li jirriżulta mis-sospensjoni tal-ħsad, jammonta għal aktar minn 25 % tal-fatturat annwali tan-negozju kkonċernat, ikkalkolat abbażi tal-fatturat medju ta' dak in-negozju matul it-tliet snin qabel is-sena li fiha il-ħsad ikun sospiż.

Għall-finijiet tal-punt (b) tal-ewwel subparagrafu, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu regoli speċjali għall-kalkolu fir-rigward ta' kumpanniji b'attività ta' inqas minn tliet snin.

3. It-tul ta' żmien li għalih jista' jinghata l-kumpens għandu jkun ta' mhux aktar minn 12-il xahar matul il-perjodu kollu ta' programmazzjoni. F'każijiet debitament iġġustifikati, dan jista' jiġi estiż darba għal massimu ta' 12-il xahar, sa massimu f'daqqa ta' 24 xahar.

Artikolu 56

Miżuri għas-sahha u t-ttrament xieraq tal-annimali

1. Bil-għan tal-promozzjoni tas-sahha u t-ttrament xieraq tal-annimali fl-intrapriżi fis-settur tal-akkwakultura, fost l-oħrajn f'termini ta' prevenzjoni u bijosigurtà, il-FEMS jista' jappoġġa:

(a) l-ispejjeż għall-kontroll u l-qerda tal-mard fis-settur tal-akkwakultura skont id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2009/470/KE ⁽¹⁾, inkluż l-ispejjeż operazzjonali meħtieġa biex jiġu sodisfatti l-obbligi fi pjan ta' qerda tal-mard;

(b) l-iżvilupp tal-aqwa prattiki ġenerali u speċifiċi għall-ispeċijiet jew kodiċijiet ta' mgħiba dwar il-bijosigurtà jew dwar il-ħtiġijiet tas-sahha tal-annimali u t-ttrament xieraq tal-annimali fis-settur tal-akkwakultura;

(c) l-inizjattivi li għandhom l-għan li jnaqqsu d-dipendenza tal-akkwakultura fuq medicina veterinarja;

(d) studji veterinarji jew farmaċewtiċi u d-disseminazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni u l-aħjar prattiki, dwar mard veterinarju fl-akkwakultura bil-għan tal-promozzjoni ta' użu adatt ta' medicina veterinarja;

(e) l-istabbiliment u l-funzjonament tal-gruppi għall-protezzjoni tas-sahha fis-settur tal-akkwakultura kif rikonoxxuti mill-Istati Membri;

(f) kumpens lill-persuni li jahdmu fil-farms tal-molluski għas-sospensjoni temporanja tal-attività tagħhom minhabba mortalità eċċezzjonali tal-massa, jekk ir-rata tal-mortalità taqbeż l-20 % jew jekk it-telf li jirriżulta mis-sospensjoni tal-attività jammonta għal iktar minn 35 % tal-fatturat annwali ta' dak in-negozju kkonċernat, ikkalkolat abbażi tal-medja tal-fatturat tan-negozju matul it-tliet snin kalendrarji qabel is-sena li fiha l-attività kienet sospiżi.

2. L-appoġġ skont il-punt (d) tal-paragrafu 1 ma għandux ikopri x-xiri ta' mediċini veterinarji.

3. Ir-riżultati tal-istudji ffinanzjati skont il-punt (d) tal-paragrafu 1 għandhom ikunu rrapportati u rreklamati b'mod adegwat mill-Istat Membru skont l-Artikolu 119.

4. L-appoġġ jista' jinghata wkoll lill-korpi rregolati mid-dritt pubbliku.

⁽¹⁾ Deċiżjoni tal-Kunsill 2009/470/KE tal-25 ta' Mejju 2009 dwar in-nefqa fil-kamp veterinarju (ĠU L 155, 18.6.2009, p. 30).

*Artikolu 57***Assigurazzjoni tal-istokkijiet fis-settur tal-akkwakultura**

1. Sabiex jiġi salvagwardjat id-dhul tal-produtturi fis-settur tal-akkwakultura, il-FEMS jista' jikkontribwixxi għal assigurazzjoni tal-istokkijiet fis-settur tal-akkwakultura li tkopri t-telf ekonomiku dovut għal tal-inqas wiehed minn dawn li ġejjin:

- (a) diżastri naturali;
- (b) avvenimenti klimatiċi negattivi;
- (c) bidliet f'daqqa fil-kwalità u l-kwantità tal-ilma li l-operatur ma jkunx responsabbli għalihom;
- (d) mard fis-settur tal-akkwakultura, hsrat fil-facilitajiet tal-produzzjoni jew il-qerda tagħhom, li l-operatur ma jkunx responsabbli għalihom.

2. L-okkorrenza ta' ċirkostanzi msemmija fil-paragrafu 1 fl-akkwakultura għandhom jiġu rikonoxxuti formalment bhala tali mill-Istat Membru kkonċernat.

3. Fejn dan ikun xieraq, l-Istati Membri jistgħu jstabbilixxu minn qabel kriterji li abbażi tagħhom għandu jitqies li ngħata ir-rikonoxximent formali imsemmi fil-paragrafu 2.

4. L-appoġġ għandu jingħata biss għal kuntratti ta' assigurazzjoni tal-istokkijiet fis-settur tal-akkwakultura li jkopru t-telf ekonomiku, kif jingħad fil-paragrafu 1 li jaqbeż it-30 % tal-medja tal-fatturat annwali tal-akkwakulturist'ikkalkulat abbażi tal-fatturat medju annwali ta' akkwakulturist fuq tliet snin kalendarji qabel is-sena li fiha jkun sar telf ekonomiku.

*KAPITOLU III***Żvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd u tal-akkwakultura***T a q s i m a 1***Kamp ta' applikazzjoni u objettivi***Artikolu 58***Kamp ta' applikazzjoni**

Il-FEMS għandu jappoġġa l-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd u tal-akkwakultura wara approċċ għall-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità kif stabbilit fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.

*Artikolu 59***Objettivi speċifiċi**

L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-ilhuq tal-objettivi speċifiċi tal-prijorità tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6(4)

*T a q s i m a 2***Strateġiji ta' żvilupp lokali mmexxija mill-komunità u gruppi ta' azzjoni lokali tas-sajd***Artikolu 60***Strateġiji integrati għall-iżvilupp lokali mmexxija mill-komunità**

1. Sabiex jikkontribwixxu għall-ilhuq tal-objettivi msemmija fl-Artikolu 59, l-istrateġiji ta' żvilupp lokali mmexxija mill-komunità għandhom:

- (a) jimmassimizzaw il-partecipazzjoni tas-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura fl-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd kostali u fl-ilmijiet interni u dawk tal-akkwakultura;
- (b) jiżguraw li l-komunitajiet lokali jużaw u jibbenefikaw b'mod shih mill-opportunitajiet offruti mill-iżvilupp marittimu, kostali u fl-ilmijiet interni u, b'mod partikolari, jgħinu lil portijiet tas-sajd zġhar u li l-attività fihom tkun qed tonqos biex jimmassimizzaw il-potenzjal tagħhom b'rabta mal-baħar permezz tal-iżvilupp ta' infrastruttura diversifikata.

2. L-istrateġiji għandhom ikunu koerenti mal-opportunitajiet u l-htigijiet identifikati fiż-żona rilevanti u l-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6. L-istrateġiji jstgħu jvarjaw minn dawk li jiffokaw fuq is-sajd għal strateġiji usa' diretti lejn id-diversifikazzjoni taż-żoni tas-sajd. L-istrateġija għandha tmur lil hinn mis-sempliċi għbir ta' operazzjonijiet jew it-tqabbil tal-miżuri settorjali.

*Artikolu 61***Gruppi ta' azzjoni lokali tas-sajd**

1. Għall-finijiet tal-FEMS, il-gruppi ta' azzjoni lokali msemmija fl-Artikolu 32(2)(b) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 għandhom jinhatru bhala gruppi ta' azzjoni lokali tas-sajd (FLAGs)
2. Il-FLAGs għandhom jipproponu strateġija għall-iżvilupp lokali mmexxija mill-komunità bbażata mill-inqas fuq l-elementi stabbiliti fl-Artikolu 60 ta' dan ir-Regolament u għandu jkunu responsabbli għall-implimentazzjoni tagħha.
3. Il-FLAGs għandhom:
  - (a) jirriflettu b'mod ġenerali l-fokus prinċipali tal-istrateġija tagħhom u l-kompożizzjoni soċjoekonomika taż-żona permezz ta' rappreżentanza bbilanċjata tal-partijiet interessati ewlenin, inklużi s-settur privat, is-settur pubbliku u s-soċjetà ċivili;
  - (b) jiżguraw rappreżentanza sinifikanti tas-setturi tas-sajd u/jew tal-akkwakultura.
4. Jekk l-istrateġija għall-iżvilupp lokali mmexxija mill-komunità tiġi appoġġata minn Fondi oħrajn minbarra l-FEMS, il-korp tal-għażla tal-FLAGs għall-proġetti appoġġati mill-FEMS għandu jissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 3.
5. Il-FLAGs jistgħu jwettqu wkoll kompiti addizzjonali li jmorru lil hinn mill-kompiti minimi previsti fl-Artikolu 34(3) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 meta dawn il-kompiti jkunu ddelegati lilhom mill-awtorità ta' ġestjoni.

*T a q s i m a 3***Operazzjonijiet eliġibbli***Artikolu 62***Appoġġ mill-FEMS għal żvilupp lokali mmexxi mill-komunità**

1. L-operazzjonijiet li ġejjin huma eliġibbli għall-appoġġ taht din it-Taqsima fkonformità mal-Artikolu 35 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013:
  - (a) appoġġ preparatorju;
  - (b) implimentazzjoni ta' strateġiji ta' żvilupp lokali mmexxija mill-komunità;
  - (c) attivitajiet ta' kooperazzjoni;
  - (d) spejjeż operazzjonali u animazzjoni.
2. Il-FLAGs jistgħu jitolbu li jithallas pagament bil-quddiem mill-awtorità ta' ġestjoni jekk tali possibbiltà tkun prevista fil-programm operazzjonali. L-ammont ta' pagamenti bil-quddiem ma għandux jaqbeż il-50 % tal-appoġġ pubbliku relatat mal-ispejjeż operattivi u l-animazzjoni.

*Artikolu 63***Implimentazzjoni ta' strateġiji għall-iżvilupp lokali mmexxija mill-komunità**

1. L-appoġġ għall-implimentazzjoni tal-istrateġiji għall-iżvilupp lokali mmexxija mill-komunità jista' jinghata għall-oġġettivi li ġejjin:
  - (a) valur miżjud, il-holqien tal-impjiegi, li ż-żgħażaġh jiġu mhajra u l-promozzjoni tal-innovazzjoni fl-istadji kollha tal-katina tal-provvista tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura;
  - (b) l-appoġġ għad-diversifikazzjoni fis-sajd kummerċjali jew barra mis-settur, it-tagħlim tul il-hajja u l-holqien tal-impjiegi fiż-żoni tas-sajd u tal-akkwakultura;
  - (c) it-tishih u l-isfruttament tal-patrimonju ambjentali taż-żoni tas-sajd u tal-akkwakultura, inklużi operazzjonijiet sabiex jiġi mitigat it-tibdil fil-klima;
  - (d) il-promozzjoni tal-benessri soċjali u l-wirt kulturali fiż-żoni tas-sajd u tal-akkwakultura, inkluż is-sajd, l-akkwakultura u l-wirt kulturali marittimu;
  - (e) it-tishih tar-rwol tal-komunitajiet tas-sajd fl-iżvilupp lokali u l-ġestjoni tar-riżorsi tas-sajd lokali u tal-attivitajiet marittimi.

2. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jinkludi miżuri previsti fil-Kapitoli I, II u IV ta' dan it-Titolu, bl-eċċezzjoni tal-Artikoli 66 u 67, dment li jkun hemm raġuni ċara għall-ġestjoni tagħhom fil-livell lokali. Meta jinghata appoġġ għall-operazzjonijiet li jikkorrispondu għal dawk il-miżuri, għandhom japplikaw il-kondizzjonijiet rilevanti u l-iskali ta' kontribuzzjoni għal kull operazzjoni stabbiliti fil-Kapitoli I, II u IV ta' dan it-Titolu.

Artikolu 64

Attivitajiet ta' kooperazzjoni

1. L-appoġġ imsemmi fl-Artikolu 35(1)(c) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 jista' jinghata għal:

(a) proġetti ta' kooperazzjoni interterritorjali jew transnazzjonali;

(b) appoġġ tekniku preparatorju għal proġetti ta' kooperazzjoni interterritorjali u transnazzjonali, bil-kondizzjoni li l-FLAGs jkunu jistgħu juru li qegħdin ihejju l-implimentazzjoni ta' proġett.

Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, it-terminu "kooperazzjoni interterritorjali" jfisser kooperazzjoni fi hdan Stat Membru u t-terminu "kooperazzjoni transnazzjonali" tfisser kooperazzjoni bejn territorji f'diversi Stati Membri jew kooperazzjoni bejn mill-inqas territorju wiehed ta' Stat Membru jew 'territorju wiehed jew iżjed fpajjiżi terzi.

2. Għall-fini ta' dan l-Artikolu, minbarra FLAGs oħrajn, is-shab ta' FLAG taht il-FEMS jistgħu jkunu shubija pubblika-privata lokali li qieghda timplimenta strategija għall-iżvilupp lokali mmexxija mill-komunità fl-Unjoni jew barra minnha.

3. F'każijiet fejn il-proġetti ta' kooperazzjoni ma jintgħazlux mill-FLAGs, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistema adatta għall-fini tal-facilitazzjoni tal-proġetti ta' kooperazzjoni. Huma għandhom jipubblikaw il-proċeduri amministrattivi nazzjonali jew reġjonali dwar l-għażla ta' proġetti ta' kooperazzjoni transnazzjonali u lista tal-ispejjeż eliġibbli sa mhux aktar tard minn sentejn wara d-data tal-approvazzjoni tal-programm operazzjonali tagħhom.

4. Id-deċizzjonijiet amministrattivi rigward il-proġetti ta' kooperazzjoni għandhom isiru mhux aktar tard minn erba' xhur wara d-data li fiha jkun gie ipprezentat il-proġett.

5. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw il-proġetti ta' kooperazzjoni transnazzjonali approvati lill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 110.

KAPITOLU IV

Miżuri relatati mal-kummerċjalizzazzjoni u l-ipproċessar

Artikolu 65

Objettivi speċifiċi

L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-ilhuq tal-objettivi speċifiċi taht il-prijorità tal-Unjoni stipulata fl-Artikolu 6(5).

Artikolu 66

Pjani dwar il-produzzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni

1. Il-FEMS għandu jappoġġa t-tnejn u l-implimentazzjoni tal-pjani ta' produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni msemmija fl-Artikolu 28 tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013.

2. L-infiq relatat mal-pjani ta' produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni għandu jkun eliġibbli għal appoġġ mill-FEMS biss wara l-approvazzjoni mill-awtoritajiet kompetenti f'kull Stat Membru tar-rapport annwali msemmi fl-Artikolu 28(5) tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013.

3. L-appoġġ mogħti għal kull organizzazzjoni tal-produtturi kull sena skont dan l-Artikolu ma għandux jaqbeż it-3 % tal-medja tal-valur annwali tal-produzzjoni li titqiegħed fis-suq minn dik l-organizzazzjoni ta' produtturi matul it-tliet snin kalendarji preċedenti. Għal kwalunkwe organizzazzjoni ta' produtturi li tkun għadha kif ġiet rikonossuta, dak l-appoġġ ma għandux jaqbeż it-3 % tal-medja tal-valur annwali tal-produzzjoni li titqiegħed fis-suq mill-membri ta' dik l-organizzazzjoni matul it-tliet snin kalendarji preċedenti.

4. L-Istat Membru kkonċernat jista' jagħti pagament bil-quddiem ta' 50 % tal-appoġġ finanzjarju wara l-approvazzjoni tal-pjan ta' produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni f'konformità mal-Artikolu 28(3) tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013.

5. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata biss lil organizzazzjonijiet ta' produttori u lil assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet ta' produttori.

Artikolu 67

Appoġġ għall-hażna

1. Il-FEMS jista' jappoġġa l-kumpens li jingħata lil organizzazzjonijiet ta' produttori u assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet ta' produttori rikonnoxxuti li jaħżnu l-prodotti tas-sajd elenkati fl-Anness II għar-Regolament (UE) Nru 1379/2013(UE), dment li daww il-prodotti jinħażnu f'konformità mal-Artikoli 30 u 31 ta' dak ir-Regolament u jkunu suġġett għall-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) l-ammont tal-ghajjnuna għall-hażna ma jaqbiżx l-ammont tal-ispejjeż tekniċi u finanzjarji tal-azzjonijiet meħtieġa għall-istabilizzazzjoni u l-ħżin tal-prodotti inkwistjoni;
- (b) il-kwantitajiet eliġibbli għall-ghajjnuna għall-ħżin ma jaqbiżx l-15 % tal-kwantitajiet annwali tal-prodotti kkonċernati li jitqiegħdu għall-bejgħ mill-organizzazzjoni tal-produttori;
- (c) l-appoġġ finanzjarju kull sena ma taqbiżx it-2 % tal-medja tal-valur annwali tal-produzzjoni li titqiegħed fis-suq mill-membri tal-organizzazzjoni tal-produttori fil-perijodu 2009-2011.

Għall-iskopijiet tal-punt (c) tal-ewwel subparagrafu, meta membru tal-organizzazzjoni tal-produttori ma kellu l-ebda produzzjoni li tqiegħdet fis-suq fil-perijodu 2009 sal-2011, għandha tiġi kkunsidrata l-medja tal-valur annwali tal-produzzjoni li tkun tqiegħdet fis-suq fl-ewwel tliet snin tal-produzzjoni ta' dak il-membri.

2. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu 'jintemm sal-31 ta' Diċembru 2018.

3. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata biss ladarba l-prodotti jiġu rilaxxati għall-konsum mill-bnedmin.

4. L-Istati Membri għandhom jistabilixxu l-ammont tal-ispejjeż tekniċi u finanzjarji applikabbli fit-territorji tagħhom kif ġej:

- (a) l-ispejjeż tekniċi għandhom jiġu kkalkolati kull sena abbażi ta' spejjeż diretti relatati mal-azzjonijiet meħtieġa għall-istabilizzazzjoni u l-ħżin tal-prodotti inkwistjoni;
- (b) l-ispejjeż finanzjarji għandhom jiġu kkalkolati kull sena bl-użu tar-rata tal-imgħax stabbilita kull sena f'kull Stat Membru;

Dawn l-ispejjeż tekniċi u finanzjarji għandhom jitpoġġew għad-disponibbiltà tal-pubbliku.

5. L-Istati Membri għandhom iwettqu kontrolli biex jiżguraw li l-prodotti li jibbenifikaw minn ghajjnuna għall-ħżin jissodisfaw il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu. Għall-finijiet ta' 'tali kontrolli, il-benefiċjarji tal-ghajjnuna għall-ħżin għandhom iżommu rekords tal-ħażniet għal kull kategorija ta' prodotti mdahhla fil-hażna u aktar tard introdotti mill-ġdid fis-suq għall-konsum mill-bnedmin.

Artikolu 68

Miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni

1. Il-FEMS jista' jappoġġa l-miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni għal prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura li għandhom l-għan li:

- (a) johlqu organizzazzjonijiet tal-produttori, assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet tal-produttori jew organizzazzjonijiet bejn il-fergħat li għandhom ikunu rikonnoxxuti skont it-Taqsima II tal-Kapitolu Iitar-Regolament (UE) Nru 1379/2013;
- (b) isibu swieq godda u jtejbu l-kondizzjonijiet għat-tqegħid fis-suq ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, inkluż:
  - (i) speċijiet li għandhom il-potenzjali li jiġu kkummerċjalizzati;
  - (ii) qabdiet mhux mixtieqa zbarkati minn stokkijiet kummerċjali f'konformità mal-miżuri tekniċi, l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u l-Artikolu 8(2)(b) tar-Regolament(UE) Nru 1379/2013;
  - (iii) prodotti tas-sajd u l-akkwakultura miksuba bl-użu ta' metodi b'impatt baxx fuq l-ambjent jew prodotti tal-akkwakultura organiċi fit-tifsira tar-Regolament (KE) Nru 834/2007;

- (c) jippromwovu l-kwalità u l-valur miżjud permezz tal-faċilitazzjoni ta':
- (i) l-applikazzjoni għar-registrazzjoni ta' prodott partikolari u l-adattament tal-operaturi kkonċernati għar-reqwiziti rilevanti ta' konformità u ċertifikazzjoni skont ir-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1151/2012 ⁽¹⁾;
  - (ii) iċ-ċertifikazzjoni u l-promozzjoni ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura sostenibbli, inklużi prodotti minn sajd kostali fuq skala żgħira, u ta' metodi ta' pproċessar li ma jagħmlux hsara lill-ambjent;
  - (iii) il-kummerċjalizzazzjoni diretta ta' prodotti tas-sajd minn sajjieda kostali jew dawk li jistadu bil-wieqfa;
  - (iv) il-preżentazzjoni u l-ippakkjar tal-prodotti;
- (d) jikkontribwixxu għat-trasparenza tal-produttazzjoni u s-swieq u jwettqu sħarriġ tas-suq u studji dwar id-dipendenza tal-Unjoni fuq l-importazzjonijiet;
- (e) jikkontribwixxu għat-traċċabbiltà tal-prodotti tas-sajd jew tal-akkwakultura u, fejn rilevanti, l-iżvilupp ta' ekotikketta għall-Unjoni kollha għall-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura kif imsemmi fir-Regolament (UE) Nru 1379/2013;
- (f) ifasslu kuntratti standard għall-SMEs, li jkunu kompatibbli mal-liġi tal-Unjoni;
- (g) iwettqu kampanji reġjonali, nazzjonali jew transnazzjonali ta' komunikazzjoni u promozzjoni, biex ikabbru l-għarfien dwar il-prodotti sostenibbli tas-sajd u tal-akkwakultura.
2. L-operazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 jistgħu jinkludu l-produttazzjoni, l-ipproċessar u l-attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni matul il-katina tal-provvista.

L-operazzjonijiet imsemmija fil-punt (g) tal-paragrafu 1 m'għandhomx ikunu mmirati lejn il-banek kummerċjali.

Artikolu 69

Proċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura

1. Il-FEMS jista' jappoġġa l-investimenti fl-ipproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura:
- (a) li jikkontribwixxu għall-iffrankar tal-enerġija jew għat-tnaqqis tal-impatt fuq l-ambjent, inkluż it-trattament tal-iskart;
  - (b) li jtejbu s-sikurezza, l-iġjene, is-saħħa u l-kondizzjonijiet tax-xogħol;
  - (c) li jappoġġaw l-ipproċessar ta' qabdiet ta' hut kummerċjali li ma jistgħux ikunu mahsuba għall-konsum tal-bniedem;
  - (d) li jirrelataw mal-ipproċessar ta' prodotti sekondarji li jirriżultaw minn attivitajiet ewlenin ta' proċessar;
  - (e) li jirrelataw mal-ipproċessar ta' prodotti tal-akkwakultura organika skont l-Artikoli 6 u 7 tar-Regolament (KE) Nru 834/2007;
  - (f) li jwasslu għal prodotti godda jew imtejba, proċessi godda jew imtejba, jew sistemi godda jew imtejba ta' ġestjoni u ta' organizzazzjoni.
2. Fir-rigward tal-intraprizi li mhumiex SMEs, l-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata biss permezz tal-istrumenti finanzjarji previsti fit-Titolu IV tat-Tieni Parti tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.

KAPITOLU V

Kumpens għall-ispejjeż addizzjonali fir-reġjuni ultraperiferiċi għal prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura

Artikolu 70

Reġim ta' kumpens

1. Il-FEMS jista' jappoġġa l-kumpens ta' spejjeż addizzjonali mġarrba mill-operaturi fis-sajd, il-farming, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' ċerti prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura mir-reġjuni ultraperiferiċi Franciżi imsemmija fl-Artikolu 349 TFUE.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Novembru 2012 dwar skemi tal-kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel (ĠU L 343, 14.12.2012, p. 1)..

2. Kull Stat Membru kkonċernat għandu jiddetermina, għar-reġjuni msemmija fil-paragrafu 1, il-lista ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura u l-kwantità ta' dawk il-prodotti eliġibbli għall-kumpens.
3. Meta jistabbilixxu l-lista u l-kwantitajiet imsemmija fil-paragrafu 2, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw il-fatturi kollha rilevanti, b'mod partikolari l-htieġa li jiżguraw li l-kumpens ikun kompletament kompatibbli mar-regoli tal-PKS.
4. Il-kumpens ma għandux jinghata għall-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura:
  - (a) li jinqabdu minn bastimenti ta' pajjiżi terzi, bl-eċċezzjoni tal-bastimenti tas-sajd li jtajru l-bandiera tal-Venezwela u li joperaw fl-ibhra tal-Unjoni;
  - (b) li jinqabdu minn bastimenti tas-sajd tal-Unjoni li ma jkunux irreġistrati f'port ta' wiehed mir-reġjuni msemmija fil-paragrafu 1;
  - (c) li jiġu importati minn pajjiżi terzi.
5. Il-punt (b) tal-paragrafu 4 'ma għandux japplika jekk il-kapaċità eżistenti tal-industrija tal-ipproċessar fir-reġjun ultraperiferiku kkonċernat taqbeż il-kwantità ta' materja prima fornita skont 'il-pjan ta' kumpens tar-reġjun kkonċernat.
6. L-operaturi li ġejjin għandhom ikunu eliġibbli għall-kumpens:
  - (a) kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li tuża mezzi tal-produzzjoni biex tikseb il-prodotti tas-sajd jew tal-akkwakultura bil-ħsieb li tqeghidhom fis-suq;
  - (b) is-sidien jew l-operaturi ta' bastimenti rreġistrati fil-portijiet tar-reġjuni msemmija fil-paragrafu 1 u li joperaw f'dawk ir-reġjuni jew assoċjazzjonijiet ta' tali sidien jew operaturi;
  - (c) l-operaturi fis-settur tal-ipproċessar jew il-kummerċjalizzazzjoni jew l-assocjazzjonijiet ta' tali operaturi.

Artikolu 71

Kalkolu tal-kumpens

Il-kumpens għandu jithallas lill-operaturi msemmija fl-Artikolu 70(6) li jwettqu attivitajiet fir-reġjuni msemmija fl-Artikolu 70(1) u għandu jikkunsidra:

- (a) għal kull prodott jew kategorija ta' prodotti tas-sajd jew tal-akkwakultura, l-ispejjeż addizzjonali li jirriżultaw min-nuqqasijiet speċifiċi tar-reġjuni kkonċernati; u
- (b) kwalunkwe tip ieħor ta' intervent pubbliku li jaffettwa l-livell ta' spejjeż addizzjonali.

Artikolu 72

Pjan ta' kumpens

1. L-Istati Membri kkonċernati għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni pjan ta' kumpens għal kull reġjun imsemmi fl-Artikolu 70(1). Dak il-pjan għandu jinkludi l-lista l-kwantitajiet ta' prodotti ta' sajd u ta' akkwakultura u t-tipi ta' operaturi msemmija fl-Artikolu 70, il-livell ta' kumpens imsemmi fl-Artikolu 71 u l-awtorità ta' ġestjoni msemmija fl-Artikolu 97. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw id-deċiżjoni tagħha dwar jekk tapprovax tali pjanijiet ta' kumpens.
2. L-Istati Membri jistgħu jemendaw il-kontenut tal-pjan ta' kumpens imsemmi fil-paragrafu 1. L-Istati Memrbi għandhom jipprezentaw tali emendi lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw id-deċiżjoni tagħha dwar jekk tapprovax dawk l-emendi.
3. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jiddefinixxu l-istruttura tal-pjan ta' kumpens. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3).
4. Il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti delegati, f'konformità mal-Artikolu 126, li jistabbilixxu l-kriterji għall-kalkolu tal-ispejjeż addizzjonali li jirriżultaw min-nuqqasijiet speċifiċi tar-reġjuni kkonċernati.

Artikolu 73

Għajnuna mill-Istat għall-implimentazzjoni tal-pjanijiet ta' kumpens

L-Istati Membri jistgħu jagħtu finanzjament addizzjonali għall-implimentazzjoni tal-pjani ta' kumpens imsemmija fl-Artikolu 72. F'dawn il-każijiet, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat li l-Kummissjoni tista' tapprova bħala parti minn dawk il-pjani, f'konformità ma' dan ir-Regolament. L-għajnuna mill-Istat li tkun giet innotifikata b'dan il-mod u għandha titqies innotifikata skont it-tifsira tal-ewwel sentenza tal-Artikolu 108(3) TFUE.

KAPITOLU VI

Miżuri ta' akkumpanjament għall-PKS taht ġestjoni kongunta

Artikolu 74

Kamp ta' applikazzjoni ġeografiku

B'deroga mill-Artikolu 2', dan il-Kapitolu għandu japplika wkoll għal operazzjonijiet li twettqu barra t-territorju tal-Unjoni.

Artikolu 75

Objettivi speċifiċi

L-appoġġ f'dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-ilhuq tal-objettivi speċifiċi taht il-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6(3).

Artikolu 76

Kontroll u infurzar

1. Il-FEMS jista' jappoġġa l-implimentazzjoni ta' sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar tal-Unjoni kif previst fl-Artikolu 36 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u speċifikat ulterjorment fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009.
2. B'mod partikolari, għandhom ikunu eliġibbli t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin:
  - (a) ix-xiri, l-installazzjoni u/jew l-iżvilupp tat-teknoloġija, inklużi hardware u software tal-kompjuter, sistemi ta' identifikazzjoni tal-bastimenti (VDS), sistemi tat-televiżjoni f'ċirkwit magħluq (CCTV), u netwerks tal-IT li jippermettu l-ġbir, l-amministrazzjoni, il-validazzjoni, l-analizi, il-ġestjoni tar-riskji, il-preżentazzjoni (permezz ta' siti tal-Internet relatati mal-kontroll) u l-iskambju ta' data relatata mas-sajd, u l-iżvilupp ta' metodi ta' tehid ta' kampjuni għall-istess data kif ukoll interkonnessioni ma' sistemi transsettorjali ta' skambju tad-data;
  - (b) l-iżvilupp, ix-xiri u l-installazzjoni tal-komponenti, inkluż hardware u software tal-kompjuter, li huma meħtieġa biex jiżguraw it-trasmissjoni tad-data mill-atturi involuti fis-sajd u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tas-sajd lill-Istat Membru rilevanti u lill-awtoritajiet tal-Unjoni, inklużi l-komponenti meħtieġa għas-sistemi elettronici ta' reġistrazzjoni u ta' rappurtar (ERS -electronic recording and reporting systems), is-sistemi ta' monitoraġġ tal-bastimenti (VMS - Vessel Monitoring Systems) u s-sistemi ta' identifikazzjoni awtomatika (AIS - Automatic Identification Systems) li jintużaw għal finijiet ta' kontroll;
  - (c) l-iżvilupp, ix-xiri u l-installazzjoni tal-komponenti, inklużi l-hardware u s-software tal-kompjuter, li huma meħtieġa sabiex tkun żgurata t-traċċabbiltà tal-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura, kif imsemmi fl-Artikolu 58 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009;
  - (d) l-implimentazzjoni ta' programmi għall-iskambju tad-data bejn l-Istati Membri u għall-analizi tad-data;
  - (e) immodernizzar u x-xiri ta' bastimenti, inġenji tal-ajru u elikopters ta' sorveljanza, sakemm dawn jintużaw għall-kontroll tas-sajd għal mill-inqas 60 % tal-użu totali taġġhom fis-sena;
  - (f) ix-xiri ta' mezzi ta' kontroll oħrajn, inklużi mezzi li jippermettu l-kejl tas-sahha tal-magni u apparat tal-użin;
  - (g) l-iżvilupp ta' sistemi innovattivi ta' kontroll u l-implimentazzjoni ta' proġetti pilota relatati mal-kontroll tas-sajd, inkluż l-analizi tad-DNA tal-ħut jew l-iżvilupp ta' siti tal-Internet relatati mal-kontroll;
  - (h) il-programmi ta' taħriġ u skambju, inkluż bejn l-Istati Membri, ta' persunal responsabbli għall-monitoraġġ, il-kontroll u s-sorveljanza tal-attivitajiet tas-sajd;
  - (i) l-analizi tal-ispejjeż u l-benefiċċji, u valutazzjoni tal-awditi mwettqa u l-infiq imġarrab mill-awtoritajiet kompetenti biex iwettqu l-monitoraġġ, il-kontroll u s-sorveljanza;
  - (j) l-inizjattivi, inklużi seminars u għodod tal-mezzi tax-xandir, immirati li jteju l-għarfien kemm fost is-sajjieda u parteċipanti oħrajn bħal spetturi, prosekuturi pubbliċi u mħallfin, kif ukoll fost il-pubbliku ġenerali dwar il-ħtieġa tal-ġlieda kontra s-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat u dwar l-implimentazzjoni tar-regoli tal-PKS;
  - (k) l-ispejjeż operattivi mġarrba fit-twettiq ta' kontroll aktar strett għal stokkijiet soġġetti għal programmi speċifiċi ta' kontroll u spezzjoni stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 95 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009 u suġġett għal koordinazzjoni tal-kontroll skont l-Artikolu 15 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 768/2005 ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 768/2005 tas-26 ta' April 2005 li jistabbilixxi Aġenzija Komunitarja għall-Kontroll tas-Sajd u li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2847/93 Nru 2847/93 li jistabbilixxi sistema ta' kontroll li tapplika għall-Politika Komuni tas-Sajd (ĠU L 128, 21.5.2005, p. 1)

- (l) programmi marbuta mal-implimentazzjoni ta' pjan ta' azzjoni stabbiliti skont l-Artikolu 102(4) tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009, inkluża kull spiza operattiva mgarrba.
3. Il-miżuri elenkati fil-punti (h) sa (l) tal-paragrafu 2 għandhom ikunu eliġibbli biss għall-appoġġ jekk ikunu relatati mal-attivitajiet ta' kontroll imwettqa minn awtorità pubblika.
4. Fil-każ tal-miżuri elenkati fil-punti (d) u (h) tal-paragrafu 2, l-Istati Membri kkonċernati għandhom jinnominaw l-awtoritajiet ta' ġestjoni responsabbli mill-proġett.

Artikolu 77

Ġbir tad-data

1. Il-FEMS għandu jappoġġa l-ġbir, il-ġestjoni u l-użu ta' data, kif previst fl-Artikolu 25(1) u (2) tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013, u speċifikati ulterjorment fir-Regolament (KE) Nru 199/2008.
2. B'mod partikolari, għandhom ikunu eliġibbli t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin:
- (a) il-ġbir, il-ġestjoni u l-użu tad-data għal finijiet ta' analiżi xjentifika u l-implimentazzjoni tal-PKS;
- (b) programmi nazzjonali, transnazzjonali u sottonazzjonali pluriennali ta' teħid ta' kampjuni dment li jirreferu għall-istokkijiet koperti mill-PKS;
- (c) il-monitoraġġ fuq il-baħar ta' sajd kummerċjali u rikreattiv, inkluż il-monitoraġġ ta' qabdiet mhux mixtieqa ta' organiżmi tal-baħar bħal mammiferi u għasafar tal-baħar;
- (d) l-istħarriġ ta' ricerka fuq il-baħar;
- (e) il-partecipazzjoni tar-rappreżentanti tal-Istati Membri 'u tal-awtoritajiet reġjonali fl-aqgħat ta' koordinazzjoni reġjonali, fl-aqgħat ta' organizzazzjonijiet reġjonali għall-ġestjoni tas-sajd li tagħhom l-Unjoni hija sieħba kuntrattwali jew osservatur, jew fl-aqgħat ta' korpi internazzjonali responsabbli biex jipprovdu konsulenza xjentifika;
- (f) it-titjib fis-sistemi tal-ġbir tad-data u tal-ġestjoni tad-data u l-implimentazzjoni ta' studji pilota biex jitjiebu s-sistemi eżistenti ta' ġbir tad-data u ġestjoni tad-data.

KAPITOLU VII

Assistenza teknika fuq l-inizjattiva tal-Istati Membri

Artikolu 78

Assistenza teknika fuq l-inizjattiva tal-Istati Membri

1. Soġġett għal-limitu massimu ta' 6 % tal-ammont totali tal-programm operattiv, fuq l-inizjattiva ta' Stat Membru l-FEMS jista' jappoġġa:
- (a) il-miżuri ta' assistenza teknika msemmija fl-Artikolu 59(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;
- (b) l-istabbiliment ta' netwerks nazzjonali li għandhom l-għan li jxerrdu l-informazzjoni, il-bini tal-kapaċità, l-iskambju tal-ahjar Prattiki u l-appoġġ għall-kooperazzjoni bejn il-FLAGs fit-territorju tal-Istat Membru.
2. Bħala eċċezzjoni, f'ċirkostanzi debitament ġustifikati, jista' jinqabeż il-limitu massimu msemmi fil-paragrafu 1.

KAPITOLU VIII

Il-miżuri tal-PMI ffinanzjata taħt ġestjoni kongunta

Artikolu 79

Objettivi sSpeċifiċi

1. Appoġġ taħt dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-ilhuq ta' objettivi speċifiċi taħt il-prijorità tal-Unjoni stipulata fl-Artikolu 6(6) inkluż:
- (a) is-sorveljanza marittima integrata (IMS) u b'mod partikolari l-Ambjent komuni għall-kondiviżjoni ta' informazzjoni (CISE) għas-sorveljanza tal-qasam marittimu tal-Unjoni,
- (b) il-promozzjoni tal-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar, b'mod partikolari l-bijodiversità tiegħu u ż-żoni protetti tal-baħar bħas-siti Natura 2000, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 37 ta' dan ir-Regolament, u l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-baħar u kostali u sabiex ikompli jiġu ddefiniti l-konfini tas-sostenibbiltà tal-attivitajiet tal-bniedem li jhallu impatt fuq l-ambjent tal-baħar, b'mod partikolari fil-qafas tad-Direttiva 2008/56/KE.

2. Emendi għall-programm operazzjonali fir-rigward tal-miżuri msemmija fil-paragrafu 1 ma għandhom jirriżultaw f'żieda tal-allokazzjoni finanzjarja totali msemmija fl-Artikolu 13(7).

Artikolu 80

Operazzjonijiet eliġibbli

1. Il-FEMS jista' jappoġġa operazzjonijiet f'konformità mal-oġġettivi stabbiliti fl-Artikolu 79, b'hal operazzjonijiet li:
  - (a) jikkontribwixxu għall-ilhuq tal-oġġettivi tal-IMS u, b'mod partikolari dawk tas-CISE;
  - (b) jipproteġu l-ambjent tal-baħar, b'mod partikolari l-bijodiversità tiegħu u ż-żoni protetti tal-baħar b'has-siti Natura 2000, f'konformità mal-obbligi stabbiliti fid-Direttivi 92/43/KEE u 2009/147/KE;
  - (c) itejbu l-għarfien dwar il-qagħda tal-ambjent tal-baħar bil-hsieb li jiġu stabbiliti programmi ta' monitoraġġ u programmi ta' miżuri previsti fid-Direttiva 2008/56/KE f'konformità mal-obbligi stabbiliti f'dik id-Direttiva.
2. L-ispejjeż tas-salarji tal-persunal tal-amministrazzjonijiet nazzjonali mhux ser jitqiesu b'hal spejjeż operattivi eliġibbli.

TITOLU VI

MIŻURI FINANZJATI TAHT ĠESTJONI DIRETTA

KAPITOLU I

Il-politika marittima integrata

Artikolu 81

Kamp ta' applikazzjoni ġeografiku

B'deroga mill-Artikolu 2', dan il-Kapitolu għandu japplika wkoll għal operazzjonijiet li twettqu barra t-territorju tal-Unjoni.

Artikolu 82

Kamp ta' applikazzjoni u oġġettivi

L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi biex itejjeb l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-PMI tal-Unjoni. Huwa għandu:

- (a) irawwem l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-governanza integrata tal-affarijiet marittimi u kostali, b'mod partikolari billi:
  - (i) jippromwovi azzjonijiet li jinkoraġġixxu lill-Istati Membri u lir-reġjuni tagħhom biex jiżviluppaw, jintroduċu jew jimplimentaw governanza marittima integrata;
  - (ii) jippromwovi d-djalogu u l-kooperazzjoni ma' u fost l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri u l-partijiet interessati u fosthom fir-rigward ta' kwistjonijiet relatati mal-baħar u dawk marittimi, inkluż bl-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' strateġiji integrati għall-baċiri tal-baħar b'kont mehud ta' approċċ ibbilanċjat fil-baċiri kollha tal-baħar kif ukoll il-karatteristiċi speċifiċi tal-baċiri tal-baħar u l-baċiri ta' taht il-baħar, u 'strateġiji makroreġjonali rilevanti, fejn applikabbli;
  - (iii) jippromwovi l-pjattaformi u n-netwerks ta' kooperazzjoni transettorjali, inklużi rappreżentanti mill-awtoritajiet pubbliċi, fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali, mill-industrija inkluż it-turiżmu, mill-partijiet interessati attivi fir-riċerka, miċ-ċittadini, minn organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u mill-imsieħba soċjali;
  - (iv) itejjeb il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri permezz tal-iskambju ta' informazzjoni u l-ahjar prattiki fost l-awtoritajiet kompetenti tagħhom;
  - (v) jippromwovi l-iskambju tal-ahjar prattiki u d-djalogu fil-livell internazzjonali, inkluż id-djalogu bilaterali mal-pajjiżi terzi, b'kont mehud tal-UNCLOS u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti bbażati fuq l-UNCLOS, mingħajr preġudizzju għal arrangamenti oħra jew arrangamenti li jista' jkun hemm bejn l-Unjoni u l-pajjiżi terzi kkonċernati. Dan id-djalogu għandu jinkludi, kif xieraq, diskussjoni effettiva dwar ir-ratifika u l-implimentazzjoni tal-UNCLOS;
  - (vi) isahhaħ il-viżibbiltà tal-awtoritajiet pubbliċi, is-settur privat u l-pubbliku ġenerali u jrawwem għarfien fosthom rigward approċċ integrat fir-rigward tal-affarijiet marittimi;

- (b) jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' inizjattivi transettorjali li huma ta' benefiċċju reċiproku għas-setturi marittimi u/jew il-politiki settorjali differenti, billi jkunu kkunsidrati u jkompli jibni fuq għodod u inizjattivi eżistenti, bhal:
- (i) l-IMS għat-tishih tal-użu sigur, mingħajr perikli u sostenibbli tal-isparju marittimu b'mod partikolari permezz tat-tishih tal-effettività u l-effiċjenza permezz tal-iskambju ta' informazzjoni minn settur għall-iehor u fruntiera għall-oħra filwaqt li jittiehed kont dovut tal-mekkanizmi u s-sistemi ta' kooperazzjoni eżistenti u futuri;
  - (ii) proċessi ta' ppjanar tal-isparju marittimu u għestjoni integrata taż-żoni kostali;
  - (iii) l-iżvilupp progressiv ta' data u bażi ta' għarfien relatati mal-baħar ta' kwalità għolja, komprensivi u aċċessibbli għall-pubbliku li għandu jiffacilita l-kondiviżjoni, l-użu mill-ġdid u d-disseminazzjoni ta' dik id-data u dan l-għarfien fost diversi gruppi ta' utenti, biex b'hekk tiġi evitata d-duplikazzjoni tal-isforzi; għal dak il-ghan, għandu jsir l-aħjar użu mill-programmi eżistenti tal-Unjoni u tal-Istati Membri;
- (c) jappoġġja t-tkabbir ekonomiku sostenibbli, l-impjeggi, l-innovazzjoni u t-teknoloġiji l-ġodda fi hdan setturi marittimi emergenti u prospettivi, kif ukoll f'reġjuni kostali, insulari u l-aktar imbiegħda tal-Unjoni, b'komplimentarjetà mal-attivitajiet settorjali u nazzjonali stabbiliti;
- (d) jipromwovi l-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar, b'mod partikolari l-bijodiversità tiegħu u ż-żoni protetti tal-baħar bħas-siti Natura 2000, u l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-baħar u kostali u sabiex ikompli jiddefinixxi l-konfini tas-sostenibbiltà tal-attivitajiet tal-bniedem li jhallu impatt fuq l-ambjent tal-baħar, skont l-oġettivi tal-kisba u ż-żamma ta' status ambjentali tajjeb kif mehtieg mid-Direttiva 2008/56/KE.

Artikolu 83

Operazzjonijiet eliġibbli

1. Il-FEMS jista' jappoġġja operazzjonijiet f'konformità mal-oġettivi stabbiliti fl-Artikolu 82, bhal:
- (a) studji;
  - (b) proġetti, inkluż proġetti ta' prova u proġetti ta' kooperazzjoni;
  - (c) informazzjoni pubblika u kondiviżjoni tal-aħjar prattiki, kampanji ta' sensibilizzazzjoni u attivitajiet assoċjati ta' komunikazzjoni u disseminazzjoni, bhal kampanji pubbliċitarji, avvenimenti, l-iżvilupp u l-manutenzjoni tas-siti tal-Internet u l-pjattaformi tal-partijiet interessati;
  - (d) konferenzi, seminars, fora u workshops;
  - (e) attivitajiet ta' koordinazzjoni, inklużi netwerks ta' skambju ta' informazzjoni u appoġġ għall-iżvilupp ta' strateġiji għall-baċini tal-baħar;
  - (f) l-iżvilupp, it-thaddim u l-manutenzjoni tas-sistemi u n-netwerks tal-IT li jippermettu l-għbir, l-amministrazzjoni, il-validazzjoni, l-analiżi u l-iskambju u l-iżvilupp ta' metodi ta' tehid ta' kampjuni għal data, kif ukoll bħala interkonnessjoni ma' sistemi ta' skambju ta' data transettorjali;
  - (g) proġetti ta' tahrig għall-iżvilupp tal-għarfien, il-kwalifiki professjonali u miżuri bil-ghan li jheggu l-iżvilupp professjonali fis-settur marittimu.
2. Sabiex jintlahaq l-oġettiv speċifiku tal-iżvilupp ta' operazzjonijiet transkonfinali u transettorjali stabbiliti fil-punt (b) tal-Artikolu 82, il-FEMS jista' jappoġġja:
- (a) l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' għodod tekniċi għall-IMS, b'mod partikolari għall-appoġġ tal-użu, it-thaddim u l-manutenzjoni tal-CISE, bil-hsieb tal-promozzjoni ta' skambji ta' informazzjoni għas-sorveljanza transettorjali u transkonfinali li jikkollegaw il-komunitajiet kollha tal-utenti ma' xulxin, b'kont meħud tal-iżviluppi rilevanti tal-politiki settorjali fir-rigward tas-sorveljanza u biex isir kontribut, kif adatt, għall-evoluzzjoni necessarja tagħhom;
  - (b) l-attivitajiet ta' koordinazzjoni u kooperazzjoni bejn l-Istati Membri jew ir-reġjuni sabiex jiżviluppaw l-ippjanar tal-isparju marittimu u l-għestjoni integrata taż-żoni kostali, inkluż l-infiq relatat mas-sistemi u l-prattiki tal-kondiviżjoni tad-data u l-monitoraġġ, l-attivitajiet ta' evalwazzjoni, l-istabiliment u t-thaddim ta' netwerks ta' esperti, u l-istabiliment ta' programm li għandu l-ghan li jibni l-kapaċità għall-Istati Membri sabiex jimplementaw l-ippjanar tal-isparju marittimu;
  - (c) inizjattivi biex jikkofinanzjaw, jixtru u jagħmlu manutenzjoni tas-sistemi ta' osservazzjoni marittima u l-għodod tekniċi għat-tfassil, it-twaqqif u t-tmexxija ta' sistema ta' netwerk operazzjonali Ewropea ta' informazzjoni u osservazzjoni tal-baħar bil-ghan li tiffacilita l-għbir, l-akkwist, l-assemblaġġ, l-ipproċessar, il-kontroll tal-kwalità, l-użu mill-ġdid u d-distribuzzjoni ta' data u għarfien dwar il-baħar permezz ta' kooperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet tal-Istati Membri u/jew dawk internazzjonali kkonċernati.

KAPITOLU II

Miżuri ta' akkumpanjament għall-PKS u l-PMI taht ġestjoni diretta

Artikolu 84

Kamp ta' applikazzjoni ġeografiku

B'deroga mill-Artikolu 2, dan il-Kapitolu għandu japplika wkoll għal operazzjonijiet li twettqu barra t-territorju tal-Unjoni.

Artikolu 85

Objettivi speċifiċi

Il-miżuri f'dan il-Kapitolu għandhom jiffacilitaw l-implimentazzjoni tal-PKS u l-PMI, b'mod partikolari fir-rigward ta':

- (a) il-ġbir, il-ġestjoni u t-tixrid ta' parir xjentifiku fil-PKS;
- (b) miżuri speċifiċi ta' kontroll u ta' infurzar fil-kuntest tal-PKS;
- (c) kontribuzzjonijiet volontarji għal organizzazzjonijiet internazzjonali;
- (d) Kkunsilli Konsultattivi;
- (e) informazzjoni dwar is-suq;
- (f) attivitajiet ta' komunikazzjoni taht il-PKS u l-PMI.

Artikolu 86

Konsulenza u għarfien xjentifiċi

1. Il-FEMS jista' jappoġġa l-provvista ta' riżultati xjentifiċi, b'mod partikolari proġetti ta' riċerka applikata marbuta direttament mal-provvista ta' opinjonijiet u konsulenza xjentifiċi u soċjoekonomiċi, għall-fini li jittiehdu deċiżjonijiet għaqdin u effiċjenti dwar il-ġestjoni tas-sajd fil-kuntest tal-PKS.
2. B'mod partikolari, għandhom ikunu eliġibbli t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin:
  - (a) studji u proġetti pilota meħtieġa għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-PKS, inkluż dawk dwar tipi alternattivi ta' tekniki ta' ġestjoni tas-sajd u tal-akkwakultura sostenibbli, inkluż fi hdan il-Kunsilli Konsultattivi;
  - (b) it-thejjija u l-provvista ta' opinjonijiet u konsulenza xjentifiċi minn korpi xjentifiċi, inkluż korpi konsultattivi internazzjonali responsabbli għall-valutazzjonijiet tal-ħażniet, minn esperti indipendenti u minn istituzzjonijiet tar-riċerka;
  - (c) il-partecipazzjoni ta' esperti fil-laqgħat ta' gruppi ta' hidma dwar kwistjonijiet xjentifiċi u tekniċi fil-qasam tas-sajd 'bħal STECF, kif ukoll f'korpi ta' konsulenza internazzjonali u f'laqgħat fejn ikun meħtieġ il-kontribut tal-esperti dwar is-sajd u l-akkwakultura;
  - (d) stħarriġ ta' riċerka fuq il-baħar, kif imsemmi fl-Artikolu 12(2) tar-Regolament (KE) Nru 199/2008, f'oqsma fejn il-bastimenti tal-Unjoni joperaw skont ftehimiet ta' shubija dwar is-sajd sostenibbli kif imsemmi fl-Artikolu 31 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013;
  - (e) l-infiq imġarrab mill-Kummissjoni għal servizzi relatati mal-ġbir, il-ġestjoni u l-użu tad-data, mal-organizzazzjoni u l-ġestjoni tal-laqgħat tal-esperti fis-sajd u l-ġestjoni tal-programmi ta' hidma annwali marbuta mal-għarfien espert xjentifiku u tekniku fil-qasam tas-sajd, mal-ipproċessar tal-biċċiet tad-data u d-datasets, u mal-hidma preparatorja mmirata biex twassal opinjonijiet u konsulenza xjentifiċi;
  - (f) l-attivitajiet ta' kooperazzjoni bejn l-Istati Membri fil-qasam tal-ġbir tad-data, inklużi dawk bejn id-diversi partijiet interessati reġjonali u inklużi l-ħolqien u t-tmexxija ta' bazijiet ta' data reġjonalizzati għall-ħżin, il-ġestjoni u l-użu ta' data li minnhom tgawdi l-kooperazzjoni reġjonali u li jtejbu l-attivitajiet tal-ġbir u l-ġestjoni tad-data, kif ukoll it-titjib tal-kompetenzi xjentifiċi b'appoġġ għall-ġestjoni tas-sajd;

Artikolu 87

Kontroll u infurzar

1. Il-FEMS jista' jappoġġa l-implimentazzjoni ta' sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar tal-Unjoni kif previst fl-Artikolu 36 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u kif speċifikat ulterjorment fir-Regolament (KE) Nru 1224/2009.

2. B'mod partikolari, għandhom ikunu eliġibbli t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin:
  - (a) ix-xiri u/jew il-kiri kongunt minn bosta Stati Membri li jappartjenu għall-istess żona ġeografika, ta' bastimenti, inġenji tal-ajru u elikopters ta' sorveljanza, sakemm dawn jintużaw għall-kontroll tas-sajd għal mill-inqas 60 % tal-użu totali fis-sena;
  - (b) in-nefqa marbuta mal-valutazzjoni u l-iżvilupp ta' teknoloġiji ta' kontroll godda, kif ukoll proċessi għall-iskambju ta' data;
  - (c) l-infiq operazzjonali kollu relatat mal-kontroll u l-evalwazzjoni mill-Kummissjoni tal-implimentazzjoni tal-PKS, b'mod partikolari dik fir-rigward tal-verifika, missjonijiet ta' spezzjoni u ta' awditjar, tagħmir u tahrig għall-uffiċjali tal-Kummissjoni, l-organizzazzjoni ta' laqgħat jew is-sehem fihom, fosthom l-iskambju ta' informazzjoni u l-aħjar prattiki bejn Stati Membri, studji, servizzi u fornituri tal-IT, u l-kiri jew ix-xiri ta' mezzi ta' spezzjoni mill-Kummissjoni kif speċifikat fit-Titoli IX u X tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009.
3. Bi hsieb li jissahhu u jiġu standardizzati l-kontrolli, il-FEMS jista' jappoġġa l-implimentazzjoni ta' proġetti transnazzjonali li jkollhom l-għan li jiżviluppaw u jivverifikaw is-sistemi interstatali ta' kontroll, spezzjoni u infurzar previsti fl-Artikolu 36 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u stipulati ulterjorment fir-Regolament (KE) Nru 1224/2009.
4. It-tipi eliġibbli ta' operazzjonijiet għandhom jinkludu, b'mod partikolari, dawn li ġejjin:
  - (a) programmi internazzjonali ta' tahrig għall-persunal responsabbli minn attivitajiet ta' monitoraġġ, kontroll u sorveljanza ta' attivitajiet tas-sajd;
  - (b) inizjattivi, fosthom seminars u għodod tal-mezzi tax-xandir, biex tiġi standardizzata l-interpretazzjoni tar-regolamenti u kontrolli marbuta fl-Unjoni.
5. Fil-każ tal-operazzjonijiet imsemmija fil-punt (a) tal-paragrafu 2, wiehed biss mill-Istati Membri ikkonċernati għandu jinhatar bhala benefiċjarju.

Artikolu 88

Kontribuzzjonijiet finanzjarji volontarji għal organizzazzjonijiet internazzjonali

Il-FEMS jista' jwettaq t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin fil-qasam tar-relazzjonijiet internazzjonali:

- (a) kontribuzzjonijiet finanzjarji pprovduti lin-Nazzjonijiet Uniti, organizzazzjonijiet kif ukoll finanzjament volontarju provdut lil kwalunkwe organizzazzjoni internazzjonali attiva fil-qasam tal-Liġi tal-Baħar;
- (b) il-kontribuzzjonijiet finanzjarji għat-thejjiet għal organizzazzjonijiet internazzjonali godda jew għat-thejjja ta' trattati internazzjonali godda li huma ta' interess għall-Unjoni;
- (c) il-kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-hidma jew il-programmi mwettqin minn organizzazzjonijiet internazzjonali li huma ta' interess speċjali għall-Unjoni;
- (d) il-kontribuzzjonijiet finanzjarji għal kwalunkwe attività (inklużi laqgħat ta' hidma, informali jew straordinarji tal-partijiet kontraenti) li tiddefendi l-interessi tal-Unjoni fl-organizzazzjonijiet internazzjonali u ssahhah il-kooperazzjoni ma' shabha f'dawk l-organizzazzjonijiet. F'dak ir-rigward, meta l-preżenza tar-rappreżentanti ta' pajjiżi terzi fin-negożjati u l-laqgħat f'fora u organizzazzjonijiet internazzjonali ssir meħtieġa għall-interessi tal-Unjoni, il-FEMS jista' jhallas l-ispejjeż tal-partecipazzjoni tagħhom.

Artikolu 89

Kunsilli Konsultattivi

1. Il-FEMS għandu jappoġġa l-ispejjeż operattivi tal-Kunsilli konsultattivi stabbiliti skont l-Artikolu 43 tar-Regolament(UE) Nru 1380/2013.
2. Kunsill Konsultattiv li jkollu personalità ġuridika jista' japplika għall-appoġġ tal-Unjoni bhala korp li jsegwi għan ta' interess Ewropew ġenerali.

Artikolu 90

Informazzjoni dwar is-suq

Il-FEMS jista' jappoġġa l-iżvilupp u d-disseminazzjoni tal-informazzjoni dwar is-suq għal prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 42 tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013.

*Artikolu 91***Attivitajiet ta' komunikazzjoni taht il-PKS u l-PMI**

Il-FEMS jista' jappoġġa:

- (a) l-ispejjeż għall-attivitajiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni marbuta mal-PKS u mal-PMI, inklużi:
  - (i) l-ispejjeż għall-produzzjoni, it-traduzzjoni u d-disseminazzjoni ta' materjal imfassal għall-htigijiet speċifiċi tal-gruppi differenti fil-mira fformat bil-miktub, awdjoviziv u elettroniku;
  - (ii) l-ispejjeż għat-thejjija u l-organizzazzjoni ta' avvenimenti u laqgħat biex jinformat jew jiġbru l-opinjoni tal-partijiet differenti kkonċernati mill-PKS u mill-PMI;
- (b) l-ispejjeż tal-ivvjaġġar u tal-akkomodazzjoni mgarrba mill-esperti u mir-rappreżentanti tal-partijiet interessati mistiedna mill-Kummissjoni għal-laqgħat;
- (c) l-ispejjeż tal-komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni dment li jkunu marbutin mal-oġġettivi ġenerali ta' dan ir-Regolament.

*KAPITOLU III***Assistenza teknika***Artikolu 92***Assistenza teknika fuq l-inizjattiva tal-Kummissjoni**

Sogġett għal-limitu massimu ta' 1,1 % tal-FEMS, fuq inizjattiva tal-Kummissjoni, il-FEMS jista' jappoġġa:

- (a) il-miżuri ta' assistenza teknika speċifikati fl-Artikolu 58(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;
- (b) it-thejjija, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni ta' ftehimiet dwar is-sajd sostenibbli u s-sehem tal-Unjoni fl-organizzazzjonijiet ta' ġestjoni tas-sajd reġjonali. Il-miżuri kkonċernati għandhom ikun magħmula minn studji, laqgħat, involviment tal-esperti, spejjeż tal-persunal temporanju, attivitajiet ta' informazzjoni u kull spiża amministrattiva oħra li tiġi mill-assistenza xjentifika jew teknika mill-Kummissjoni;
- (c) l-istabbiliment ta' netwerk Ewropew ta' FLAGs immirat lejn il-bini tal-kapaċità, d-disseminazzjoni tal-informazzjoni, l-iskambju tal-esperjenzi u l-aqwa prattiki u l-appoġġ għall-kooperazzjoni bejn il-FLAGs. Dak in-netwerk għandu jikkoopera mal-korpi tan-netwerking u l-appoġġ tekniku għall-iżvilupp lokali stabbiliti mill-FEŻR u l-FSE u l-FAEŻR fir-rigward tal-attivitajiet ta' żvilupp lokali u l-kooperazzjoni transnazzjonali tagħhom.

*TITOLU VII***IMPLIMENTAZZJONI TAHT ĠESTJONI KONGUNTA***KAPITOLU I***Dispożizzjonijiet Ġenerali***Artikolu 93***Kamp ta' applikazzjoni**

Dan it-Titolu għandu japplika għall-miżuri ffinanzjati taht ġestjoni kongunta kif stabbilit fit-Titolu V.

*KAPITOLU II***Mekkaniżmu ta' twassil***T a q s i m a 1***Appoġġ mill-FEMS***Artikolu 94***Determinazzjoni tar-rati ta' kofinanzjament**

1. Meta tadotta atti ta' implimentazzjoni skont l-Artikolu 19 li japprovaw programm operazzjonali, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-kontribuzzjoni massima tal-FEMS għal dak il-programm.

2. Il-kontribuzzjoni tal-FEMS għandha tiġi kkalkolata abbażi tal-ammont ta' nfiq pubbliku eliġibbli.

Il-programm operazzjonali għandu jistabbilixxi r-rata tal-kontribuzzjoni tal-FEMS applikabbli għall-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6. Ir-rata massima tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għandha tkun ta' 75 % u r-rata minima tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għandha tkun ta' 20 % tal-infiq pubbliku eliġibbli.

3. B'deroga mill-paragrafu 2, il-kontribuzzjoni tal-FEMS għandha tkun:

- (a) 100 % tal-infiq pubbliku eliġibbli għall-appoġġ taht l-għajnuna għall-ħżin imsemmija fl-Artikolu 67;
- (b) 100 % tal-infiq pubbliku eliġibbli għas-sistema ta' kumpens imsemmija fl-Artikolu 70;
- (c) 50 % tal-infiq pubbliku eliġibbli għall-appoġġ imsemmi fl-Artikoli 33, 34 u l-Artikolu 41(2);
- (d) 70 % tal-infiq pubbliku eliġibbli għall-appoġġ imsemmi fil-punt (e) tal-Artikolu 76(2);
- (e) 90 % tal-infiq pubbliku eliġibbli għall-appoġġ imsemmi fil-punti (a) sa (d) u (f) sa (l) tal-Artikolu 76(2);
- (f) 80 % tal-infiq eliġibbli għall-appoġġ imsemmi fl-Artikolu 77.

4. B'deroga mill-paragrafu 2, ir-rata massima ta' kontribuzzjoni tal-FEMS applikabbli għall-oġġettivi speċifiċi taht prijoritajiet tal-Unjoni għandhom jiżiedu b'għaxar punti perċentwali, fejn il-prijorità kollha tal-Unjoni stipulata fl-Artikolu 6(4) titwettaq permezz ta' żvilupp lokali mmexxi mill-komunità.

Artikolu 95

Intensità tal-għajnuna pubblika

1. L-Istati Membri għandhom japplikaw intensità massima ta' għajnuna pubblika ta' 50 % tal-infiq eliġibbli totali tal-operazzjoni.

2. B'deroga mill-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu japplikaw intensità ta' għajnuna pubblika ta' 100 % tal-infiq eliġibbli tal-operazzjoni fejn:

- (a) il-benefiċjarju jkun korp legali pubbliku jew impriża fdata bit-thaddim ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, kif imsemmi fl-Artikolu 106(2) TFUE, fejn l-għajnuna tingħata għat-thaddim ta' servizzi bħal dawn;
- (b) l-operazzjoni tkun relatata mal-għajnuna għall-ħżin imsemmija fl-Artikolu 67;
- (c) l-operazzjoni tkun relatata mas-sistema ta' kumpens imsemmija fl-Artikolu 70;
- (d) l-operazzjoni tkun relatata mal-ġbir tad-data msemmi fl-Artikolu 779;
- (e) l-operazzjoni tkun relatata mal-appoġġ skont l-Artikolu 33, jew 34 u l-kumpens skont l-Artikolu 54, 55 jew 56;
- (f) l-operazzjoni tkun relatata mal-miżuri dwar il-PMI msemmija fl-Artikolu 80.

3. B'deroga mill-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu japplikaw intensità ta' għajnuna pubblika ta' bejn 50 % u 100 % tal-infiq eliġibbli tal-operazzjoni fejn:

- (a) l-operazzjoni tkun implimentata skont il-Kapitoli I, II jew IV tat-Titolu V u tissodisfa l-kriterji li ġejjin kollha:
  - (i) tkun ta' interess kollettiv;
  - (ii) tkun ta' benefiċjarju kollettiv;
  - (iii) għandu karatteristiċi innovattivi, fejn xieraq, fil-livell lokali.
- (b) l-operazzjoni tiġi implimentata skont il-Kapitolu III tat-Titolu V, tissodisfa waħda mill-kriterji msemmija fil-punti (a)(i), (ii) jew (iii) ta' dan il-paragrafu u tagħti aċċess pubbliku għar-riżultati tagħha.

4. Permezz ta' deroga mill-paragrafu 1, għandhom japplikaw il-punti perċentwali addizzjonali ta' intensità tal-ghajjnuna pubblika għandhom japplikaw għal tipi speċifiċi ta' operazzjonijiet kif stipulati fl-Anness I.

5. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jstabilixxu kif għandhom japplikaw il-punti perċentwali differenti ta' intensità tal-ghajjnuna pubblika fil-każ fejn jiġu sodisfatti diversi kondizzjonijiet tal-Anness I. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3).

Artikolu 96

Kalkolu ta' spejjeż addizzjonali jew dhul mitluf

Meta l-ghajjnuna tingħata fuq il-bażi ta' spejjeż addizzjonali jew dhul mitluf, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kalkoli rilevanti jkunu adegwati, preċiżi u stabbiliti bil-quddiem fuq il-bażi ta' kalkolu ġust, ekwitabbli u verifikabbli.

KAPITOLU III

Ġestjoni u sistemi ta' kontroll

Artikolu 97

Awtorità amministrattiva

1. Minbarra r-regoli ġenerali stabbiliti fl-Artikolu 125 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 l-awtorità ta' ġestjoni għandha:

- (a) sal-31 ta' Marzu ta' kull sena, tipprovdi lill-Kummissjoni "bid-data kumulattiva rilevanti dwar operazzjonijiet li jkunu ntgħażlu għall-finanzjament sa tmiem is-sena kalendarja ta' qabel, inklużi karatteristiċi ewlenin tal-benefiċjarju u l-operazzjoni nnifisha;
- (b) tiżgura l-pubbliċità għall-programm operazzjonali billi tinforma lil benefiċjarji potenzjali, organizzazzjonijiet professjonali, l-imsieħba ekonomiċi u soċjali, il-korpi involuti fil-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, u l-organizzazzjonijiet mhux governattivi kkonċernati, inklużi organizzazzjonijiet ambjentali, dwar il-possibiltajiet offriti mill-programm u r-regoli sabiex jinkiseb l-aċċess għall-finanzjament tal-programm;
- (c) tiżgura pubbliċità għall-programm operazzjonali billi tinforma lill-benefiċjarji tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni u lill-pubbliku ġenerali dwar l-irwol tal-Unjoni fil-programm.

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jstipulaw regoli għall-preżentazzjoni ta'd-data msemmija fil-punt (a) tal-paragrafu 1. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 127(2).

Artikolu 98

Trasmissjoni ta' data finanzjarja

1. Sal-31 ta' Jannar u l-31 ta' Lulju, l-Istati Membri għandhom jibagħtu elettronikament lill-Kummissjoni tbassira tal-ammont li għalih huma jistennew li jitgħu applikazzjonijiet għal hlas għas-sena finanzjarja u dik ta' warajha.

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jstabilixxi l-mudell li għandu jintuza meta tintbagħat id-data finanzjarja lill-Kummissjoni. Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3).

KAPITOLU IV

Kontroll mill-Istati Membri

Artikolu 99

Korrezzjonijiet finanzjarji mill-Istati Membri

1. Flimkien mal-korrezzjonijiet finanzjarji msemmija fl-Artikolu 143 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, l-Istati Membri għandhom jagħmlu l-korrezzjonijiet finanzjarji jekk il-benefiċjarju ma jharisx l-obbligi imsemmija fl-Artikolu 10(2) ta' dan ir-Regolament.

2. F'każijiet ta' korrezzjonijiet finanzjarji msemmija fil-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom jiddeterminaw l-ammont tal-korrezzjoni li għandu jkun proporzjonat billi jitqiesu n-natura, il-gravità, it-tul ta' żmien u r-ripetizzjoni tal-ksur jew irreat mill-benefiċjarju u l-importanza tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għall-attività ekonomika tal-benefiċjarju.

KAPITOLU V

Kontroll mill-Kummissjoni

Taqsi ma 1

Interruzzjoni u sospensjoni

Artikolu 100

Interruzzjoni tad-data ta' skadenza tal-pagament

1. Minbarra l-kriterji li jippermettu l-interruzzjoni mniżżla fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 83(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, l-uffiċjal tal-awtorizzazzjoni permezz ta' delega fit-tifsira tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 jista' jinterrompi d-data ta' skadenza tal-pagament għal talba għal hłas interim fil-każ li Stat Membru jonqos milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu skont il-PKS li x'aktarx jaffettwa l-infiq li jinsab f'dikjarazzjoni ċertifikata ta' nfiq li għaliha jintalab il-pagament interim.

2. Qabel l-interruzzjoni ta' skadenza għal pagament interim imsemmija fil-paragrafu 1 il-Kummissjoni għandha, tadotta atti ta' implimentazzjoni li jagħrfu li hemm provi biex jiġi sugġerit nuqqas ta' konformità mal-obbligi skont il-PKS. Qabel ma l-Kummissjoni tadotta tali atti ta' implimentazzjoni hija għandha tgharraf immedjatament lill-Istat Membru kkonċernat b'dawn il-provi jew b'informazzjoni ta' min joqghod fuqha u l-Istat Membru għandu jinghata l-opportunità li, f'perijodu ragonevoli ta' żmien, jippreżenta l-osservazzjonijiet tiegħu.

3. L-interruzzjoni tal-pagamenti interim, kollha jew parti minnhom, relatati mal-infiq msemmi fil-paragrafu 1 kopert mit-talba għal pagament għandha tkun proporzjonata filwaqt li jitqiesu n-natura, il-gravità, it-tul ta' żmien u r-ripetizzjoni tan-nuqqas ta' konformità.

Artikolu 101

Sospensjoni ta' pagamenti

1. Minbarra l-Artikolu 142 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni li jissospendu "il-pagamenti interim kollha jew parti minnhom taht il-programm operazzjonali f' każ ta' nuqqas serju ta' konformità minn Stat Membru bl-obbligi tiegħu skont il-PKS li toqot l-infiq li jinsab f'dikjarazzjoni ċertifikata tal-infiq li għalih jintalab il-pagament interim.

2. Qabel is-sospensjoni ta' pagament interim kif imsemmijin fil-paragrafu 1, il-Kummissjoni għandha tadotta att ta' implimentazzjoni biex tagħraf li Stat Membru naqas milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu skont il-PKS. Qabel ma l-Kummissjoni tadotta tali att ta' implimentazzjoni, hija għandha tgharraf immedjatament lill-Istat Membru kkonċernat b'dawn is-sejbiet jew b'informazzjoni ta' min joqghod fuqha u l-Istat Membru għandu jinghata l-opportunità li jippreżenta l-osservazzjonijiet tiegħu dwar il-kwistjoni.

3. Is-sospensjoni tal-hłasijiet interim, kollha jew parti minnhom, relatati mal-infiq imsemmi fil-paragrafu 1 kopert mit-talba għal pagament għandha tkun proporzjonata filwaqt li jitqiesu n-natura, il-gravità, it-tul ta' żmien u r-ripetizzjoni tan-nuqqas serju ta' konformità.

Artikolu 102

Setgħat tal-Kummissjoni

Il-Kummissjoni għandha tinghata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 126 li jiddefinixxu dawk il-każijiet ta' nuqqas ta' konformità msemmija fl-Artikolu 100 u l-każijiet ta' nuqqas serju ta' konformità msemmija fl-Artikolu 101(1), li ġejjin mir-regoli rilevanti tal-PKS li huma essenzjali għall-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar.

Taqsi ma 2

Skambju ta' informazzjoni u korrezzjonijiet finanzjarji

Artikolu 103

Aċċess għall-informazzjoni

Fuq talba tal-Kummissjoni, l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi li jkunu adottaw għall-implimentazzjoni tal-atti tal-Unjoni relatati mal-PKS, fejn dawk l-atti jkollhom impatt finanzjarju fuq il-FEMS.

Artikolu 104

Kunfidenzjalità

1. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jieħdu l-passi kollha meħtieġa biex jiżguraw il-kunfidenzjalità tal-informazzjoni kkomunikata jew miksuba matul il-kontrolli fuq il-post jew fil-kuntest tal-approvazzjoni tal-kontijiet implimentati skont dan ir-Regolament.

2. Il-prinċipji msemmija fl-Artikolu 8 tar-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 ⁽¹⁾ għandhom japplikaw għall-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 105

Korrezzjonijiet finanzjarji mill-Kummissjoni

1. Minbarra l-każijiet imsemmija fl-Artikoli 22(7), l-Artikolu 85 u l-Artikolu 144(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, "il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jagħmlu korrezzjonijiet finanzjarji permezz tal-kancellazzjoni totali jew parzjali tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni għal programm operazzjonali jekk, wara li twettaq l-eżami mehtieg, hija tikkonkludi li:

- (a) in-nefqa inkluża f'dikjarazzjoni ċertifikata tal-infiq hija affettwata mill-każijiet li fihom l-benefiċjarju ma jharisx l-obbligi kif imsemmija fl-Artikolu 10(2) ta' dan ir-Regolament u ma jkunx gie kkoregūt mill-Istat Membru qabel il-ftuh tal-proċedura ta' korrezzjoni skont dan il-paragrafu;
- (b) l-infiq li jinstab f'dikjarazzjoni ċertifikata ta' nfiq huwa affettwat minn każijiet ta' nuqqas serju ta' konformità mar-regoli tal-PKS mill-Istat Membru li rriżultaw fis-sospensjoni tal-pagament skont l-Artikolu 101 ta' dan ir-Regolament u meta l-Istat Membru kkonċernat jibqa' ma jstax juri li ha l-azzjoni mehtieġa ta' rimedju biex jiżgura l-konformità mar-regoli applikabbli u l-infurzar tagħhom fil-gejjieni.

2. Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi dwar l-ammont tal-'korrezzjoni billi tikkunsidra n-natura, il-gravità, it-tul ta' żmien u r-ripetizzjoni tan-nuqqas serju ta' konformità mill-Istat Membru jew il-benefiċjarju mar-regoli tal-PKS u l-importanza tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għall-attività ekonomika tal-benefiċjarju kkonċernat.

3. Meta ma jkunx possibbli li jiġi kkwantifikat preċiżament l-ammont ta' nfiq marbut man-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS mill-Istat Membru, il-Kummissjoni għandha tapplika rata fissa jew korrezzjoni finanzjarja estrapolata skont il-paragrafu 4.

4. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 126 li jiddeterminaw il-kriterji biex jiġi stabbilit il-livell ta' korrezzjoni finanzjarja li għandha tiġi applikata u l-kriterji għall-applikazzjoni ta' rati fissi jew korrezzjonijiet finanzjarji estrapolati.

Artikolu 106

Proċedura

L-Artikolu 145 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 għandu japplika mutatis mutandis meta l-Kummissjoni tipproponi korrezzjoni finanzjarja msemmija fl-Artikolu 105 ta' dan ir-Regolament.

KAPITOLU VI

Monitoraġġ, evalwazzjoni, informazzjoni u komunikazzjoni

Taqsimat

Twaqqif u objettivi ta' sistema komuni ta' monitoraġġ u evalwazzjoni

Artikolu 107

Sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni

1. Għandha tiġi stabbilita sistema komuni ta' monitoraġġ u evalwazzjoni għall-operazzjonijiet tal-FEMS taht gestjoni kongunta bil-ghan li titkejjel il-prestazzjoni tal-FEMS. Sabiex jiġi żgurat kejl effettiv tal-prestazzjoni, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 126 li jiddefinixx l-kontenut u l-bini ta' dik is-sistema.

2. L-impatt generali tal-FEMS għandu jiġi vvalutat b'rabta mal-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6.

Il-Kummissjoni tista' tadotta 'atti ta' implimentazzjoni li jstabilixxu is-sett ta' indikaturi speċifiċi għal dawk il-prijoritajiet tal-Unjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3).

3. L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni bl-informazzjoni kollha neċessarja sabiex ikunu jistgħu jsiru l-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-miżuri kkonċernati. Il-Kummissjoni għandha tikkunsidra l-htigijiet tad-data u s-sinerġiji bejn sorsi potenzjali tad-data, b'mod partikolari l-użu tagħhom għal raġunijiet statistiċi meta dan ikun xieraq. Il-Kummissjoni" għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jstipulaw regoli dwar l-informazzjoni li trid tintbagħat mill-Istati Membri, kif ukoll dwar il-htigijiet tad-data u s-sinerġiji bejn sorsi potenzjali tad-data. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3).

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-1 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tiproteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (GU L 292, 15.11.1996, p. 2).

4. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport dwar l-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill kull erba' snin. L-ewwel rapport għandu jiġi ppreżentat sal-31 ta' Diċembru 2017.

Artikolu 108

Objettivi

L-objettivi tas-sistema komuni ta' monitoraġġ u evalwazzjoni għandhom ikunu:

- (a) li jintwera l-progress u l-kisbiet tal-PKS u l-PMI, li jitqies l-impatt ġenerali u li jiġu vvalutati l- effettività, l-effiċjenza u r-rilevanza tal-operazzjonijiet tal-FEMS;
- (b) li tikkontribwixxi għal appoġġ immirat ahjar għall-PKS u l-PMI;
- (c) li tappoġġa proċess ta' tagħlim komuni relatat mal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni;
- (d) li tipprovi evalwazzjonijiet robusti bbażati fuq il-provi tal-operazzjonijiet tal-FEMS li jkkontribwixxu għall-proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet.

T a q s i m a 2

Dispożizzjonijiet tekniċi

Artikolu 109

Indikaturi komuni

1. Għandha tiġi speċifikata lista ta' indikaturi komuni relatati mas-sitwazzjoni inizjali kif ukoll mal-eżekuzzjoni finanzjarja, ir-rendimenti u r-riżultati tal-programm operazzjonali u applikabbli għal kull programm operazzjonali fis-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni stabbilita fl-Artikolu 107 biex tkun tista' ssir l-aggregazzjoni tad-data fil-livell tal-Unjoni.
2. L-indikaturi komuni għandhom ikunu marbuta mal-istadji importanti u l-miri stabbiliti fil-programmi operazzjonali skont il-prijoritajiet tal-Unjoni stipulati fl-Artikolu 6. Dawk l-indikaturi komuni għandhom jintużaw għall-eżami tal-prestazzjoni msemmi fl-Artikolu 21(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, u għandhom jippermettu li ssir valutazzjoni tal-progress, l-effiċjenza u l-effettività tal-implimentazzjoni tal-politika fl-isfond tal-objettivi u l-miri fil-livell tal-programm tal-Unjoni.

Artikolu 110

Sistema elettronika ta' informazzjoni

1. L-informazzjoni ewlenija dwar l-implimentazzjoni tal-programm operazzjonali, dwar kull operazzjoni magħżula għal finanzjament, kif ukoll dwar l-operazzjonijiet kompluti, meħtieġa għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni, inklużi l-karatteristiċi ewlenin tal-benefiċjarju u ta' kull operazzjoni, għandha tiġi rreġistrata u miżmuma b'mod elettroniku.
2. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li jkun hemm sistema elettronika sikura xierqa sabiex tirreġistra, iżżomm u tiġġestixxi l-informazzjoni ewlenija u biex tirrapporta dwar il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni.

Artikolu 111

Għoti ta' informazzjoni

Il-benefiċjarji tal-appoġġ taħt il-FEMS, inklużi 'FLAGS, għandhom jimpenjaw ruhhom li jipprovdu lill-awtorità ta' ġestjoni u/jew lill-evalwaturi mahtura jew korpi oħrajn delegati li lilhom jiġi ddelegat it-tweqqif tal-funzjonijiet fisimha, id-data u l-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex ikunu jistgħu jsiru l-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-programm operazzjonali, b'mod partikolari fir-rigward tal-issodisfar tal-objettivi u l-prijoritajiet speċifiċi.

T a q s i m a 3

Monitoraġġ

Artikolu 112

Proċeduri ta' monitoraġġ

1. L-awtorità ta' ġestjoni msemmija fl-Artikolu 97 ta' dan ir-Regolament u l-kumitat ta' monitoraġġ imsemmi fl-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 għandhom jissorveljaw il-kwalità tal-implimentazzjoni tal-programm.
2. L-awtorità ta' ġestjoni u l-kumitat ta' monitoraġġ għandhom iwettqu l-monitoraġġ tal-programm operazzjonali permezz ta' indikaturi finanzjarji, indikaturi tar-rendiment u indikaturi tar-riżultat.

*Artikolu 113***Funzjonijiet tal-kumitat ta' monitoraġġ**

Minbarra l-funzjonijiet speċifikati fl-Artikolu 49 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, il-kumitat ta' monitoraġġ jivverifika r-rendiment tal-programm operazzjonali u l-effettività tal-implimentazzjoni tiegħu. Għal dak il-ghan, il-kumitat ta' monitoraġġ għandu:

- (a) jiġi kkonsultat u japprova, fi żmien sitt xhur mid-deċiżjoni li tapprova l-programm, il-kriterji tal-għażla għall-operazzjonijiet iffinanzjati; il-kriterji tal-għażla għandhom jiġu riveduti skont il-htigijiet ta' programmazzjoni;
- (b) jeżamina l-attivitajiet u r-rizultati relatati mal-pjan ta' evalwazzjoni tal-programm;
- (c) jeżamina l-azzjonijiet fil-programm marbuta ma' li jiġu sodisfatti kondizzjonalitajiet ex ante speċifiċi;
- (d) jeżamina u japprova r-rapporti ta' implimentazzjoni annwali qabel ma jintbagħtu lill-Kummissjoni;
- (e) jeżamina l-azzjonijiet għall-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, l-opportunitajiet ugwali u n-nuqqas ta' diskriminazzjoni, inkluża l-aċċessibbiltà għal persuni b'diżabbiltà.

Il-kumitat ta' monitoraġġ ma għandux jiġi kkonsultat dwar il-pjanijiet ta' hidma għall-ġbir ta' data msemmija fl-Artikolu 21.

*Artikolu 114***Rapport annwali ta' implimentazzjoni**

1. Sal-31 ta' Mejju 2016 u sal-31 ta' Mejju ta' kull sena sussegwenti sal-2023 b'din is-sena inkluża, l-Istati Membri għandhom jissottomettu lill-Kummissjoni rapport annwali ta' implimentazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-programm operazzjonali fis-sena kalendarja ta' qabel. Ir-rapport sottomess fl-2016 għandu jkopri s-snin kalendarji tal-2014 u l-2015.

2. Minbarra d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 50 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, ir-rapporti annwali ta' implimentazzjoni għandhom jinkludu:

- (a) informazzjoni dwar l-impenji finanzjarji u l-infiq skont il-kejl;
- (b) sommarju tal-attivitajiet imwettqa relatati mal-pjan ta' evalwazzjoni;
- (c) informazzjoni dwar l-azzjonijiet meħuda f'każijiet ta' ksur serju kif imsemmi fl-Artikolu 10(1) ta' dan ir-Regolament, u ta' nuqqas ta' ħarsien tal-kondizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 10(2) ta' dan ir-Regolament, kif ukoll dwar azzjonijiet ta' rimedju;
- (d) informazzjoni dwar azzjonijiet meħuda biex ikun hemm konformità mal-Artikolu 41(10) ta' dan ir-Regolament;
- (e) informazzjoni dwar l-azzjonijiet meħuda biex tiġi żgurata l-pubblikazzjoni tal-benefiċjarji skont l-Anness V għal dan ir-Regolament, għal persuni naturali skont il-liġi nazzjonali fosthom limitu massimu applikabbli.

3. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu regoli li jikkonċernaw il-format u l-preżentazzjoni tar-rapporti annwali ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3).

*T a q s i m a 4***E v a l w a z z j o n i***Artikolu 115***Dispożizzjonijiet ġenerali**

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu l-elementi li għandhom jiddaħhlu fir-rapporti ta' evalwazzjoni ex ante msemmija fl-Artikolu 55 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 u tistabbilixxi r-rekwiżiti minimi għall-pjan ta' evalwazzjoni msemmi fl-Artikolu 56 ta' dak ir-Regolament. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 127(3) ta' dan ir-Regolament.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-evalwazzjonijiet jikkonformaw mas-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni komuni skont l-Artikolu 107, għandhom jorganizzaw il-produzzjoni u l-ġbir tad-data meħtieġa, u għandhom jipprovdu d-diversi biċċiet ta' informazzjoni pprovduti mis-sistema ta' monitoraġġ għall-evalwaturi.

3. Ir-rapporti ta' evalwazzjoni għandhom jitqiegħdu għad-dispożizzjoni mill-Istati Membri fuq l-Internet u mill-Kummissjoni fuq is-sit elettroniku tal-Unjoni.

Artikolu 116

Evalwazzjoni ex ante

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-evalwatur ex ante ikun involut minn istadju bikri tal-proċess ta' żvilupp tal-programm operazzjonali, inkluż l-iżvilupp tal-analiżi msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 18(1), it-tfassil tal-logħika ta' intervent tal-programm u t-tfassil tal-miri tal-programm.

Artikolu 117

Evalwazzjoni ex post

F'konformità mal-Artikolu 57 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, għandu jithejja rapport ta' evalwazzjoni ex post mill-Kummissjoni f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri.

Artikolu 118

Sinteżijiet tal-evalwazzjonijiet

Għandha ssir sinteżi fil-livell tal-Unjoni tar-rapporti ta' evalwazzjoni ex ante taht ir-responsabbiltà tal-Kummissjoni. Is-sinteżi tar-rapporti ta' evalwazzjoni għandha titlesta sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru tas-sena ta' wara s-sottomissjoni tal-evalwazzjonijiet rilevanti.

Taqsi ma 5

Informazzjoni u komunikazzjoni

Artikolu 119

Informazzjoni u reklamar

1. L-awtorità ta' ġestjoni għandha tkun responsabbli f'konformità mal-punt (b) tal-Artikolu 97(1) għal:
  - (a) iżgurar tal-ftuh ta' sit elettroniku uniku jew portal ta' sit elettroniku uniku li jipprovdi l-informazzjoni dwar il-programm operazzjonali fl-Istat Membru u aċċess għalih;
  - (b) informazzjoni lill-benefiċjarji potenzjali bl-opportunitajiet ta' finanzjament taht il-programm operazzjonali;
  - (c) pubbliċità għaċ-ċittadini tal-Unjoni r-rwol u l-kisbiet tal-FEMS permezz ta' azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni dwar ir-riżultati u l-impatt tal-ftehimiet ta' shubija, il-programmi operazzjonali u l-operazzjonijiet.
  - (d) jiġi żgurat li jiġi magħmul pubbliku sommarju tal-miżuri mfassla biex tkun żgurata konformità mar-regoli tal-PKS fosthom il-każijiet ta' nuqqas ta' konformità mill-Istati Membri jew mill-benefiċjarji kif ukoll l-azzjonijiet ta' rimedju bhall-korrezzjonijiet finanzjarji mehuda.
2. Sabiex jiżguraw it-trasparenza rigward l-appoġġ mill-FEMS, l-Istati Membri għandhom iżommu lista ta' operazzjonijiet fil-format CSV jew XML li għandha tkun aċċessibbli permezz tas-sit elettroniku uniku jew il-portal tas-sit elettroniku uniku, li jipprovdi lista ta' operazzjonijiet u sommarju tal-programm operazzjonali.

Il-lista ta' operazzjonijiet għandha tiġi aġġornata mill-inqas kull sitt xhur.

L-informazzjoni minima li għandha tiġi stabbilita fil-lista ta' operazzjonijiet, inkluża l-informazzjoni speċifika li tikkonċerna l-operazzjonijiet taht l-Artikoli 26, 39, 47, 54 u 56, hija stabbilita fl-Anness V.

3. Regoli dettaljati li jikkonċernaw l-miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità għall-applikanti u l-benefiċjarji huma stabbiliti fl-Anness V.

4. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu l-karatteristiċi tekniċi tal-miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità għall-istruzzjonijiet tal-operazzjoni għall-holqien ta' emblema u definizzjoni tal-kuluri standard. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 127(2).

TITOLU VIII

IMPLIMENTAZZJONI TAHT ĠESTJONI DIRETTA

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet Ġenerali

Artikolu 120

Kamp ta' applikazzjoni

Dan it-Titolu għandu japplika għal miżuri ffinanzjati taht ġestjoni diretta kif stabbilit fit-Titolu VI.

KAPITOLU II

Kontroll

Artikolu 121

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tiegħu l-miżuri xierqa sabiex tiżgura li, meta jiġu implimentati l-operazzjonijiet iffinanzjati skont dan ir-Regolament, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jkunu protetti billi jiġu applikati miżuri preventivi kontra l-frodi, il-korruzzjoni u kwalunkwe attività legali oħra, permezz ta' verifiki effettivi u, jekk jiġu skoperti irregolaritajiet, permezz tal-irkupru tal-ammonti mhallsa bi żball u, fejn xieraq, permezz ta' penali proporzjonati u dissważivi effettivi.

2. Il-Kummissjoni jew ir-rappreżentanti tagħha u l-Qorti tal-Awdituri għandu jkollhom is-setgħa ta' awditjar, kemm fuq il-bażi tad-dokumenti kif ukoll fuq verifiki fuq il-post, fuq il-benefiċjarji, il-kuntratturi u s-subkuntratturi kollha li rċevew fondi mill-Unjoni.

L-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq verifiki u spezzjonijiet fuq il-post fuq operaturi ekonomiċi kkonċernati direttament jew indirettament mill-finanzjament tal-Unjoni skont il-proċeduri stabbiliti fir-Regolament (Euratom, KE) Nru 883/2013 ⁽¹⁾ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u fir-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96, bil-għan li jiġi stabbilit ikunux twettqu frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni b'rabta ma' ftehim dwar l-ghajjnuna finanzjarja, deċiżjoni dwar l-ghajjnuna finanzjarja jew kuntratt li jikkonċernaw il-finanzjament tal-Unjoni.

3. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 1 u 2, ftehimiet ta' kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali, ftehimiet dwar l-ghajjnuna finanzjarja, deċiżjonijiet dwar l-ghajjnuna finanzjarja u kuntratti li jirriżultaw mill-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandu jkollhom dispożizzjonijiet li jagħtu s-setgħa b'mod espliċitu lill-Kummissjoni, lill-Qorti tal-Awdituri u lill-OLAF sabiex iwettqu awditi, verifiki u spezzjonijiet fuq il-post imsemmija f'dawk il-paragrafi, skont il-kompetenzi rispettivi tagħhom..

Artikolu 122

Awditjar

1. Uffiċċjali tal-Kummissjoni u tal-Qorti tal-Awdituri, jew ir-rappreżentanti tagħhom, jistgħu jwettqu awditjar fuq il-post fuq operazzjonijiet iffinanzjati minn dan ir-Regolament fi kwalunkwe mument b'avviż ta' mill-inqas għaxart ijiem ta' xogħol, għajr fkażijiet urġenti, għal perijodu sa tliet snin wara l-pagament finali li sar mill-Kummissjoni.

2. L-Uffiċċjali tal-Kummissjoni u tal-Qorti tal-Awdituri, jew ir-rappreżentanti tagħhom, debitament mogħtija s-setgħa sabiex iwettqu awditjar fuq il-post, għandu jkollhom aċċess għall-kotba u kull dokument iehor, inklużi dokumenti u metadata mfassla jew irċivuti u rreġistrati f'format elettroniku relatati mal-infiq iffinanzjat taht dan ir-Regolament.

3. Is-setgħat ta' awditjar imsemmija fil-paragrafu 2 ma għandhomx jaffettwaw l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet nazzjonali li jirriżervaw ċerti atti għal aġenti speċifikament mahtura mil-legislazzjoni nazzjonali. L-Uffiċċjali tal-Kummissjoni u tal-Qorti tal-Awdituri, jew ir-rappreżentanti tagħhom, ma għandhomx jiehdu sehem, fost l-oħrajn, fi żjarat fid-djar jew interrogazzjonijiet formali ta' persuni fi hdan il-qafas tal-legislazzjoni nazzjonali tal-Istat Membru kkonċernat. Madanakollu, għandu jkollhom aċċess għal informazzjoni miksuba b'dan il-mod.

4. Jekk kwalunkwe appoġġ finanzjarju mill-Unjoni mogħti taht dan ir-Regolament jiġi sussegwentement allokati għal parti terza bħala benefiċjarju aħhari, il-benefiċjarju inizjali, peress li hu r-riċevitur tal-appoġġ finanzjarju mill-Unjoni, għandu jipprovdli lill-Kummissjoni bl-informazzjoni rilevanti kollha rigward l-identità ta' dak il-benefiċjarju aħhari.

⁽¹⁾ Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jhassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

Artikolu 123

Sospensjoni tal-pagamenti, tnaqqis u kanċellazzjoni tal-kontribuzzjoni finanzjarja

1. Jekk il-Kummissjoni tikkunsidra li l-fondi tal-Unjoni ma ntużawx skont il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament jew fi kwalunkwe att legali tal-Unjoni iehor li huwa applikabbli, din ghandha tinnotifika lill-benefiċjarji li ghandu jkollhom xahar mid-data ta' din in-notifika sabiex jagħtu l-osservazzjonijiet tagħhom lill-Kummissjoni.
2. Jekk il-benefiċjarji ma jwiegħbu lura fi żmien il-perijodu msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jew jekk l-osservazzjonijiet tagħhom mhumiex ikkunsidrati sodisfaċenti, il-Kummissjoni ghandha tnaqqas jew tikkancelła l-kontribuzzjoni finanzjarja mogħtija jew tissospendi l-pagamenti. Kwalunkwe ammont imħallas bi żball għandu jithallas lura lill-baġit generali tal-Unjoni. Għandu jiżdied l-imghax fuq kwalunkwe somma mhux imħallsa fil-hin taht il-kondizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012.

KAPITOLU III

Evalwazzjoni u rappurtar

Artikolu 124

Evalwazzjoni

1. L-operazzjonijiet iffinanzjati taht dan ir-Regolament ghandhom jiġu ssorveljati b'mod regolari sabiex tiġi segwita l-implimentazzjoni tagħhom.
2. Il-Kummissjoni ghandha tiżgura l-evalwazzjoni regolari, indipendenti u esterna tal-operazzjonijiet iffinanzjati.

Artikolu 125

Rappurtar

Il-Kummissjoni ghandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill:

- (a) sal-31 ta' Marzu 2017, rapport ta' evalwazzjoni interim dwar ir-riżultati miksuba u l-aspetti kwalitattivi u kwantitattivi tal-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet iffinanzjati taht dan ir-Regolament;
- (b) sal-31 ta' Awwissu 2018, komunikazzjoni dwar il-kontinwazzjoni tal-operazzjonijiet iffinanzjati taht dan ir-Regolament.

TITOLU IX

DISPOŻIZZJONIJET TA' PROĊEDURA

Artikolu 126

Eżerċizzju ta' delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni tal-atti ddelegati hija mogħtija lill-Kummissjoni skont il-kondizzjonijiet stipulati f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa li jiġu adottati atti delegati 'msemmija fl-Artikoli 10, 14, 32, 40, 41, 72, 102, 105, 107 u 129 ghandha tingħata sal-31 ta' Diċembru 2020.
3. Id-delega ta' setgħa msemmija fl-Artikoli 10, 14, 32, 40, 41, 72, 102, 105, 107 u 129 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe hin mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka ghandha ttejjm id-delega tas-setgħat speċifikati f'dik id-deċiżjoni. Din ghandha tidhol fis-seħh l-għada tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fih. Hija ma ghandhiex taffettwa l-validità tal-atti delegati diġà fis-seħh.
4. Hekk kif tadotta att iddelegat, il-Kummissjoni ghandha tinnotifika dan simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
5. Att iddelegat adottat skont l-Artikoli 10, 14, 32, 40, 41, 72, 102, 105, 107 u 129 għandu jidhol fis-seħh biss jekk ma tiġi espressa ebda oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill f'perijodu ta' xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel l-iskadenza ta' dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu informaw lill-Kummissjoni li mhumiex ser joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

*Artikolu 127***Proċedura ta' kumitat**

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn Kumitat għall-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
3. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Fejn il-kumitat ma jagħti l-ebda opinjoni dwar abbozz ta' att ta' implimentazzjoni li għandu jiġi adottat skont l-Artikolu 95(5) ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni ma għandhiex tadotta l-abbozz ta' att ta' implimentazzjoni u għandu japplika t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

TITOLU X

DISPOŻIZZJONIJET FINALI*Artikolu 128***Revoka**

1. Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 129(2), ir-Regolamenti (KE) Nru 2328/2003, (KE) Nru 861/2006, (KE) Nru 1198/2006, (KE) Nru 791/2007, (UE) Nru 1255/2011 u l-Artikolu 103 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009 huma mhassra b'effett mill-1 ta' Jannar 2014.
2. Ir-referenzi għar-Regolamenti mhassra għandhom jitqiesu bhala referenzi għal dan ir-Regolament.

*Artikolu 129***Dispożizzjonijiet transizzjonali**

1. Sabiex tiffacilita t-transizzjoni mill-iskema ta' appoġġ stabbiliti mir-Regolamenti (KE) Nru 861/2006, (KE) Nru 1198/2006, (KE) Nru 791/2007 u (KE) Nru 1255/2011 għall-iskema stabbilita minn dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati, b'konformità mal-Artikolu 126, li jistabbilixxu il-kondizzjonijiet li tahtom l-appoġġ approvat mill-Kummissjoni skont dawk ir-Regolamenti jista' jiġi integrat fl-appoġġ stabbilit skont dan ir-Regolament, inkluż għall-ghajnuna teknika u għall-ewalwazzjonijiet ex-post.
2. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa t-komplija jew il-modifika, inkluża l-kancellazzjoni shiha jew parzjali, tal-proġetti kkonċernati, sal-gheluq tagħhom, jew tal-ghajnuna approvata mill-Kummissjoni fuq il-baži tar-Regolamenti (KE) Nru 2328/2003, (KE) Nru 861/2006, (KE) Nru 1198/2006, (KE) Nru 791/2007 u (UE) Nru 1255/2011 u l-Artikolu 103 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009 jew kwalunkwe leġislazzjoni ohra li tapplika għal dik l-ghajnuna fil-31 ta' Diċembru 2013 li għandha tibqa' tapplika għal tali proġetti jew assistenza.
3. L-applikazzjonijiet li jsiru taht ir-Regolament (KE) Nru 1198/2006 għandhom jibqgħu validi.

*Artikolu 130***Dhul fis-seħh u data ta' applikazzjoni**

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fil-jum ta' wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Dan ir-Regolament għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2014.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u jkun direttament applikabbli fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, il-15 ta' Mejju 2014.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

D. KOURKOULAS

ANNEX I

INTENSITÀ TAL-GHAJNUNA SPECIFIKA

Tip ta' operazzjonijiet	Punti percentwali
Operazzjonijiet relatati mas-sajd kostali fuq skala żgħira, jistgħu jibbenifikaw minn żieda ta'	30
Operazzjonijiet li jinsabu fil-Gżejjer Griegi mbiegħda u fil-gżejjer Kroati ta' Dugi Otok, Vis, Mljet u Lastovo jistgħu jibbenifikaw minn żieda ta'	35
Operazzjonijiet li jinsabu fir-reġjuni l-aktar imbiegħda jistgħu jibbenifikaw minn żieda ta'	35
Operazzjonijiet implimentati minn organizzazzjonijiet ta' sajjeda jew benefiċjarji kollettivi oħrajn barra l-Kapitolu III tat-Titolu V, jistgħu jibbenifikaw minn żieda ta'	10
Operazzjonijiet implimentati minn organizzazzjonijiet ta' produttori, minn assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi jew organizzazzjonijiet interprofessjonali jistgħu jibbenifikaw minn żieda ta'	25
Operazzjonijiet skont l-Artikolu 76 dwar il-kontroll u l-infurzar, jistgħu jibbenifikaw minn żieda ta'	30
Operazzjonijiet skont l-Artikolu 76 dwar il-kontroll u l-infurzar relatati mas-sajd kostali fuq skala żgħira, jistgħu jibbenifikaw minn żieda ta'	40
Operazzjonijiet skont l-Artikolu 41(2), dwar is-sostituzzjoni jew il-modernizzazzjoni ta' magni ewlenin jew anċillari, għandhom jitnaqqsu bi	20
Operazzjonijiet implimentati minn intrapriži li ma jaqghux taht id-definizzjoni ta' SMEs għandhom jitnaqqsu bi	20

ANNEX II

TQASSIM ANNWALI TAL-APPROPRJAZZJONIJIET TA' IMPENN GHALL-2014 SAL-2020

Deskrizzjoni	Perijodu	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
Ġestjoni kondiviza tal-FEMS	(2014-2020)	788 060 689	798 128 031	805 423 852	818 478 098	837 523 233	843 250 018	858 467 679	5 749 331 600

ANNEX III

DISTRIBUZZJONI INDIKATTIVA TAL-FONDI TAHT IL-KAPITOLI I U II TAT-TITOLU VI FOST L-OBJETTIVI, STIPULATI FL-ARTIKOLI 82 U 85 ⁽¹⁾

Objettivi stipulati fl-Artikolu 82:

1. L-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-governanza integrata tal-affarijiet marittimi u kostali – 5 %
2. L-iżvilupp ta' inizjattivi transettorjali – 33 %
3. Appoġġ għat-tkabbir ekonomiku, l-impjiegi, l-innovazzjoni u teknoloġiji ġodda – 2 %
4. Il-promozzjoni tal-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar – 5 %

Objettivi kif stipulati fl-Artikolu 85:

1. Il-ġbir, il-ġestjoni u t-tixrid ta' parir xjentifiku fil-PKS – 11 %
2. Miżuri speċifiċi ta' kontroll u ta' infurzar taht il-PKS – 19 %
3. Kontribuzzjonijiet volontarji għal organizzazzjonijiet internazzjonali – 10 %
4. Kunsilli Konsultattivi u attivitajiet ta' komunikazzjoni taht il-PKS u l-PMI – 9 %
5. Informazzjoni dwar is-suq, inkluż l-istabbiliment ta' swieq elettronici – 6 %

⁽¹⁾ Il-perċentwali japplikaw għall-ammont stipulat fl-Artikolu 14 minbarra l-allokazzjoni skont l-Artikolu 92

KONDIZZJONALITAJIET SPEĊIFIĊI EX ANTE

Objettiv speċifiku taht il-prijorità tal-Unjoni għall-objettiv tematiku tal-FEMS	Kondizzjonalità ex ante	Kriterji li għandhom jiġu sodisfatti
<p>Prijorità tal-FEMS:</p> <p>1. Il-promozzjoni ta' sajd ambjentalment sostenibbli, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, innovattiv, kompetittiv u bbażat fuq l-għarfien.</p> <p>Objettiv speċifiku: (a) - (f)</p> <p>'Objettiv Tematiku 3: it-tisħih tal-kompetittività ta' SMEs, is-settur agrikolu (għall-FAEŻR) u s-settur tas-sajd u l-akkwakultura (għall-FEMS);</p> <p>Objettiv Tematiku 6: il-preservazzjoni u l-protezzjoni tal-ambjent u l-promozzjoni tal-effiċjenza tar-riżorsi;</p> <p>Objettiv Tematiku 8: il-prmozzjoni tal-impjiegi sostenibbli u ta' kwalità u l-appoġġ tal-mobilità tax-xogħol</p>	<p>Ir-rapport dwar il-kapaċità ta' sajd ġie ppreżentat f'konformità mal-Artikolu 22(2) tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013.</p>	<p>Ir-rapport isir f'konformità ma' linji gwida komuni mahruġin mill-Kummissjoni</p> <p>Il-kapaċità tas-sajd ma taqbiżx il-limitu massimu ta' kapaċità tas-sajd stipulat fl-Anness II tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013</p>
<p>Prijorità tal-FEMS:</p> <p>2. It-trawwim ta' akkwakultura ambjentalment sostenibbli, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, innovattiva, kompetittiva u bbażata fuq l-għarfien</p> <p>Objettivi speċifiċi: (a), (b) u (c).</p> <p>Objettiv Tematiku 3: it-tisħih tal-kompetittività ta' SMEs, is-settur agrikolu (għall-FAEŻR) u s-settur tas-sajd u l-akkwakultura (għall-FEMS);</p> <p>Objettiv Tematiku 6: il-preservazzjoni u l-protezzjoni tal-ambjent u l-promozzjoni tal-effiċjenza tar-riżorsi;</p> <p>Objettiv Tematiku 8: il-prmozzjoni tal-impjiegi sostenibbli u ta' kwalità u l-appoġġ tal-mobilità tax-xogħol</p>	<p>L-istabbiliment ta' pjan strateġiku nazzjonali pluriennali dwar l-akkwakultura, kif imsemmi fl-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013, sal-2014;</p>	<p>Pjan strateġiku nazzjonali pluriennali dwar l-akkwakultura huwa trasmess lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mill-jum ta' trasmissjoni tal-programm operazzjonali</p> <p>Il-programm operazzjonali jinkludi l-informazzjoni dwar il-komplimentarjetajiet mal-pjan strateġiku nazzjonali pluriennali dwar l-akkwakultura</p>

Objettiv speċifiku taħt il-prijorità tal-Unjoni għall-objettiv tematiku tal-FEMS	Kondizzjonalità ex ante	Kriterji li għandhom jiġu sodisfatti
<p>Prijorità tal-FEMS:</p> <p>3. It-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PKS.</p> <p>Objettiv speċifiku (a).</p> <p>Objettiv Tematiku 6: il-preservazzjoni tal-ambjent u l-promozzjoni tal-effiċjenza tar-riżorsi.</p>	<p>Kapaċità amministrattiva: tkun disponibbli kapaċità amministrattiva għall-konformità mar-rekwiżiti tad-data għall-ġestjoni tas-sajd kif stabbilit fl-Artikolu 25 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u l-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 199/2008.</p>	<p>Deskrizzjoni tal-kapaċità amministrattiva biex jithejja u jiġi applikat programm pluriennali għall-ġbir tad-data, li għandu jiġi rivedut mill-Kumitat Xjentifiku, Tekniku u Ekonomiku għas-Sajd u aċċettat mill-Kummissjoni</p> <p>Deskrizzjoni tal-kapaċità amministrattiva biex jithejja u jiġi implimentat pjanijiet ta' hidma għall-ġbir tad-data, li għandu jiġi rivedut mill-Kumitat Xjentifiku, Tekniku u Ekonomiku għas-Sajd u aċċettat mill-Kummissjoni</p> <p>Deskrizzjoni tal-kapaċità fl-allokazzjoni tar-riżorsi umani biex isiru ftehimiet bilaterali jew multilaterali ma' Stati Membri oħra jekk tinqasam il-hidma biex jiġu implimentati l-obbligi ta' ġbir tad-data</p>
<p>Prijorità tal-FEMS:</p> <p>3. It-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PKS.</p> <p>Objettiv speċifiku (b).</p> <p>Objettiv Tematiku 6: il-preservazzjoni tal-ambjent u l-promozzjoni tal-effiċjenza tar-riżorsi</p>	<p>Kapaċità amministrattiva: tkun disponibbli kapaċità amministrattiva għall-konformità mal-implimentazzjoni ta' sistema ta' spezzjoni u infurzar tal-Unjoni kif previst fl-Artikolu 36 tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 u speċifikat ulterjorment fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009.</p>	<p>L-azzjonijiet speċifiċi jinkludu:</p> <p>Deskrizzjoni tal-kapaċità amministrattiva biex tithejja u tiġi implimentata t-taqsim tal-programm operazzjonali li tagħmel parti mill-programm ta' finanzjament dwar il-kontroll nazzjonali 2014-2020 kif imsemmi fil-punt (o) tal-Artikolu 18(1).</p> <p>Deskrizzjoni tal-kapaċità amministrattiva biex jithejja u jiġi implimentat il-programm ta' azzjoni dwar il-kontroll nazzjonali għall-pjani pluriennali, kif previst fl-Artikolu 46 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009</p> <p>Deskrizzjoni tal-kapaċità amministrattiva biex jithejja u jiġi implimentat programm komuni ta' kontroll li jista' jiġi żviluppat ma' Stati Membri oħra, kif previst fl-Artikolu 94 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009</p>
		<p>Deskrizzjoni tal-kapaċità amministrattiva biex jithejju u jiġu implimentati l-Programmi Speċifiċi dwar il-Kontroll u l-Ispezzjoni kif previst fl-Artikolu 95 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009.</p> <p>Deskrizzjoni tal-kapaċità amministrattiva biex tiġi applikata sistema ta' sanzjonijiet effettivi, proporzjonati u dissważivi għal ksur serju kif previst fl-Artikolu 90 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009.</p> <p>Deskrizzjoni tal-kapaċità amministrattiva biex tiġi applikata sistema ta' punti għal ksur serju kif previst fl-Artikolu 92 tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009.</p>

ANNEX V

INFORMAZZJONI U KOMUNIKAZZJONI DWAR L-APPOĠĠ MILL-FEMS

1. Lista ta' operazzjonijiet

Il-lista ta' operazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 119 għandha tinkludi, mill-inqas f'wahda mil-lingwi uffiċjali tal-Istat Membru, l-oqsma tad-data li ġejjin:

- isem il-benefiċjarju (entitajiet legali biss, u persuni fiżiċi skont il-liġi nazzjonali);
- Numru ta' identifikazzjoni tar-registru tal-flotta tal-Komunità kif speċifikat fl-Artikolu 10 tar-Regolament (KE) Nru 26/2004 '(din it-taqsimha trid timtela' biss meta l-operazzjoni tkun marbuta ma' bastiment tas-sajd);
- isem l-operazzjoni;
- sommarju tal-operazzjoni;
- id-data ta' bidu tal-operazzjoni;
- id-data ta' tmiem l-operazzjoni (data mistennija għat-tlestija fiżika jew għall-implimentazzjoni shiha tal-operazzjoni);
- nefqa eliġibbli totali;
- ammont ta' kontribuzzjoni tal-Unjoni;
- kodiċi postali tal-operazzjoni;
- pajjiż;
- isem il-prijorità tal-Unjoni;
- data tal-aħħar aġġornament tal-lista ta' operazzjonijiet.

2. Miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità għall-pubbliku

1. L-Istat Membru għandu jiżgura li l-informazzjoni u l-miżuri ta' pubbliċità jimmiraw lejn l-akbar kopertura medjatika possibbli billi jintużaw diversi forom u metodi ta' komunikazzjoni fil-livell xieraq.
2. L-Istat Membru għandu jkun responsabbli għall-organizzazzjoni ta' tal-inqas il-miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità li ġejjin:
  - (a) attività informattiva kbira li tippubblicizza t-tnejja tal-programm operazzjonali;
  - (b) għal tal-inqas darbtejn matul il-perijodu ta' programmazzjoni, attività informattiva kbira li tippromwovi l-opportunitajiet ta' finanzjament u l-istrategġiji fil-mira u li tipprezenta l-kisbiet tal-programm operazzjonali;
  - (c) wiri tal-bandiera jew l-emblema, kif adatt, tal-Unjoni quddiem il-bini ta' kull awtorità ta' ġestjoni, jew f'post viżibbli għall-pubbliku;
  - (d) publikazzjoni b'mod elettroniku tal-lista ta' operazzjonijiet skont it-taqsimha 1;
  - (e) l-ghoti ta' eżempji ta' operazzjonijiet, skont kull programm operazzjonali, fuq is-sit elettroniku uniku jew fuq is-sit elettroniku tal-programm operazzjonali li huwa aċċessibbli permezz tal-portal tas-sit elettroniku uniku; l-eżempji għandhom jingħataw f'lingwa uffiċjali tal-Unjoni mitkellma b'mod mifruq minflok fil-lingwa jew lingwi uffiċjali tal-Istat Membru kkonċernat;

- (f) jiġi żgurat li taqsima speċifika mis-sit elettroniku uniku tkun iddedikata sabiex tagħti sommarju qasir tal-operazzjonijiet ta' innovazzjoni u ekoinnovazzjoni;
  - (g) l-aġġornament tal-informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-programm operazzjonali, inklużi l-kisbiet ewlenin tiegħu, fuq is-sit elettroniku uniku jew fuq is-sit elettroniku tal-programm operazzjonali li huwa aċċessibbli permezz tal-portal tas-sit elettroniku uniku;
  - (h) jiġi żgurat li jiġi magħmul pubbliku sommarju tal-miżuri mfassla biex jiżguraw il-konformità mar-regoli tal-PKS fosthom il-każijiet ta' nuqqas ta' konformità mill-Istati Membri jew mill-benefiċjarji kif ukoll l-azzjonijiet ta' rimedju bhall-korrezzjonijiet finanzjarji mehuda.
3. F'konformità mal-liġi u l-prattiki nazzjonali, fil-miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità, l-awtorità ta' ġestjoni għandha tinvolvi lill-korpi li ġejjin:
- (a) l-imsieħba msemmija fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;
  - (b) ċentri ta' informazzjoni dwar l-Ewropa, kif ukoll l-uffiċċji ta' rappreżentanza tal-Kummissjoni fl-Istati Membri;
  - (c) istituzzjonijiet edukattivi u ta' riċerka.

Dawk il-korpi għandhom ixerrdu hafna l-informazzjoni msemmija fil-punti (a) u (b) tal-Artikolu 119(1).

3. Miżuri ta' informazzjoni għal benefiċjarji potenzjali u għall-benefiċjarji

3.1. Miżuri ta' informazzjoni għal benefiċjarji potenzjali

1. L-awtorità ta' ġestjoni għandha tiżgura li l-oġġettivi tal-programm operazzjonali u l-opportunitajiet ta' finanzjament offruti mill-FEMS jinxterdu hafna fost il-benefiċjarji potenzjali u l-partijiet interessati kollha.
2. L-awtorità ta' ġestjoni għandha tiżgura li l-benefiċjarji potenzjali huma informati dwar tal-inqas dan li ġej:
  - (a) il-kondizzjonijiet ta' eliġibbiltà tal-infiq li għandhom jintlahqu sabiex wiehed jikkwalifika għall-appoġġ taht programm operazzjonali;
  - (b) deskrizzjoni tal-kondizzjonijiet ta' ammissibbiltà għall-applikazzjonijiet, il-proċeduri għall-eżami tal-applikazzjonijiet għall-finanzjament u tal-perijodi ta' żmien involuti;
  - (c) il-kriterji għall-għażla tal-operazzjonijiet li għandhom jiġu appoġġati;
  - (d) il-kuntatti fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali li jistgħu jipprovdu informazzjoni dwar il-programmi operazzjonali;
  - (e) li l-applikazzjonijiet għandhom jipproponu attivitajiet ta' komunikazzjoni, proporzjonati għad-daqs tal-operazzjoni, sabiex jinformat lill-pubbliku dwar il-miri tal-operazzjoni u l-appoġġ tal-Unjoni għall-operazzjoni.

3.2. Miżuri ta' informazzjoni għall-benefiċjarji

L-awtorità ta' ġestjoni għandha tinforma lill-benefiċjarji li l-aċċettazzjoni tal-finanzjament tikkostitwixxi aċċettazzjoni tal-inklużjoni taġġhom fil-lista ta' operazzjonijiet ippubblikata skont l-Artikolu 119(2).

REGOLAMENT (UE) Nru 509/2014 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tal-15 ta' Mejju 2014****li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001 li jelenka l-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom għandu jkollhom viża fil-pussess tagħhom meta jaqsmu l-fruntieri esterni u daww li ċ-ċittadini tagħhom huma eżentati minn dik il-htieġa**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-punt (a) tal-Artikolu 77(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-Parlamenti nazzjonali,

Huma u jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽¹⁾,

Billi:

- (1) Mill-2001, l-għażla tal-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom huma suġġetti għal, jew eżentati mill-htieġa ta' viża, saret abbażi tal-kriterji stipulati fil-premessa 5 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001 ⁽²⁾. In-natura dejjem tevolve tal-politika tal-Unjoni dwar il-viża u l-htieġa dejjem akbar biex tkun żgurata koerenza akbar bejn il-politika dwar il-viża u politiki oħrajn tal-Unjoni jiġġustifikaw il-kunsiderazzjoni ta' kriterji addizzjonali fir-rieżami tal-listi tal-pajjiżi terzi fl-Annessi I u II tar-Regolament (KE) Nru 539/2001.
- (2) L-għażla tal-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom huma suġġetti għal, jew eżentati mill-htieġa ta' viża, għandha tkun imsejsa fuq valutazzjoni meqjusa skont il-każ. Din il-valutazzjoni għandha ssir perjodikament u tista' twassal għal proposti leġislattivi għall-emendament tal-Annessi għar-Regolament (KE) Nru 539/2001, minkejja l-possibilità li jsiru emendi speċifiċi għall-pajjiż lil daww l-annessi f'ċirkostanzi partikolari, pereżempju bhala riżultat ta' proċess ta' liberalizzazzjoni tal-viża jew bhala konsegwenza aħharija tas-sospensjoni temporanja tal-eżenzjoni tal-viża.
- (3) Il-kompożizzjoni tal-listi ta' pajjiżi terzi fl-Annessi I u II għar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001 għandu jkun, u għandu jibqa', konsistenti mal-kriterji stipulat fir-Regolament. Ir-referenzi għal pajjiżi terzi li fir-rigward tagħhom inbidlet is-sitwazzjoni fir-rigward ta' daww il-kriterji, għandhom ikunu trasferiti minn Anness għall-iehor.
- (4) L-impożizzjoni tal-htieġa tal-viża għaċ-ċittadini ta' Dominika, Grenada, Kiribati, Gżejjer Marshall, Mikroneżja, Nauru, Palaw, Santa Luċija, San Vincenz u l-Grenadini, Samoa, Gżejjer Solomon, Timor-Leste, Tonga, Trinidad u Tobago, Tuvalu, l-Emirati Gharab Magħquda u Vanuatu mhijiex iktar ġustifikata. Dawn il-pajjiżi ma jipprezentaw l-ebda riskju għall-immigazzjoni irregolari jew theddida għall-politika u sigurtà pubblika tal-Unjoni skont il-kriterji stipulati f'dan ir-Regolament. B'konsegwenza, ċittadini ta' daww il-pajjiżi għandhom ikunu eżenti mill-htieġa tal-viża għal soġġorni ta' mhux iktar minn 90 jum fi kwalunkwe perjodu ta' 180 jum, u r-referenzi għal daww il-pajjiżi għandhom jiġu trasferiti għall-Anness II għar-Regolament (KE) Nru 539/2001.
- (5) Il-Kummissjoni għandha tevalwa aktar is-sitwazzjoni tal-Kolombja u l-Perù fir-rigward tal-kriterji stipulati f'dan ir-Regolament qabel il-ftuħ tan-negożjati dwar ftehimiet bilaterali dwar l-eżenzjoni mill-viża bejn l-Unjoni u daww il-pajjiżi.
- (6) Eżenzjoni mill-htieġa tal-viża għal ċittadini tal-Kolombja, ta' Dominika, Grenada, Kiribati, il-Gżejjer Marshall, il-Mikroneżja, Nauru, il-Palaw, il-Perù, Santa Luċija, Saint Vincent u l-Grenadini, Samoa, il-Gżejjer Solomon, Timor-Leste, Tonga, Trinidad u Tobago, Tuvalu, l-Emirati Gharab Magħquda u l-Vanwatu m'għandhiex tidhol fis-seħh sakemm jiġu konklużi u jidhlu fis-seħh ftehimiet bilaterali fuq l-eżenzjoni tal-viża bejn l-Unjoni u l-pajjiżi kkonċernati sabiex tiġi żgurata reċiprocità shiha.
- (7) Dejta statistika turi li l-gruppi ta' ċittadini Brittaniċi attwalment elenkati fil-Parti 3 tal-Anness I għar-Regolament (KE) Nru 539/2001 mhumiex ta' riskju f'termini ta' immigrazzjoni irregolari għaž-Żona Schengen u li l-biċċa

⁽¹⁾ Il-Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-27 ta' Frar 2014 (għadha ma gietx ippubblikata f'il Ġurnal Uffiċjali) u deċiżjoni tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2014.

⁽²⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001 tal-15 ta' Marzu 2001 li jelenka l-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom għandu jkollhom viża fil-pussess tagħhom meta jaqsmu l-fruntieri esterni u daww iċ-ċittadini li huma eżentati minn dik il-htieġa (GU L 81, 21.3.2001, p. 1).

l-kbira minnhom jghixu fi gzejjer tar-reġjun tal-Karibew li għandhom rabtiet b'sahhithom u similaritajiet ma' pajjiżi ġirien li ċ-ċittadini tagħhom huma eżenti mill-htieġa tal-viża. Dawk il-gruppi ta' ċittadini Britanniċi għandhom ikunu eżenti mill-htieġa tal-viża għal soġġorni ta' mhux iktar minn 90 jum fi kwalunkwe perjodu ta' 180 jum u referenzi għal dawk il-pajjiżi għandhom jiġu trasferiti għall-Anness II għal dak ir-Regolament.

- (8) Żviluppi fid-dritt internazzjonali li jgħibu magħhom bidliet fl-istatus jew deskrizzjoni ta' ċerti stati jew entitajiet għandhom jidhru fl-Annessi għar-Regolament (KE) Nru 539/2001. Għandha tiġi miżjuda referenza għan-Nofsinar tas-Sudan fl-Anness I għal dak ir-Regolament, hekk kif il-pajjiż iddikjara l-indipendenza tiegħu fid-9 ta' Lulju 2011 u gie ammess bhala membru tan-Nazzjonijiet Uniti fl-14 ta' Lulju 2011.
- (9) Fir-rigward tal-Islanda u n-Norveġja, dan ir-Regolament jikkostitwixxi żvilupp tad-dispożizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen fis-sens tal-Ftehim konkluz mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u r-Repubblika tal-Islanda u r-Renju tan-Norveġja dwar l-assoċjazzjoni ta' dawn iż-żewġ Stati mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen ⁽¹⁾, li jaqgħu fl-ambitu msemmi fl-Artikolu 1, il-punt (B), tad-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/437/KE ⁽²⁾.
- (10) Fir-rigward tal-Isvizzera, dan ir-Regolament jikkostitwixxi żvilupp tad-dispożizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen, fit-tifsira tal-Ftehim konkluz bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Svizzera dwar l-assoċjazzjoni tal-Konfederazzjoni Svizzera mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen ⁽³⁾, li jaqa' fiż-żona msemmija fl-Artikolu 1, il-punti (B) u (C) tad-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/437/KE, li jinqara flimkien mal-Artikolu 3 tad-Deciżjoni tal-Kunsill 2008/146/KE ⁽⁴⁾.
- (11) Fir-rigward ta' Liechtenstein, dan ir-Regolament jikkostitwixxi żvilupp tad-dispożizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen, skont it-tifsira tal-Protokoll iffirmit bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Svizzera u l-Prinċipat ta' Liechtenstein dwar l-adeżjoni tal-Prinċipat ta' Liechtenstein għall-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Svizzera dwar l-assoċjazzjoni tal-Konfederazzjoni Svizzera fl-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen ⁽⁵⁾, li jaqa' fl-ambitu tal-qasam msemmi fl-Artikolu 1, il-punti (B) u (C) tad-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/437/KE li jinqara flimkien mal-Artikolu 3 tad-Deciżjoni tal-Kunsill 2011/350/UE ⁽⁶⁾.
- (12) Dan ir-Regolament jikkostitwixxi żvilupp tad-dispożizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen li fih ir-Renju Unit ma jhux sehem, skont id-Deciżjoni tal-Kunsill 2000/365/KE ⁽⁷⁾; b'hekk, ir-Renju Unit mhuwiex qiegħed jiehu sehem fl-adozzjoni tagħha u mhuwiex marbut biha jew sugġett għall-applikazzjoni tagħha.
- (13) Dan ir-Regolament jikkostitwixxi żvilupp tad-dispożizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen li fih l-Irlanda ma tihux sehem, skont id-Deciżjoni tal-Kunsill 2002/192/KE ⁽⁸⁾; b'hekk, l-Irlanda mhix qiegħda tiehu sehem fl-adozzjoni tagħha u mhix marbuta biha u lanqas hija sugġetta għall-applikazzjoni tagħha.
- (14) Fir-rigward ta' Ċipru, dan ir-Regolament jikkostitwixxi att li jibni fuq, jew inkella huwa relatat mal-*acquis* ta' Schengen fi hdan it-tifsira tal-Artikolu 3(1) tal-Att tal-Adeżjoni tal-2003.
- (15) Fir-rigward tal-Bulgarija u r-Rumanija, dan ir-Regolament jikkostitwixxi att li jibni fuq, jew inkella huwa relatat mal-*acquis* ta' Schengen fi hdan it-tifsira tal-Artikolu 4(1) tal-Att tal-Adeżjoni tal-2005.

⁽¹⁾ ĠU L 176, 10.7.1999, p. 36.

⁽²⁾ Id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/437/KE tas-17 ta' Mejju 1999 dwar ċerti arrangamenti għall-applikazzjoni tal-Ftehim konkluz mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u r-Repubblika tal-Islanda u r-Renju tan-Norveġja dwar l-assoċjazzjoni ta' dawn iż-żewġ Stati mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen (ĠU L 176, 10.7.1999, p. 31).

⁽³⁾ ĠU L 53, 27.2.2008, p. 52.

⁽⁴⁾ Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2008/146/KE tat-28 ta' Jannar 2008 dwar il-konkluzjoni fisem il-Komunità Ewropea, tal-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Svizzera dwar l-assoċjazzjoni tal-Konfederazzjoni Svizzera mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen (ĠU L 53, 27.2.2008, p. 1).

⁽⁵⁾ ĠU L 160, 18.6.2011, p. 21.

⁽⁶⁾ Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2011/350/UE tas-7 ta' Marzu 2011 dwar il-konkluzjoni, fisem l-Unjoni Ewropea, tal-Protokoll bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea, il-Konfederazzjoni Svizzera u l-Prinċipat tal-Liechtenstein dwar l-adeżjoni tal-Prinċipat tal-Liechtenstein mal-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Svizzera dwar l-assoċjazzjoni tal-Konfederazzjoni Svizzera mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen, relatat mal-abolizzjoni tal-verifiki mal-fruntieri interni u l-moviment tal-persuni (ĠU L 160, 18.6.2011, p. 19).

⁽⁷⁾ Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2000/365/KE tad-29 ta' Mejju 2000 dwar it-talba tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u Irlanda ta' Fuq biex jieħdu parti fxi disposizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen (ĠU L 131, 1.6.2000, p. 43).

⁽⁸⁾ Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2002/192/KE tat-28 ta' Frar 2002 rigward it-talba tal-Irlanda biex tiehu sehem fxi disposizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen (ĠU L 64, 7.3.2002, p. 20).

- (16) Fir-rigward tal-Kroazja, dan ir-Regolament jikkostitwixxi att li jibni fuq, jew inkella huwa relatat mal-*acquis* ta' Schengen fi hdan it-tifsira tal-Artikolu 4(1) tal-Att tal-Adeżjoni tal-2011.
- (17) Ir-Regolament (KE) Nru 539/2001 ghandu ghalhekk jiġi emendat kif mehtieg,

ADOPTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Ir-Regolament (KE) Nru 539/2001 huwa emendat kif ġej:

- (1) L-Artikolu li ġej jiddahhal qabel l-Artikolu 1:

“*Artikolu - 1*

L-iskop ta' dan ir-Regolament huwa li jstabbilixxi l-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom huma suġġetti għal, jew eżentati, mill-htieġa tal-viża, abbażi ta' valutazzjoni skont il-każ ta' diversi kriterji relatati, inter alia, mal-immigrazzjoni irregolari, il-politika pubblika u s-sigurtà, il-benefiċċji ekonomiċi, partikolarment f'termini ta' turizmu u ta' kummerċ barrani u r-relazzjonijiet esterni tal-Unjoni mal-pajjiżi terzi rilevanti, inklużi, partikolarment, konsiderazzjonijiet dwar id-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, kif ukoll l-implikazzjonijiet ta' koerenza u reċiprocità reġjonali.”;

- (2) L-Anness I huwa emendat kif ġej:

(a) fil-Parti 1, ir-referenzi għal Dominika, l-Emirati Gharab Magħquda, Grenada, Kiribati, il-Gżejjer Marshall, il-Mikronezja, Nauru, il-Palaw, il-Perù, Saint Vincent u l-Grenadini, Samoa, Santa Luċija, il-Gżejjer Solomon, Timor-Leste, Tonga, Trinidad u Tobago, Tuvalu u l-Vanwatu huma mhassra u ddaħhlet referenza għas-Sudan t'Isfel;

(b) il-Parti 3 tithassar;

- (3) L-Anness II huwa emendat kif ġej:

(a) fil-Parti 1, jiddahhlu r-referenzi li ġejjin:

“Dominika (*)”,

“L-Emirati Gharab Magħquda (*)”,

“Grenada (*)”,

“Kiribati (*)”

“Kolombja (*)”

“Il-Gżejjer Marshall (*)”,

“Il-Mikronezja (*)”,

“Nauru (*)”,

“Palau (*)”

“Il-Perù (*)”

“San Vincenz u l-Grenadini (*)”,

“Samoa (*)”,

“Santa Luċija (*)”,

“Il-Gżejjer Solomon (*)”,

“Timor-Leste (*)”,

“Tonga (*)”,

“Trinidad u Tobago (*)”,

“Tuvalu (*)” u

“Vanuatu (*)”;

(*) L-eżenzjoni mill-htieġa tal-viża għandha tapplika mid-data tad-dhul fis-seħh ta' ftehim dwar l-eżenzjoni tal-viża li għandu jiġi konkluż mal-Unjoni Ewropea”;

(b) il-Parti 3 tinbidel b'dan li ġej:

“3. ĊITTADINI BRITANNIĊI LI MHUMIEX ĊITTADINI TAR-RENJU UNIT TAL-GRAN BRITTANJA U TAL-IRLANDA TA' FUQ GHALL-FINIJIET TAL-LIĠI TAL-UNJONI:

Ċittadini Britanniċi (barra mill-pajjiż)

Ċittadini Britanniċi tat-territorji barra l-pajjiż (BOTC)

Ċittadini Britanniċi barra l-pajjiż (BOC)

Persuni Britanniċi protetti (BPP)

Sogġetti Britanniċi (BS)”.

Artikolu 2

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri skont it-Trattati.

Magħmul fi Brussell, il-15 ta' Mejju 2014.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

D. KOURKOULAS

ISSN 1977-074X (edizzjoni elettronika)
ISSN 1725-5104 (edizzjoni stampata)

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea
2985 Il-Lussemburgu
IL-LUSSEMBURGU

MT